

TORAH OHR • THE CHASSIDISHE PARSHA

פרשת יתרו

Parshas Yisro

The 10 maamarim of Torah Ohr on the parsha.

The Hebrew and the translation

DEDICATED IN HONOR OF

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Dedicated in honor of the Rebbe's father, Reb Levi Yitzchok

LikuteiTorah.com

THE CHASSIDISHE PARSHA

likuteitorah.com/torah-ohr/yisro/

Contents

PARSHAS YISRO

Maamar 1	בחדש השלישי לצאת בני ישראל מארץ מצרים ביום... "In the third month"	3
Maamar 2	משה ידבר והאלהים יעננו בקול "Moshe speaks, and G-d answers him with a voice"	18
Maamar 3	ביאור על הנ"ל "An explanation of the above"	33
Maamar 4	משה ידבר כו' "Moshe would speak"	39
Maamar 5	מראיהם ומעשיהם כאשר יהיה האופן בתוך האופן "Their appearance and their workings"	47
Maamar 6	זכור את יום השבת לקדשו "Remember the Shabbos day to sanctify it"	53
Maamar 7	זכור את יום השבת לקדשו "Remember the Shabbos day to sanctify it"	72
Maamar 8	ביאור על הנ"ל "An explanation of the above"	97
Maamar 9	להבין ביאור ענין האבות הן הן המרכבה "To understand the explanation of 'The Patriarchs are themselves the Chariot'"	109
Maamar 10	וכל העם רואים את הקולות ואת הלפידים ואת... "And All the People Saw the Sounds and the Torches"	125

בחדש השלישי לצאת בני ישראל מארץ מצרים ביום...

“In the third month”

1 בחדש השלישי לצאת בני ישראל מארץ מצרים ביום הזה באו מדבר סיני.

“In the third month after the children of Israel went out of the land of Egypt, on this day they came to the wilderness of Sinai.”

הנה נאמר סתם ביום הזה ולא פי' באיזה יום רק חז"ל [הכמינו זכרונם לברכה] דרשו שהוא בר"ח [בראש חודש].
כתי' [כתיב] הכא ביום הזה וכתיב התם החדש הזה לכם.

Now, it says simply “on this day,” and does not specify which day, but our Sages, of blessed memory, expounded that it was on Rosh Chodesh: it is written here, “on this day,” and it is written there, “This month shall be for you.”

2 ולהבין למה נק' ר"ח [ראש חודש] בכתוב בלשון ביום הזה. יובן בהקדים ענין מעלת קבלת התורה והלא קודם מ"ת [מתן תורה] היו כמה צדיקים והאבות הן הן המרכבה ג"כ קודם שנתנה התורה.

And [we need] to understand why Rosh Chodesh is called in Scripture by the expression “on this day.” It will be understood by first introducing the matter of the virtue of receiving the Torah. Yet surely, before the giving of the Torah there were a number of tzaddikim, and “the Patriarchs are themselves the chariot,” also before the Torah was given.

אך הענין כי הנה מעלת אברהם הוא שהי' [שהיה] הולך ונסוע הנגבה. פי' שהי' [שהיה] הולך ונסוע ממדרגה למדרגה עד שבא הנגבה הוא בחי' ומדת אהבה העליונה.

But the explanation is this: the virtue of Avraham is that he was “going on and journeying toward the south” (hanegbah). This means that he was going and journeying from level to level until he came to “the south,” which is the level and attribute of the higher love.

3 וכ"כ [וכן כתב] היה הולך מעלייה לעלייה עד שהיה בבחי' מרכבה ממש לאהבה זו העליונה עד שהיתה בבחי' גילוי בנפשו ממש

And he went so far, from ascent to ascent, that he was at the level of an actual chariot for this higher love, until it was in a state of revelation in his very soul.

והליכה זו היא ממטה למעלה מבחי' מצרים כמ"ש ויעל אברם ממצרים דהיינו בחי' מצר וגבול שמצד הגוף ונפש הבהמית המגבילים ומלבישים את נפש האלקית שבאדם

And this going is from below to above, out of the level of Egypt (Mitzrayim), as it is written, "And Avram went up out of Egypt": that is, the level of constraint (meitzar) and limitation that comes from the body and the animal soul, which limit and clothe the G-dly soul in a person,

עד שאע"פ [שאף על פי] שנפשו האלקית היא משכלת ומתבוננת בגדולת א"ס ב"ה והתפשטותו על הנבראים שהוא חיי החיים ואתה מחיה את כלם. את השמים ואת הארץ אני מלא ומכה"כ [ומלא כל הארץ כבודו].

so that even though his G-dly soul understands and contemplates the greatness of the Infinite One (Ein Sof), blessed be He, and His extending over the created beings, that He is the Life of all life, and "You give life to them all," "The heavens and the earth I fill," and "the whole earth is full of His glory,"

אעפ"כ [אף על פי כן] אינו בכח נפשו לצאת מנרתקה הוא מאסר הגוף להיות בבחי' אתכפייא ואתהפכא כו' רק הגוף עומד על עמדו בתקפו ובגבורתו כתולדתו.

nevertheless it is not in the power of his soul to go out of its sheath, which is the prison of the body, so as to be at the level of subjugation (iskafya) and transformation (ishapcha), etc. Rather, the body stands in its place, in its strength and its might, just as it was born.

4 וכמארז"ל [וכמאמר רבותינו זכרונם לברכה] גנבא אפום מחתרתא כו'. ומעלת אברהם היתה שעלה מבחי' מצר זה לדבקה נפשו באהבה עליונה עד שתחפוץ להתפשט מלבושי' [מלבושיה / מלבושים] שבנגה שמצד הגוף להיות בבחי' בטול אליו ית' לבדו בבחי' כלות הנפש ממש.

And as our Sages, of blessed memory, said: "The thief at the mouth of the tunnel," etc. And the virtue of Avraham was that he rose up out of this level of constraint, so that his soul cleaved in a higher love, until it would desire to strip itself of its garments of nogah that come from the body, so as to be in a state of self-nullification (bittul) toward Him alone, blessed be He, in a state of the soul's actual expiry (kelos hanefesh).

5 והנה אהבה זו באה מחמת התבוננות באור א"ס ב"ה עצמו הסוכ"ע דלית מחשבה ת"ב [תפיסא ביה] כלל כי מלכותך מלכות כ"ע [כל עלמין] בחי' מלך לבד שהוא בחי' דבור כמ"ש דבר מלך שלטון.

Now, this love comes from contemplating the Infinite Light (Or Ein Sof), blessed be He, itself, the light that encompasses all worlds (sovev kol almin), which no thought can grasp at all. For "Your kingship is a kingship over all worlds": [this is] the level of King alone, which is the level of speech, as it is written, "The word of a king is sovereign."

וכמאמר ברוך שאמר והיה העולם אמירה בלבד שמזה נמשך חיות כל העולמות וקיומם והתהוותם מאין ליש שאין זה אלא בחי' הארה בעלמא

And as in the saying, "Blessed is He who spoke, and the world came to be": by an utterance alone, from which is drawn the life-force of all the worlds, their existence and their coming into being from nothing into something; and this is no more than the level of a mere glimmer.

וכמ"ש תתברך בשמים ממעל ועל הארץ מתחת על כל שבח מעשה ידיך שכל העולמות שמים וארץ מן הארץ לרקייע ת"ק שנה אינה אלא בחי' מעשה ידיך

And as it is said, "May You be blessed in the heavens above and on the earth below, for all the praise of the work of Your hands": for all the worlds, heaven and earth — from the earth to the firmament is [a journey of] five hundred years — are nothing but the level of "the work of Your hands."

שכמו במעשה ידי אדם עד"מ אינו מלובש אלא כח המעשה שהוא לבוש החיצוני של הנפש.

For just as with the work of a person's hands, by way of analogy, nothing is invested [in it] but the power of action, which is the outer garment of the soul,

כך החיות המלובש בכל העולמות אינן אלא בבחי' כח המעשה שהוא כח החיצוני והארה בעלמא שאינו נוגע לעצמות ומהות הנפש כלל.

so too the life-force invested in all the worlds is only at the level of the power of action, which is an outer power and a mere glimmer, which does not touch the essence and being of the soul at all.

6 ובורא קדושים ישתבח שמך לעד כו' שהקדושים שהם מלאכים ונשמות הם כחינת שם בלבד שהוא ג"כ אינו אלא זיו והארה כו'

And "Creator of holy beings, may Your Name be praised forever," etc.: for the holy beings, which are angels and souls, are only the level of a name, which is also no more than a radiance and a glimmer, etc.,

אלא שאינם בבחי' מעשה ידיך כמו חיצוניות העולמות

except that they are not at the level of "the work of Your hands," like the outer dimension (chitzoniyus) of the worlds.

כי הנה כח המעשה המלוּבש באיזה כלי או שאר דבר מעשה ידי אדם עד"מ הנה הכח ההוא אין לו שייכות כלל עם עצמות ומהות הנפש כי נעשה נפרד מובדל ממנו וע"י אחיזת הכלי עם הכח המלוּבש בו אין נמשך עצמות אדם אחריו.

For as for the power of action invested in some vessel, or in any other thing that is the work of a person's hands, by way of analogy, that power has no connection at all with the essence and being of the soul, for it has become separate and set apart from it. And by taking hold of the vessel with the power invested in it, the person's essence is not drawn after it.

משא"כ בקראו שמו נמשך ג"כ עצמות האדם שהשם הוא זיו והארה הנוגע לעצמות הנפש ועודנו קשור ומיוחד עמה.

This is not so when one calls him by his name: then the person's essence is drawn as well, for the name is a radiance and a glimmer that touches the essence of the soul, and it is still bound and united with it.

אך עכ"ז [עם כל זה] אין זה אלא בחי' זיו. אבל הוא ית' בכבודו ובעצמו רם ונשא כו'.

Nevertheless, this is only the level of radiance. But He, blessed be He, in His own glory and essence, is high and exalted, etc.

7 והוא הוא הסוכ"ע ומעלה ומטה שוים לפניו כו'. וכמ"ש אני ה' לא שניתי ואי לזאת תשפך הנפש אל חיק אביה ממש

And it is He who is the light that encompasses all worlds (sovev kol almin), and above and below are equal before Him, etc. As it is written, "I, Havayah, have not changed." And therefore the soul will pour itself out into the very bosom of its Father,

להיות נכספה וגם כלתה נפשי להיות בבחינת בטול ממש אליו ית' לבדו וכמ"ש מי לי בשמים וז"ש [וזהו שכתוב] אני ה' לא שניתי ואתם בני יעקב לא כליתם.

to be [in the state of] "My soul longs, indeed it expires," so as to be in a state of complete self-nullification (bittul) toward Him alone, blessed be He, as it is written, "Whom do I have in heaven?" And this is [the meaning of] what is written, "I, Havayah, have not changed, and you, the children of Yaakov, have not expired."

פִּי שֶׁהִנְבִּיא מִתְמַה עַל יִשְׂרָאֵל הֲרִי אֲנִי הִ' לֹא שִׁנִּיתִי וּמִפְּנֵי מָה לֹא כִלִּיתֶם שְׂאִין לָכֶם כִּלּוֹת הַנֶּפֶשׁ.

That is, the prophet wonders at Israel: Behold, “I, Havayah, have not changed,” so for what reason “have you not expired,” [meaning] that you do not have the soul’s expiry (kelos hanefesh)?

אך דבר הגורם להיות מונע ומעכב את הנפש מבחי' בטול זה כמו שהעיד הכתוב ואתם בני יעקב לא כליתם

But as for the thing that causes the soul to be held back and hindered from this level of self-nullification, as the verse testified, “and you, the children of Yaakov, have not expired,”

הגם שיתכונן בגדולת א"ס ב"ה כי אני ה' לא שניתי ולא כל האדם זוכה למעלת ומדרגת אברהם שנעשה מרכבה בבחי' בטול ממש באהבה עליונה מחמת התכוננות זו. הנה הסבה היא חלישת כח הנפש שאין כחה לצאת מנרתקה ומאסרה.

even though one contemplates the greatness of the Infinite One (Ein Sof), blessed be He, that “I, Havayah, have not changed,” and [why] not every person merits the virtue and rank of Avraham, who became a chariot in a state of complete self-nullification in the higher love because of this contemplation: the cause is the weakness of the soul’s power, for it does not have the strength to go out of its sheath and its prison.

8 והוא מ"ש כשל בעוני כח שע"י העונות נכשל ונתחלש כח הנפש וכמ"ש כי אם עונותיכם היו מבדילים ביניכם לבין אלהיכם ולא עונות ממש אלא גשמיות הגוף וחומריותו הוא שנעשה מסך מבדיל

And this is what is written, “My strength stumbles through my iniquity”: through iniquities the power of the soul stumbles and is weakened. And as it is written, “But your iniquities have separated between you and your G-d.” And [this means] not actual iniquities; rather, the physicality of the body and its materiality is what becomes a separating screen,

שהוא הוא המצר וגבול שמגביל ומלביש את הנפש עד שמורידה לימשך אחריה ואינה יכולה לעלות ולצאת ממנה וע"ז נאמר ותרא את עני אבותינו היינו מדות אהוי"ר [אהבה ויראה] כו' אברהם מדת האהבה כו':

which is itself the constraint and limitation that limits and clothes the soul, until it brings it down to be drawn after it, and it cannot rise and go out of it. And of this it is said, “And You saw the affliction of our fathers”: that is, the attributes of love and awe, etc., Avraham [being] the attribute of love, etc.

9 ולזה נתנה התורה לישראל שהתורה נק' עוז שהיא הנותנת כח ועוז לנפש האלקית להתגבר על חומריות הגוף ונפש הבהמית וגסותן לצאת ממסגר אסיר.

And for this the Torah was given to Israel. For the Torah is called 'strength' (oz), since it is what gives power and strength to the G-dly soul to overcome the materiality of the body and of the animal soul, and their coarseness, so as to go out from the prisoner's confinement.

וזוהו ה' עוז לעמו יתן ה' יברך את עמו בשלום כי ע"י התורה שנק' עוז נעשה בשלום פי' ב' שלום.

And this is [the meaning of] "Havayah will give strength to His people; Havayah will bless His people with peace": for through the Torah, which is called 'strength,' there comes about "with peace" (beshalom), meaning two (beis) [kinds of] peace.

כמארז"ל [כמאמר רבותינו זכרונם לברכה] עושה שלום בפמליא של מעלה ובפמליא של מטה. שלום היינו התקשרות בפמליא של מעלה היינו בחי' גילוי אור א"ס ב"ה ממש בנפש האלקית להיות קשורה ומיוחדת בבחי' בטול ממש.

As our Sages, of blessed memory, said: "He makes peace in the household above and in the household below." 'Peace' means connection. In the household above, that is, the level of the revelation of the very Infinite Light (Or Ein Sof), blessed be He, in the G-dly soul, so that it be bound and united in a state of complete self-nullification (bittul).

10 ובפמליא של מטה היינו הארת כחות נפש האלקית המלוכשת בגוף ונה"ב [ונפש הבהמית] שלא יהיה מונע ומעכב מצד הגוף ונפשו הבהמית רק שיהיו כולם מסכימים ומתרצים ליחוד זה כד אתכפיא ואתהפכא חשוכא לנהורא

And in the household below, that is, the shining of the powers of the G-dly soul that is clothed in the body and the animal soul, so that there be no holding back or hindrance from the side of the body and its animal soul; rather, that all of them agree and consent to this union, when there is subjugation (iskafya) and darkness is transformed into light (ishapcha).

כי התורה שנק' עוז נק' ג"כ תושיה שמתשת כח הס"א [הסטרא אחרא] שמצד הגוף כי לאום מלאום יאמץ וכשזה קם זה נופל.

For the Torah, which is called 'strength,' is also called tushiyah, for it weakens (mateshes) the power of the sitra achra (the other side) that comes from the body; for "one nation shall prevail over the other nation," and when this one rises, that one falls.

אך להבין כיצד הוא העוז של התורה ליתן כח לנפש האלקית ולהתיש כח גשמיות הגוף וחומריותו הלא גם התורה נתלבשה בענינים גשמיים תרומות ומעשרות כו'.

But [we need] to understand how the Torah's strength gives power to the G-dly soul and weakens the power of the body's physicality and materiality. Is not the Torah, too, clothed in physical matters, terumos and tithes, etc.?

אמנם הנה נודע כי מקור התורה ויסודה בהררי קדש עליון מאא"ס [מאור אין סוף] ב"ה בעצמו ובכבודו הסוכ"ע אני ה' לא שניתי אורייתא וקוב"ה [וקודשא בריך הוא] כולא חד.

However, it is known that the source of the Torah and its foundation are in the "holy mountains" on high, from the Infinite Light, blessed be He, in His very self and His glory, which encompasses all worlds: "I, Havayah, have not changed." "The Torah and the Holy One, blessed be He, are all one."

11 והנה עיקר קבלת התורה הוא מ"ש בעשרת הדברות וידבר אלקים את כל הדברים האלה לאמר אנכי.

Now, the essence of the receiving of the Torah is what is written in the Ten Commandments: "And G-d spoke all these words, saying (leimor): I (Anochi)..."

דלכאורה מלת לאמר אין לה הבנה ואינה כמו כל לאמר שבמקרא שפי' לאמר לזולתו.

For seemingly the word 'saying' (leimor) cannot be understood. It is not like every 'saying' in Scripture, whose meaning is 'to say [it] to someone else.'

משא"כ בעשרת הדברות א"א לפרש כך שהרי כל ישראל שמעו ופכ"פ [ופנים כפנים] דבר ה' את אשר ישנו פה ואת אשר איננו פה כו'.

But in the Ten Commandments it is impossible to explain it this way, for all Israel heard, and "face to face Havayah spoke," "with the one who is here and with the one who is not here," etc.

אך פי' הוא לאמר ולדבר את כל דברי התורה מה שכבר נאמר למשה מסיני כי כל מקרא ומשנה הלכות ואגדות כולם נאמרו למשה בסיני

Rather, the meaning is: to say and to speak all the words of the Torah, what was already said to Moshe from Sinai. For all of Scripture and Mishnah, halachos and aggados, were all said to Moshe at Sinai.

הגם שבגמרא הוזכרו שמות תנאים ואמוראים שאמרו הלכה זו כמו ב"ש [בית שמאי] אומר כך כו' היינו דבר ה' זו הלכה שנאמרה למשה מסיני שיצא מפי אותו תנא ואמורא.

Even though the Gemara mentions the names of the Tannaim and Amoraim who said this halachah, as in "Beis Shammai say thus," etc., [still,] it is "the word of Havayah": this is halachah," which was said to Moshe from Sinai and came out of the mouth of that Tanna or Amora.

12 וכענין דברי אשר שמתי בפיו וכח זה ניתן לישראל להיות הלכה היוצאת מפיהם דבר ה' ממש שנאמרה למשה מסיני ניתן בזמן קבלת התורה בעשרת הדברות לאמר מה שכבר נאמרה

This is like "My words which I have placed in your mouth." And this power was given to Israel, that the halachah coming out of their mouths should be the very word of G-d that was said to Moshe from Sinai; it was given at the time of the receiving of the Torah, in the Ten Commandments: "saying" (leimor), [saying] what had already been said;

דהיינו בחי' בטול אליו ית' שאין הדבור נעשה נפרד אצל האדם להיות יוצא מפי עצמו כאלו הוא שלו רק כמ"ש תען לשוני אמרתך

that is, the level of self-nullification (bittul) toward Him, blessed be He, so that the speech does not become something separate for the person, coming out of his own mouth as though it were his, but rather as it is written, "My tongue shall answer Your word."

שהתורה היא אמרתך אלא שלשוני תען כעונה אחר האומר מה שהוא אומר.

For the Torah is "Your word," except that "my tongue answers" [it], like one who answers after the speaker with what he says.

13 ויו"ד הדברות הן כללות כל התורה שבקבלתן עשרת הדברות מפי הגבורה קבלו כל התורה להיות בחי' בטול אצלם לדבר ה' המדבר בפיהם

And the Ten Commandments comprise the whole Torah in general, so that by receiving the Ten Commandments from the mouth of the Almighty they received the whole Torah: that there be in them the level of self-nullification (bittul) to the word of G-d that speaks in their mouths,

ולהיות רק כעונה אחר האומר שהוא ענין גילוי אור א"ס למטה כמו למעלה בבחי' בטול ממש.

and that they be only like one who answers after the speaker, which is the revelation of the Infinite Light (Or Ein Sof) below as above, in a state of complete self-nullification.

14 ומזה יתבונן המשכיל ויפול עליו אימה ופחד בעסק התורה בשומו ללבו כי דבר ה' הוא ממש שנאמר למשה מסיני.

From this the thoughtful person will reflect, and dread and fear will fall upon him in his Torah study, when he takes to heart that it is truly the word of G-d, which was said to Moshe from Sinai.

וזה שארז"ל [וזהו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה] ע"פ והודעתם לבניך ולבני בניך וסמיך ליה יום אשר עמדת כו' מה להלן באימה ויראה כו' אף כאן כו'

And this is what our Sages, of blessed memory, said on the verse "And you shall make them known to your children and your children's children," next to which is [written] "the day that you stood," etc.: "Just as there [it was] in dread and awe, etc., so too here," etc.

שלכאורה אינו מובן דמיון זה מה להלן אף כאן כו' שהרי במעמד הר סיני וכל העם רואים את הקולות ופב"פ [ופנים בפנים] דבר ה'. משא"כ בעסק התורה של כל אדם כשלומד בפני עצמו.

For seemingly this comparison, "just as there, so too here," etc., is not understood, since at the standing at Mount Sinai "all the people saw the voices," and "face to face Havayah spoke." This is not so with the Torah study of every person when he learns by himself.

אלא הענין הוא כמש"ל [כמה שכתוב לעיל] כי גם עסק התורה שבכ"א [שבכל אחד / שבכל אחת] ובכל זמן הוא דבר ה' ממש שנאמר למשה מסיני. ועל ידי זה תפול עליו אימה ויראה כאלו קבלה היום מהר סיני:

But the explanation is as written above: that the Torah study of each person, at any time, is also truly the word of G-d that was said to Moshe from Sinai. And through this, dread and awe will fall upon him, as if he received it today from Mount Sinai.

15 והנה עסק התורה בבחי' בטול זה הוא הנותן עוז ותעצומות לנפש האלקית ותושיה לסט"א [לסטרא אחרא].

Now, Torah study in this state of self-nullification (bittul) is what gives strength and might to the G-dly soul, and tushiyah to the sitra achra (the other side).

וזהו אנכי ה' אלקיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים כי בקבלת התורה נמשך בחי' אנכי דהיינו אנכי ממש עצמותו ומהותו ית' הסוכ"ע כו'.

And this is [the meaning of] "I (Anochi) am Havayah your G-d, who brought you out of the land of Egypt": for through receiving the Torah the level of Anochi is drawn down, that is, the very Anochi, His essence and being, blessed be He, which encompasses all worlds (sovev kol almin), etc.

16 וכמ"ש והיו הדברים האלה אשר אנכי מצוך היום כו' ובח"י אנכי זה נמשך לישראל בבח"י הוי"ה דהיינו ע"י צמצום והתפשטות כנ"ל עד שנעשה בבח"י אלקיך ממש

As it is written, "And these words which I (Anochi) command you today shall be," etc. And this level of Anochi is drawn to Israel through the level of Havayah, that is, through tzimtzum (contraction) and expansion, as mentioned above, until it becomes the level of 'your G-d' (Elokecha) itself.

ואזי אשר הוצאתיך מארץ מצרים מבח"י מצרים וגבולים שמצד הגוף ונה"ב [ונפש הבהמית] המגבילים ומלבישים את נפש האלקית ומעכבים לצאת מנרתקה

And then [comes] "who brought you out of the land of Egypt (Mitzrayim)": out of the level of constraints (meitzarim) and limits that come from the body and the animal soul, which limit and clothe the G-dly soul and keep [it] from going out of its sheath.

וכמ"ש ואעלה אתכם מעני מצרים אל ארץ טובה ורחבה כי ע"י קבלת אנכי דהיינו בח"י סוכ"ע ואני ה' לא שנית בי בעסק התורה בבח"י בטול כו' הוא הנותן כח לנפש האלהית.

As it is written, "And I will bring you up out of the affliction of Egypt to a good and spacious land." For through receiving Anochi, that is, the level of the light that encompasses all worlds (sovev kol almin) and "I, Havayah, have not changed," in Torah study in a state of self-nullification (bittul), etc., it is this that gives power to the G-dly soul.

17 ותושיה לתאוות הגוף כו'. וזהו ענין אנשי יריחו היו כורכין את שמע ולא היו מפסיקין בין אחד ואהבת.

And [it is] tushiyah to the desires of the body, etc. And this is the matter of the people of Jericho, who would run together (korchin) the Shema, and would not pause between 'One' (echad) and 'And you shall love' (ve'ahavta).

כי ע"י קבלת בח"י אחד דהיינו בח"י יחודא עלאה שהוא בח"י בטול ממש לאור א"ס ב"ה הסוכ"ע כנ"ל

For through receiving the level of 'One,' that is, the level of the higher unity (yichuda ila'ah), which is the level of complete self-nullification (bittul) to the Infinite Light (Or Ein Sof), blessed be He, which encompasses all worlds (sovev kol almin), as mentioned above,

תגדל האהבה ביתר שאת עד שתהיה בכל לבבך בשני יצריך דאתכפא סט"א [סטרא אחרא] ואתהפכא חשוכא לנהורא שמבחי בטול זה נמשך עוז ותושיה כנ"ל.

the love will grow with surpassing loftiness, until it is "with all your heart," with both your inclinations, when the sitra achra (the other side) is subdued (iskafya) and darkness is transformed into light (ishapcha); for from this level of self-nullification are drawn strength and tushiyah, as mentioned above.

משא"כ בשכמל"ו [ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד] הרי כתיב מלך אלהים על גוים כי שם זה הוא חיות העולמות ואפי' [ואפילו] עכו"ם [עובדי כוכבים ומזלות] בכלל.

This is not so with 'Blessed be the Name of the glory of His kingdom forever and ever': for it is written, "Elokim reigns over the nations," since this Name is the life-force of the worlds, and even idolaters are included.

וכענין שארז"ל [שאמרו רבותינו זכרונם לברכה] לא כאברהם שיצא ממנו ישמעאל כו' אלא שאנו אומרים בשכמל"ו [ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד] בחשאי כי ועד הוא ג"כ אחד אלא שהוא בחילופי דאטון כמ"ש בזוהר:

This is like what our Sages, of blessed memory, said: "Not like Avraham, from whom Yishmael came forth," etc. But we say 'Blessed be the Name of the glory of His kingdom forever and ever' in a whisper, because 'forever' (va'ed) is also 'One' (echad), except that it is in an exchange of letters, as is written in the Zohar.

18 ובוה יובן מה שישראל מונים ללבנה. כי הלבנה לית לה מגרמה כלום רק שמקבלת האור שלה מאור השמש להאיר על הארץ.

With this we can understand why Israel reckons by the moon. For the moon has nothing of its own; it only receives its light from the light of the sun, to shine upon the earth.

ולכן בכל חודש וחודש מתמעטת קודם חידושה עד שנעשית בבחי' נקודה מפני שבאה תחת אור השמש ממש לקבל ממנה ולכן אינה מאירה על הארץ

Therefore, every month it diminishes before its renewal until it becomes the level of a point, because it comes directly under the light of the sun to receive from it, and therefore it does not shine upon the earth.

והולכת ואור עד מילוי הלבנה והכל מאור השמש ממש שהלבנה לית לה מגרמה כלום.

And it grows steadily brighter until the moon is full, and all of it is from the very light of the sun, for the moon has nothing of its own.

19 ואחר מילוי הלבנה חוזרת ומתמעטת להיות בבחינת נקודה בסוף החדש עד שחוזרת ומתחדשת. וככל הדברים האלה וכמשל הזה כך הוא ענין ישראל

And after the moon is full, it diminishes again, becoming the level of a point at the end of the month, until it is renewed again. And in keeping with all these words and with this analogy, so it is with Israel,

שהם בחי' בטול לאור א"ס ב"ה הסוכ"ע ותורתם ועבודתם הם בבחינת דלית להון מגרמיהון כלום. שאינו בבחי' יש מי שלומד יש מי שאוהב כו'. אלא הכל בבחי' בטול לאור א"ס ב"ה ממש

who are the level of self-nullification (bittul) to the Infinite Light (Or Ein Sof), blessed be He, which encompasses all worlds (sovev kol almin); and their Torah and their divine service are at the level of 'they have nothing of their own,' that is, it is not at the level of 'there is (yesh) one who learns, there is one who loves,' etc. Rather, everything is in a state of self-nullification to the very Infinite Light, blessed be He,

ואור א"ס ב"ה ממש הוא השוכן בתוך תורתם ועבודתם ודבר ה' זו הלכה היא המדברת בפיהם

and it is the very Infinite Light, blessed be He, that dwells within their Torah and their divine service, and "the word of Havayah": this is halachah" is what speaks in their mouths.

וזו היא בחי' שמש כמ"ש כי שמש ומגן הוי"ה אלקים. שבחי' הוי"ה נק' שמש.

And this is the level of 'sun,' as it is written, "For Havayah Elokim is a sun and a shield": for the level of Havayah is called 'sun.'

20 ובחי' אלהים נק' מגן כו' כמ"ש במ"א. והתורה נמשך משם הוי"ה. וזהו ענין תורה ועבודה וגמ"ח [וגמילות חסדים] שצריך להיות שלשתן דוקא כי גמ"ח [גמילות חסדים] היינו צדקה.

And the level of Elokim is called 'shield,' etc., as explained elsewhere. And the Torah is drawn from the Name Havayah. And this is the matter of Torah, divine service and acts of kindness (gemilus chasadim), that all three of them, specifically, are needed. For acts of kindness means tzedakah.

וצדקה היא כללות כל התורה שנק' בשם צדקה ובפרטות מעשה הצדקה ממש שהצדקה היא להחיות רוח שפלים היא בחי' שמש כמ"ש וזרחה לכם יראי שמי שמש צדקה. כי כמו שהצדקה היא להחיות רוח שפלים.

And tzedakah is the whole Torah in general, which is called by the name 'tzedakah,' and in particular the actual deed of tzedakah. For tzedakah, which is "to revive the spirit of the lowly," is the level of 'sun,' as it is written, "And there shall shine for you who fear My Name a sun of tzedakah." For just as tzedakah is "to revive the spirit of the lowly,"

21 וכן אור השמש הוא להאיר במקום חשך שאין בו אור שהיא בחי' השפעה מלמעלה למטה.

So too the light of the sun is to shine in a place of darkness that has no light, which is the level of influence from above to below.

והשפעה זו היא ע"י בחי' עבודה שהוא בחי' בטול ממטה למעלה אור א"ס ב"ה הסוכ"ע להיות השפעת אוא"ס [אור אין סוף] ב"ה ממש שורה ומתגלה למטה כמו למעלה דהיינו כמו בטול הלבנה לאור השמש ממש:

And this influence is through the level of divine service (avodah), which is the level of self-nullification (bittul) from below to above, [to] the Infinite Light (Or Ein Sof), blessed be He, which encompasses all worlds (sovev kol almin), so that the influence of the very Infinite Light, blessed be He, rest and be revealed below as above; that is, like the self-nullification of the moon to the very light of the sun.

22 וזהו בחדש השלישי לצאת בני ישראל מארץ מצרים ביום הזה כו' כי בצאת ישראל ממצרים התחילו לספור ספירת העומר כמ"ש שבעה שבועות תספור לך. והם הכנה להיות קבלת התורה בשבועות.

And this is [the meaning of] "In the third month after the children of Israel went out of the land of Egypt, on this day," etc. For when Israel went out of Egypt they began the counting of the Omer, as it is written, "Seven weeks shall you count for yourself." And these are a preparation for the receiving of the Torah on Shavuot.

דהיינו להיות גילוי אוא"ס [אור אין סוף] ב"ה למטה כמו למעלה בבחי' בטול אליו ית' לאמר אחר מה שיאמר הוא ולהיות דבר ה' ממש בתוך בני ישראל בעסק תורתם.

That is, so that there be a revelation of the Infinite Light (Or Ein Sof), blessed be He, below as above, in a state of self-nullification (bittul) toward Him, blessed be He: to 'say' after Him what He will say, and that the very word of G-d be within the children of Israel in their Torah study.

23 ובשבוע הז' ביום ג' בו הוא כאלו כבר נכנסה כל השבוע ונעשו אז ישראל מוכנים ועומדים לקבל בחי' בטול זה.

And in the seventh week, on its third day, it is as if the whole week had already come in, and Israel then became prepared and standing ready to receive this level of self-nullification (bittul).

והיה אז מולד הלבנה שהוא גילוי אוא"ס [אור אין סוף] ב"ה אחר בטול הלבנה אליו. ולכן נק' ביום הזה סתם כי יום היינו אור וגילוי כמ"ש ויקרא אלהים לאור יום

And then came the birth of the moon (molad), which is the revelation of the Infinite Light (Or Ein Sof), blessed be He, after the moon's self-nullification to Him. Therefore it is called simply "on this day," for 'day' means light and revelation, as it is written, "And G-d called the light 'day.'"

והיינו גילוי ואהבה שבבחי' בטול אליו ית' (שבחי' אהבה זו נק' היום הזה כי פי' זה הוא בחי' יחודי [יחודא עילאה] שלכן משרע"ה [משה רבינו עליו השלום] נתנבא בזה.

And this is the revelation and the love that is in a state of self-nullification toward Him, blessed be He. (For this level of love is called 'this day' (hayom hazeh), because the meaning of 'this' (zeh) is the level of the higher unity (yichuda ila'ah), which is why Moshe our teacher, peace be upon him, prophesied with 'this.'

ובר"ח [ובראש חודש] מקבלת כנ"י [כנסת ישראל] מוחין מחכמה. עמ"ש בד"ה והיה מדי חדש. לכן האהבה היא בבחי' בטול)

And on Rosh Chodesh the Community of Israel (Knesses Yisrael) receives the intellect (mochin) from Chochmah (wisdom); see what is written in the discourse beginning "And it shall be, from one new moon to the next." Therefore the love is in a state of self-nullification.)

כי ואהבת ב"פ [ב' פעמים] אור ואזי באו למדבר סיני שירדה שנאה כו' דהיינו ענין תושיה שמתשת כח הס"א [הסטרא אחרא] כו'

For 'And you shall love' (ve'ahavta) is twice 'light' (or) [in numerical value]. And then "they came to the wilderness of Sinai," where hatred (sin'ah) descended, etc., that is, the matter of tushiyah, which weakens the power of the sitra achra (the other side), etc.

ומדבר מלשון דבור כמו ומדברך נאווה ונקי מדבר בתוספת מ' כי המ' הוא מאותיות האמנתי"ו שהן להקטין הענין כלומר שאין בזו בחי' דבור בפ"ע [בפני עצמו] רק בחי' שכבר נדבר

And 'wilderness' (midbar) is from the word 'speech' (dibbur), as in "and your speech (midbarech) is lovely." And it is called midbar with an added mem, because the mem is one of the letters 'he'e-mantiv,' which serve to diminish the matter; that is to say, in this there is no level of speech in its own right, only the level of what has already been spoken,

דהיינו שהדבור הוא בחי' בטול בדבר ה' המדבר בו (ועמ"ש בד"ה הנ"ל)

that is, the speech is in a state of self-nullification within the word of G-d that speaks in him (and see what is written in the discourse mentioned above).

ואזי ויסעו מרפידים. בחי' רפיון ידיים כמארז"ל [כמאמר רבותינו זכרונם לברכה] למה נק' שמה רפידים כו' דהיינו בחינת חלישת כח הנשמה רק שניתנה להם עוז ותעצומות לנשמה ותושיה לס"א [לסטרא אחרא] כו':

And then "they journeyed from Refidim": the level of slackness of hands (rifyon yadayim), as our Sages, of blessed memory, said, "Why was its name called Refidim?" etc., that is, the level of weakness of the soul's power; but they were given strength and might for the soul, and tushiyah to the sitra achra, etc.

משה ידבר והאלהים יעננו בקול

“Moshe speaks, and G-d answers him with a voice”

1 משה ידבר והאלהים יעננו בקול. בקולו של משה. ולהבין כי לא פירש בכתוב מה דבר משה ומה ענהו

ה'

“Moshe speaks, and G-d (ha-Elokim) answers him with a voice”: “with a voice,” with the voice of Moshe. [We need] to understand [this], for the verse does not specify what Moshe spoke and what G-d answered him.

דלא קאי על עשרת הדברות דהא אנכי ולא יהיה לך מפי הגבורה שמענו וכתוב אנכי עומד בין ה' וביניכם להגיד וגו'.

For it does not refer to the Ten Commandments, since [the commandments] “I am” and “You shall have no” we heard from the mouth of the Almighty, and it is written, “I stand between Havayah and you, to tell [you],” etc.

הרי שלא נאמר בזה הענין שמשה הוא המדבר והקב"ה העונה וגם להבין מהו ידבר ומהו יעננו לשון עתיד או הווה והוה ליה למימר משה דבר והקב"ה ענהו.

Thus in this matter it is not said that Moshe is the one who speaks and the Holy One, blessed be He, the one who answers. [We] also [need] to understand what yedaber (“speaks”) is and what ya'anenu (“answers him”) is, [being] in the future or present tense, when it should have said, “Moshe spoke, and the Holy One, blessed be He, answered him.”

הענין הוא דאיתא בגמרא דאמר רב יוסף אי לאו האי יומא דקא גרים כמה יוסף איכא בשוקא.

The explanation is this. It is stated in the Gemara that Rav Yosef said, “Were it not for this day that brought it about, how many Yosefs are there in the marketplace!”

2 ולהבין מעלת האי יומא דוקא שהוא יום מתן תורה ומהו ענין מתן התורה. והלא קיים אברהם אבינו ע"ה [עליו השלום] את כל התורה עד שלא ניתנה ואפי' [ואפילו] עירובי תבשילין מפני שלמד את כל התורה כו' עד שלא נתנה.

And [we need] to understand the distinction of "this day" specifically, which is the day of the Giving of the Torah, and what the Giving of the Torah is. For did not Avraham our father, peace be upon him, fulfill the entire Torah before it was given, even eruvei tavshilin, because he learned the entire Torah, etc., before it was given?

3 וכמ"ש וישמר משמרת מצותי חקותי ותורתי ובודאי לימד ג"כ ליצחק בנו ויצחק לימד ליעקב ובניו ומה חדוש נתחדש בנתינתה.

As it is written, "and he kept My charge, My commandments, My statutes and My teachings." And he surely also taught [it] to Yitzchak his son, and Yitzchak taught Yaakov and his sons. So what new thing was brought about by its being given?

אך הנה נודע ענין המצות דרמ"ח פקודין אינן רמ"ח אברין דמלכא. ולכאורה אינו מוכן לשון אברין והלא אין לו דמות הגוף וכו'.

But now, the matter of the mitzvos is known: "The 248 commandments are the 248 limbs of the King." At first glance the expression "limbs" is not understood, for surely He has no likeness of a body, etc.

אך יובן ע"פ מ"ש בזהר דכל מעשה המצות הן לאתקנא רוא דשמייה שבמצוה זו ממשיך שם זה ובמצוה זו ממשיך שם זה והענין כי שמותיו של הקב"ה הם שבעה שמותיו שאינן נמחקין.

But it will be understood from what is written in the Zohar, that all the performance of the mitzvos is "to rectify the mystery of His Name": through this mitzvah one draws down this Name, and through that mitzvah one draws down that Name. The explanation is that the Names of the Holy One, blessed be He, are His seven Names that may not be erased.

4 והם הם בחינת התפשטות החיות והשפעה להתהוות מדותיו ית' לך ה' הגדולה והגבורה והתפארת וגו'

And these are precisely the level of the extension of the life-force and the flow of influence for His attributes, may He be blessed, to come into being: "Yours, Havayah, are the greatness (gedulah), the might (gevurah) and the beauty (tiferes)," etc.

שאינן אלא בחי' שם לבד ע"ד משל כמו השם שאינו אלא לזולתו שיקראנו בשמו כי הוא ית' רם ונשא וכו'.

These are nothing but the level of a name alone; by way of analogy, like a name, which exists only for another, so that he may call him by his name. For He, may He be blessed, is high and exalted, etc.

5 וכמ"ש בתקוני זוהר לאו מכל אליו מדות כלל ואנת הוא חכים ולא בחכמה ידיעא.

As is written in Tikkunei Zohar: "Not of any of these attributes at all," and "You are wise, but not with a known wisdom."

כי החכמה הידיעא היא בנבראים שנק' בשם חכמה שהיא השכלה להשכיל דבר מושכל אבל אצלו ית' לא שייך זה

For the known wisdom is in created beings, [the faculty] that is called by the name "wisdom": it is intellection, comprehending an intelligible thing. But with Him, may He be blessed, this does not apply.

כי אפי' [אפילו] בחי' המחשבה שהיא למטה מחכמה נאמר עליה כי לא מחשבותי מחשבותיכם וגוי' אלא שנק' חכמה ומחשבה לפי שהיא מקור המחשבה ומקור החכמה.

For even of the level of thought, which is below Chochmah (wisdom), it is said, "For My thoughts are not your thoughts," etc. Rather, it is called Chochmah and thought because it is the source of thought and the source of Chochmah.

6 וכמ"ש כי עמך מקור חיים באורך נראה אור. פירוש באורך כשנמשך האור למטה אזי נראה ומושג אור החכמה והמחשבה כו'.

As it is written, "For with You is the source of life; in Your light we see (nir'eh) light." The meaning of "in Your light" is: when the light is drawn down below, then the light of Chochmah and thought is seen (nir'eh) and grasped, etc.

וכן בחי' החסד כמ"ש ועשה חסד לאלפים. שיש אלפים מדרגות שהם רבוי הצמצומים והמשכות עד שיהיה התהוות חסד.

So too the level of Chesed (kindness), as it is written, "and showing kindness to thousands": there are thousands of levels, which are the many contractions (tzimtzumim) and drawings-down, until Chesed comes into being.

7 וכמ"ש עולם חסד יבנה שצריך הוא להיות נבנה שיהיה חסד. והמשכה זו להיות התפשטות החיות בבחי' חכמה וחסד הוא מז' שמות שאינם נמחקין הוי"ה בנקוד פת"ח היא בחכמה ושם אל בחסד.

As it is written, "Kindness shall be built forever" (olam chesed yibaneh): that is, it has to be built in order for there to be Chesed. And this drawing down, for the life-force to extend into the level of Chochmah and Chesed, is from the seven Names that may not be erased: Havayah with the vowel patach is in Chochmah, and the Name El is in Chesed.

וכמ"ש חסד אל כל היום שהם בחי' שם בלבד.

As it is written, "The kindness of El is all the day"; and these are only the level of a name.

אך מ"מ אחר שנמשך ובא לידי גילוי מדת החסד והחכמה הנה המשכה ההיא היא מלובשת ממש במדת החסד והחכמה עד שמתאחדת עמהם וזהו ענין איהו וחיהי חד. איהו וגרמוהי חד.

Nevertheless, after it has been drawn down and come to the revelation of the attribute of Chesed and Chochmah, that drawing down is actually enclothed in the attribute of Chesed and Chochmah, until it becomes one with them. This is the meaning of "He and His life-forces are one; He and His vessels are one,"

דהיינו כענין הוא המדע הוא היודע כו'. וכמ"ש לך ה' הגדולה והגבורה פי' שמתאחדת ונעשית בבחי' לך ה' ממש.

that is, like the concept of "He is the Knowledge, He is the Knower," etc. And as it is written, "Yours, Havayah, are the greatness and the might": meaning, that it is united and becomes truly the level of "Yours, Havayah."

8 והנה המשכת החיות להתפשטות אוא"ס [אור אין סוף] ב"ה והתלבשותו במדת החסד והחכמה שאין ערך אליו דאנת הוא חכים ולא בחכמה ידיעא ולא מכל מדות אלין כלל

Now, the drawing down of the life-force, so that there be an extension of the Infinite Light (Or Ein Sof), blessed be He, and its enclothing in the attribute of Chesed and Chochmah, which bear no comparison to Him — for "You are wise, but not with a known wisdom," and "not of any of these attributes at all" —

באתערותא דלתתא תליא מילתא ע"י מעשה המצות שע"י מצוה שהיא בחכמה ממשיך אור א"ס ב"ה בחכמה.

the matter depends on an arousal from below (isarusa dilesata): through the performance of the mitzvos. Through a mitzvah that is in Chochmah, one draws down the Infinite Light, blessed be He, into Chochmah.

9 וע"י מצוה שבחסד ממשיך אור א"ס ב"ה בחסד. והן הן המשכת שמותיו ית' והתלבשותו בחכ' [בחכמה] וחסד הוי"ה בנקוד פת"ח בחכמה כו' ולכן נקראו המצות בשם אברין דמלכא

And through a mitzvah that is in Chesed, one draws down the Infinite Light, blessed be He, into Chesed. These are precisely the drawing down of His Names, may He be blessed, and its enclothing in Chochmah and Chesed: Havayah with the vowel patach in Chochmah, etc. Therefore the mitzvos are called by the name "the limbs of the King."

דכמו שמלובש חיות הנפש באברין ע"ד משל עד שמתאחדת עמהם כך מלובש אור א"ס ב"ה המשכת בחי' שמותיו ית' בבחי' חכמה וחסד שבמעשה המצות עד שמתאחדת ממש באור א"ס ב"ה הנמשך בהם.

For just as the life-force of the soul is enclothed in the limbs, by way of analogy, until it becomes one with them, so the Infinite Light, blessed be He, the drawing down of the level of His Names, may He be blessed, is enclothed in the level of Chochmah and Chesed that is in the performance of the mitzvos, until [that level] is truly united with the Infinite Light, blessed be He, that is drawn into them.

10 ובזה יובן ענין המצות שכתוב באברהם וישמר משמרת מצותי וגו'. דהיינו שגרם ירידת והמשכת אור א"ס ב"ה והתלבשותו במדת החכמה וחסד

With this, the matter of the mitzvos written of Avraham, "and he kept My charge, My commandments," etc., will be understood. That is, he brought about the descent and drawing down of the Infinite Light, blessed be He, and its enclothing in the attribute of Chochmah and Chesed,

ע"י שנעשה מרכבה אליו ית' במדת האהבה הלוח ונסוע הנגבה בבחי' רצוא ושוב כי רוח אייתי רוח ואמשיך רוח.

by becoming a chariot (merkavah) for Him, may He be blessed, through the attribute of love: "going and journeying toward the south," in the mode of "running and returning" (ratzo vashov). For "spirit brings spirit and draws down spirit."

11 וכמ"ש אם ישים אליו לבו וגו'. וגם מחמת שהרבה חסד בעולם. ויטע אשל וגו'. וע"י שהיה שפל רוח מאד. וכמ"ש ואנכי עפר ואפר.

As it is written, "If he sets his heart toward Him," etc. And also because he increased kindness in the world: "And he planted an eshel," etc. And through his being very lowly of spirit, as it is written, "and I am dust and ashes."

לכן עי"ז כמים הפנים וגו'. ע"י מדת ענוה המשיך ירידת אור א"ס ב"ה בחכמה וחסד שהוא בחי' ירידה ושפלות לגבי אור א"ס ב"ה

Therefore, through this, "As water [mirrors] the face," etc.: through the attribute of humility he drew down the descent of the Infinite Light, blessed be He, into Chochmah and Chesed, which is a descent and a lowering relative to the Infinite Light, blessed be He.

דאנת הוא חכים ולא בחכמה ידיעא ולא מכל מדות אלין כלל שאין ערוך אליו. וכמאמר רז"ל [רבתינו זכרונם לברכה] במקום שאתה מוצא גדולתו של הקב"ה שם אתה מוצא ענותנותו כו':

For "You are wise, but not with a known wisdom," and "not of any of these attributes at all": they bear no comparison to Him. And as our Sages, of blessed memory, said, "In the place where you find the greatness of the Holy One, blessed be He, there you find His humility," etc.

12 אך הנה עיקר המשכות אברהם אבינו ע"ה [עליו השלום] היה בעולמות עליונים הגם שהמשיך אור א"ס ב"ה למטה ג"כ להיות גילוי אלהות בעולם וכמ"ש ויקרא שם בשם ה' אל עולם.

But the main [part] of the drawings-down of Avraham our father, peace be upon him, was in the higher worlds — even though he also drew the Infinite Light (Or Ein Sof), blessed be He, down below, so that there be a revelation of G-dliness in the world, as it is written, "And he called there in the Name of Havayah, the G-d (El) of the world."

וגם הנפש אשר עשו בחרן ונטע אמונת ה' בלכם

And also "the souls that they had made in Charan," and he planted faith in G-d in their hearts.

מ"מ אין זה ערך לגבי המשכות שהמשיך למעלה בעולמות עליונים להיות תוספת גילוי אור א"ס ב"ה בבחינת חכמה וחסד עליון דאצי" ושם היה עיקר עבודת אברהם וישמר משמרת מצותי וגו'.

Nevertheless, this bears no comparison to the drawings-down that he drew down above, in the higher worlds, so that there be an added revelation of the Infinite Light, blessed be He, in the level of the supernal Chochmah and Chesed of the World of Atzilus (Emanation). And there was the main [focus] of Avraham's service: "and he kept My charge, My commandments," etc.

מצותי דוקא מצות שהקב"ה עושה בעצמו הקב"ה מבקר חולים שענין החולים בעולמות עליונים הוא כמ"ש סמכוני באשיות וגוי כי חולת אהבה אני.

"My commandments" specifically: commandments that the Holy One, blessed be He, does Himself. "The Holy One, blessed be He, visits the sick"; and the matter of the sick in the higher worlds is as it is written, "Sustain me with flagons," etc., "for I am sick with love."

שבחי חולת אהבה היא מחמת ההסתר וההעלם שכל בחי ממלא וסובב כל עלמין אינן אלא בחי זיו ורק הודו על ארץ ושמים וגוי.

For the state of being sick with love comes from the hiddenness and concealment: that the whole level of the light that fills all worlds and the light that encompasses all worlds (memalei and sovev kol almin) is nothing but the level of a radiance (ziv), and only "His splendor is over earth and heaven," etc.

13 ואי לזאת תכסף ותכלה הנפש לדבקה בא"ס ב"ה ממש. ועל זה נאמר סמכוני באשיות רפדוני בתפוחים שהם ענין התגלות אור א"ס ב"ה מההסתר וההעלם שגילוי זה הוא רפואה לחולת אהבה זו.

And therefore the soul yearns and pines to cleave to the Infinite One (Ein Sof), blessed be He, Himself. And of this it is said, "Sustain me with flagons, spread apples about me": these signify the revelation of the Infinite Light, blessed be He, out of the hiddenness and concealment, for this revelation is the cure for this sickness of love.

14 וכן אמרו הקב"ה מניח תפלין. כי תפלין מלשון התקשרות שהוא התקשרות אור א"ס ב"ה בחכמה. והיינו דאמרינן תפלין דמארי עלמא מה כתיב בהו ומי כעמך ישראל וגוי.

So too they said, "The Holy One, blessed be He, puts on tefillin." For tefillin is an expression of binding (hiskashrus), which is the binding of the Infinite Light, blessed be He, with Chochmah. And this is what we say: "The tefillin of the Master of the world — what is written in them? 'And who is like Your people Israel,'" etc.

כי ישראל עלו במחשבה בראשית בשביל ישראל שנקראו ראשית והתפלין הם ההתקשרות של אור א"ס ב"ה בבחי ישראל שנקראו ראשית הוא בחי חכמה

For Israel arose in [G-d's] thought; "In the beginning" (bereishis) [is] for the sake of Israel, who are called "beginning" (reishis). And the tefillin are the binding of the Infinite Light, blessed be He, with the level of Israel, who are called "beginning," which is the level of Chochmah.

ועי"ד זה שאר המצות של הקב"ה הן המשכות מאור א"ס ב"ה בעולמות עליונים ושם גילוי המשכת אור א"ס ב"ה והתלבשותו בחכמה וחסד בבחי' איהו וחיוהי חד איהו וגרמוהי חד. אבל האי עלמא עלמא דפרודא כמ"ש ומשם יפרד וגו'.

And in this way the other mitzvos of the Holy One, blessed be He, are drawings-down from the Infinite Light, blessed be He, in the higher worlds; and there is the revelation of the drawing down of the Infinite Light, blessed be He, and its enclothing in Chochmah and Chesed, in the mode of "He and His life-forces are one; He and His vessels are one." But this world is a world of separation, as it is written, "and from there it divides," etc.

15 וכדי להיות המשכת אור א"ס ב"ה בבחי' איהו וחיוהי חד כו' גם למטה בעולם הפירוד נתנה התורה לישראל שתהא התלבשות והתאחדות אור א"ס ב"ה ממש בחכמה וחסד שלמטה במעשה המצות וקיומן בעשיה גשמית.

And in order for the drawing down of the Infinite Light, blessed be He, in the mode of "He and His life-forces are one," etc., [to be] also below, in the world of separation, the Torah was given to Israel: so that there be an actual enclothing and uniting of the Infinite Light, blessed be He, in the Chochmah and Chesed below, in the performance of the mitzvos and their fulfillment in physical action.

וכמ"ש וירד ה' על הר סיני. וע"ז אמרו דהאי יומא הוא דקא גרים:

As it is written, "And Havayah descended upon Mount Sinai." And of this they said that it is "this day that brought it about."

16 והענין הוא הנה כתיב כי אל דעות הוי"ה. פי' ב' דעות יחודא עלאה ויחודא תתאה.

The explanation is this. It is written, "For Havayah is a G-d of knowledges (El de'os)." Meaning: two [kinds of] knowledge, the higher unity (yichuda ila'ah) and the lower unity (yichuda tata'ah).

יחודא עלאה מלמעלה למטה שכל מה שלמטה מטה הוא יותר כלא וכאין וכל מה שהוא למעלה יותר יותר נחשב ליש.

The higher unity is from above to below: the lower anything is, the more it is as naught and as nothing, and the higher anything is, the more it is considered to be something (yesh).

17 וכמ"ש להנחיל אוהבי יש. ויחודא תתאה ממטה למעלה היא בחי' יש מאין שכל מה שלמטה מטה נחשב יותר ליש ונראה לעיני בשר דבר בפני עצמו ומורגש

As it is written, "To cause those who love me to inherit yesh." And the lower unity, from below to above, is the level of something from nothing (yesh me'ayin): the lower anything is, the more it is considered something, and it appears to eyes of flesh as a thing in its own right, and is felt;

ומה שהוא למעלה מעלה הוא ענין שאינו נראה ולא מורגש ומושג ובשם זה של אל כולל ב' הדעות and whatever is higher is a matter that is not seen, nor felt and grasped. And in this Name, El, both kinds of knowledge are included:

שכשם שמלמעלה למטה כל מה שלמטה הוא כלא ואינו תופס מקום כך הוא ממטה למעלה ג"כ מפני כי ולו נתכנו עלילות ולא כתיב באלף והקרי ולו בוי"ו.

just as from above to below whatever is below is as naught and takes up no space, so it is also from below to above. This is because of "and by Him (velo) actions are weighed": velo is written with an alef ["not"], and the reading is velo with a vav ["by Him"].

18 ולא באלף הם מצות לא תעשה. ולו בוי"ו הם מצות עשה. נתכנו להיות שוים יחודא עלאה ויחודא תתאה

Velo with an alef: these are the prohibitive commandments. Velo with a vav: these are the positive commandments. "Are weighed": so that they be equal, the higher unity and the lower unity,

להיות למטה כמו למעלה ממש שלא יהיה היש תופס מקום כלל כי על התורה ומצות נאמר נעשה אדם בצלמנו כדמותנו.

so that it be below exactly as above, so that the yesh takes up no space at all. For of the Torah and mitzvos it is said, "Let us make man in our image, after our likeness."

בצלמנו בחי' התורה. כדמותנו בחי' המצות שהן הן בחי' אדם שעל דמות הכסא כו' שהן הן פנימיות רצונו וחכמתו ית' בלי שום הסתר פנים ואין היש מעלים ומסתיר על אור א"ס ב"ה השורה בתוכם

"In our image" is the level of the Torah; "after our likeness" is the level of the mitzvos. These are precisely the level of the "man" who is upon "the likeness of the throne," etc.; for they are precisely the inner dimension (pnimiyus) of His will and His wisdom, may He be blessed, without any hiding of the Face, and the yesh does not conceal and hide the Infinite Light, blessed be He, that rests within them.

ובהם ועל ידם ממשיך אור א"ס ב"ה להיות למטה כמו למעלה בבחי' אין עוד מלבדו ולא תחללו את שם קדשי שלא לעשות חלל כו' ולא להיות דוחק רגלי השכינה רק ואשים דברי בפיו דברי ממש.

And in them and through them one draws down the Infinite Light, blessed be He, so that it be below as above, in the mode of "there is nothing else besides Him." And "You shall not profane (sechalelu) My holy Name": not to make a void (chalal), etc., and not to be [one who] "pushes the feet of the Shechinah"; but rather, "And I have put My words in your mouth," My very words.

19 והנה המצות הן לבושין ומקיפין והתורה היא מזון ופנימיות שבהם ממשיך אור א"ס ב"ה להיות שורה על נפשו בבחי' מקיף וגם להיות הנפש תוכה רצוף אהבה בבחי' פנימית.

Now, the mitzvos are garments and encompassing [lights] (makifin), and the Torah is food and the inner dimension. Through them one draws down the Infinite Light, blessed be He, to rest upon one's soul as an encompassing [light] (makif), and also so that the soul's "inside is inlaid with love," in an inner mode.

וע"ז נאמר כי הוי"ה אלהיך אש אוכלת הוא. פי' הוי"ה בחי' תורה.

And of this it is said, "For Havayah your G-d (Elokecha) is a consuming fire." Meaning: Havayah is the level of Torah,

20 ואלהיך פי' בחי' מצות הן הם כמו האש ע"ד משל שאם נותנים אש תוך הכלי וסביבותיו הרי ממילא שולט האש מעבר אל עבר ושורף ומכלה לגמרי.

and "your G-d" (Elokecha) means the level of mitzvos. They are like fire, by way of analogy: if one puts fire inside a vessel and around it, then the fire naturally takes hold from side to side, burning and consuming entirely.

כך התורה והמצות ע"י שהם בבחי' פנימיות ובבחינת מקיפין הרי יש בהן כח לכלות ולשרוף לגמרי את חומריות נפש הבהמית וגסותה

So too the Torah and mitzvos: since they are in the mode of inwardness (pnimiyus) and in the mode of encompassing (makifin), they have the power to consume and burn up entirely the materiality of the animal soul and its coarseness,

שהיא המסתרת ומעלמת על אור ה' א"ס ב"ה להיות נראה ליש ודבר בפני עצמו שלכן היא צריכה למירוק בגיהנם

which is what hides and conceals the light of G-d, the Infinite One (Ein Sof), blessed be He, so that there appears to be a yesh, a thing in its own right. That is why it needs to be scoured in Gehinnom.

אבל תלמיד חכם אין אור של גיהנם שולט בו כי התורה והמצוות הם הממרקות מבית ומבחוץ ונגלה כבוד ה' למטה כמו למעלה.

But over a Torah scholar the fire of Gehinnom has no power, for the Torah and mitzvos are what scour [him] from within and from without; and “the glory of Havayah is revealed” below as above.

וזהו שכתוב והר סיני עשן כלו מפני אשר ירד עליו ה' באש וידבר הוי"ה אליכם מתוך האש וגו':

This is [the meaning of] what is written, “And Mount Sinai was all in smoke, because Havayah descended upon it in fire,” and “Havayah spoke to you from the midst of the fire,” etc.

21 והנה כח זה להמשכה זו ניתן לישראל שהם הם הממשיכים תורתו ומצותיו ע"י עסק תורתם ועבודתם בבחינת ולא תחללו וגו'.

Now, the power for this drawing down was given to Israel, for it is they who draw down His Torah and His mitzvos, through their occupation in Torah and their service, in the mode of “You shall not profane,” etc.

מה שא"כ עכו"ם [עובדי כוכבים ומזלות] אפ"י [אפילו] אם מקיימין תורה ומצוות אין ממשיכין כלום והיא בחי' מתנה טובה.

This is not so with idolaters: even if they fulfill Torah and mitzvos, they draw down nothing. And this is the level of “a good gift.”

22 וכמארז"ל [וכמאמר רבותינו זכרונם לברכה] שלש מתנות טובות כו'. וזמן מתנה זו היא בחג השבועות זמן מתן תורה גלוי בחי' כתר תורה שהיא למעלה מבחי' התורה.

As our Sages, of blessed memory, said, “Three good gifts,” etc. And the time of this gift is on the festival of Shavuot, the time of the Giving of the Torah: the revelation of the level of the Crown of Torah (Keser Torah), which is above the level of the Torah [itself].

וזהו אי לאו האי יומא דקא גרים כמה יוסף איכא בשוקא כמה בחי' יוסף. יוסף דעת יוסף מכאוב

This is [the meaning of] “Were it not for this day that brought it about, how many Yosefs are there in the marketplace”: how many levels of yosef (“adding”)! “He who adds (yosef) knowledge adds (yosef) pain.”

וכמה מיני חכמות זרות דכתיב בהם חכמים הם להרע ולהטיב לא ידעו כי משם יפרד אבל האי יומא הוא גלוי חכמתו ורצונו ית' המלובשת בתורה שבה התלבשות אוא"ס [אור אין סוף] ב"ה וגלוי למטה כמו למעלה.

And how many kinds of foreign wisdoms, of which it is written, "They are wise to do evil, but to do good they do not know," for "from there it divides." But this day is the revelation of His wisdom and will, may He be blessed, which is en clothed in the Torah, in which there is the enclothing of the Infinite Light (Or Ein Sof), blessed be He, and a revelation below as above.

כי האי יומא הוא ממחרת השבת אחר ימי הספירה שבועה שבועות שהם מבחי' ז' שמות שאינן נמחקין שהם בסדר השתלשלות

For this day is "on the morrow of the Shabbos," after the days of the Counting, seven weeks, which are from the level of the seven Names that may not be erased, which are within the order of the chain of descending worlds (hishtalshelus).

שכך צריך להיות תחלה ההמשכה מעט מעט עד שבחג השבועות בא הגלוי מלמעלה מסדר ההשתלשלות שמעלה ומטה שוין שם רוחניות כמו גשמיות.

For so it must be: first the drawing down, little by little, until on the festival of Shavuot the revelation comes from above the order of the chain of descent, where above and below are equal, the spiritual like the physical.

כמ"ש המשפילי לראות בשמים ובארץ וגו' כמ"ש במ"א. והוא ענין כתר תורה. ולכן בא לידי גלוי למטה כמו למעלה.

As it is written, "Who looks down low upon heaven and earth," etc., as is explained elsewhere. And this is the matter of the Crown of Torah; and therefore it comes into revelation below as above.

23 והנה על המשכת התורה בבחי' זו כתיב משה ידבר. משה בחינת בטול והאיש משה ענו מאד מכל האדם אשר על פני האדמה. ונחנו מה.

Now, of the drawing down of the Torah in this mode it is written, "Moshe speaks." Moshe is the level of self-nullification (bittul): "And the man Moshe was very humble, more than any man on the face of the earth," and "What are we?"

ידבר מלשון המשכה והנהגה. כמו ידבר עמים דהיינו שממשיך אוא"ס [אור אין סוף] ב"ה למטה ע"י בחי בטול

Yedaber ("speaks") is an expression of drawing down and leading, as in "He leads (yadber) peoples"; that is, he draws down the Infinite Light (Or Ein Sof), blessed be He, below through the level of bittul.

כי החכמה מאין תמצא מבחי"אין. ובמקום שאתה מוצא גדולתו שם אתה מוצא ענותנותו. והיינו ע"י בחי ענוה.

For "wisdom is found from ayin," from the level of ayin (nothing). And "In the place where you find His greatness, there you find His humility"; that is, through the level of humility.

24 והנה משה הוא הממשיך מלמעלה למטה. כי משה שושבינא דמלכא ואיש האלהים בעלה דמטרוניתא דהיינו שהוא ממשיך בחי יחודא עלאה שכל מה שלמטה מטה הוא כאין ואין עוד מלבדו וגו'

Now, Moshe is the one who draws down from above to below. For Moshe is "the groomsman of the King," and "the man of G-d" (ish ha-Elokim) [is] "the husband of the Matrona"; that is, he draws down the level of the higher unity (yichuda ila'ah), in which the lower anything is, the more it is as nothing, and "there is nothing else besides Him," etc.

והאלהים הוא בחי יחודא תתאה שהוא בחי כסא הכבוד שהוא מקור לנפש הבהמית פני אריה פני שור כו'. משא"כ משה בחי מה היינו בחי אדם שעל הכסא כו' אדם בגימטריא מ"ה [שם מ"ה].

And ha-Elokim is the level of the lower unity (yichuda tata'ah), which is the level of the Throne of Glory, which is the source of the animal soul: "the face of a lion," "the face of an ox," etc. Not so Moshe, the level of mah ("what"), that is, the level of the "man" (adam) who is upon the Throne, etc.; adam has the numerical value of mah.

25 והוא בחי הצמצום להיות יש מאין כי אלהים לשון שררה כי אין מלך בלא עם מלשון עוממות.

And this is the level of the tzimtzum, for there to be something from nothing (yesh me'ayin). For Elokim is a term for rulership, for "there is no king without a people (am)" — from the term omemus (dimness).

והאלהים יענו הנה לשון עניה בלשון הקודש הוא כמארז"ל [כמאמר רבותינו זכרונם לברכה] גבי הלל עונה אחריהם מה שהם אומרים שמה שהשומע אומר מה שאומר המדבר נק' עונה.

“And ha-Elokim answers him (ya’anenu)”: the term “answering” in the Holy Tongue is as our Sages, of blessed memory, said regarding Hallel, “he responds after them what they say”; for when the listener says what the speaker says, it is called “answering.”

וזהו והאלהים יענו שבחי יחודא תתאה יענה להמשכה זו של משה שהמשיך מבחי יחודא עלאה להיות מלמטה למעלה כמו מלמעלה למטה.

This is [the meaning of] “and ha-Elokim answers him”: the level of the lower unity answers this drawing down of Moshe, who drew down from the level of the higher unity, so that it be from below to above as it is from above to below.

וענין ידבר ויענו לשון הווה. הנה אתפשטותא דמשה בכל דרא היא בחי הבטול שיש בכל אדם לפום מאי דמשער בלביה בקיום התורה והמצות בבחי בטל רצונך:

And the matter of yedaber and ya’anenu [being] in the present tense: the extension of Moshe in every generation is the level of bittul that is in every person, “according to what he measures in his heart,” in fulfilling the Torah and mitzvos in the mode of “Nullify your will.”

26 וזהו שאמרו רז"ל [רבותינו זכרונם לברכה] כל הקורא ושונה הקב"ה קורא ושונה כנגדו.

This is what our Sages, of blessed memory, said: “Whoever reads and studies, the Holy One, blessed be He, reads and studies opposite him.”

לא הכל שוים בבחינה אחת אלא כל חד לפום שיעורא דיליה בבחי הבטול לאור א"ס ב"ה בחי אין עוד מלבדו ואני ה' לא שנית.

Not all are equal, on one level; rather, each one according to his own measure in the level of bittul to the Infinite Light, blessed be He: the level of “there is nothing else besides Him” and “I, Havayah, have not changed.”

27 וכמו שהיה אורא"ס [אור אין סוף] ב"ה ממלא כל חלל זה דעוה"ז קודם שנברא עולם הזה כך הוא ממש לאחר שנברא והוא בחי משה ונחנו מה.

Just as the Infinite Light, blessed be He, filled this whole space of this world before this world was created, so it is, exactly, after it was created. And this is the level of Moshe: “and what are we?”

ושכינה מדברת מתוך גרונו של משה וכן בכל דור ודור. כמו שאמר המגיד להבית יוסף אני המשנה המדברת בפיו.

And “the Shechinah speaks from within the throat of Moshe”; and so in each and every generation, as the Maggid said to the Beis Yosef, “I am the Mishnah that speaks in your mouth.”

28 ולכן נקי התלמיד חכם בשם משה כדאיתא בגמ' [בגמרא] משה שפיר קאמרת. כי התלמיד חכם הוא המקבל מבחי' חכמה עלאה כח מ"ה [מה] ואבא יסד ברתא כמ"ש ה' בחכמה יסד ארץ הוא דבר ה' זו הלכה שבפי ת"ח [תלמיד חכם / תלמידי חכמים].

Therefore a Torah scholar is called by the name Moshe, as is found in the Gemara: “Moshe, you have spoken well.” For the Torah scholar is the one who receives from the level of supernal Chochmah (wisdom), [which is] koach mah (“the power of what”); and “Abba founded the daughter,” as it is written, “Havayah founded the earth with wisdom”: this is “the word of Havayah”: this is the halachah” in the mouth of a Torah scholar.

וזוהו בקולו של משה כי קול הוא בחי' המשכה מההעלם אל הגלוי כמו מהבל הלב אל הגרון ע"ד משל כנודע מ"ש על פסוק קנה חכמה

This is [the meaning of] “with the voice of Moshe”: for voice is the level of drawing down from the hidden to the revealed, as from the breath of the heart to the throat, by way of analogy, as is known from what is said on the verse “Acquire wisdom.”

כלומר כפי ערך המשכת בחי' הבטול לאור א"ס ב"ה ככה ממש האלהים יענו להיות קורא ושונה כנגדו:

That is to say: according to the measure of the drawing down of the level of bittul to the Infinite Light, blessed be He, exactly so “ha-Elokim answers him,” reading and studying opposite him.

ביאור על הנ"ל

“An explanation of the above”

1 ביאור על הנ"ל

An explanation of the above.

2 ביאור ע"פ משה ידבר כו'. דעם היות דקיים אברהם כל התורה כולה עד שלא נתנה היה עיקר ההמשכה למעלה אבל משה ידבר וימשיך להיות הגילוי למטה גם בעשיה.

An explanation of [the verse] “Moshe speaks,” etc.: although Avraham fulfilled the entire Torah, all of it, before it was given, the main drawing-down was above; but “Moshe speaks” and draws down, so that the revelation will be below, even in the World of Asiyah (Action).

וצ"ל מהו הענין שהמשיך אברהם ע"י המצות למעלה.

And [we] need to understand what it is that Avraham drew down above through the mitzvos.

אך הוא כי רמ"ח מ"ע [מצות עשה] נקראים רמ"ח אברים דמלכא היינו רמ"ח אברים דז"א. כי ז"א הוא בעל ט' ספירות ט' פעמים ט' הוא פ"א.

But [the explanation] is that the 248 positive commandments are called “the 248 limbs of the King,” that is, the 248 limbs of Z'eir Anpin (the emotive attributes). For Z'eir Anpin possesses nine Sefiros; nine times nine is eighty-one.

3 וכל בחינה יש בה ג' כלים פנימיים תיכונים חיצוניים הנק' סת"ר [סוף תוך ראש] סוף תוך ראש.

And each level has three vessels in it, inner, middle and outer, which are called SeTaR: sof, toch, rosh (end, middle, head).

הנה ג"פ [גי פעמים] פ"א הוא רמ"ג וה"ח [והי חסדים] המגדילים הרי רמ"ח אברי ז"א שהן שרש רמ"ח מ"ע [מצות עשה] ולהמשיך בחינת זו שיהי' [שיהיה] הגדלת אברי ז"א ע"ד הנ"ל להיות טפ"ט [טי פעמים טי] כו' הוא ע"י בחי' עב"ר יניקה מוחין

Now, three times eighty-one is 243, and [with] the five chassadim (kindnesses) that bring about growth, this makes the 248 limbs of Z'eir Anpin, which are the root of the 248 positive commandments. And drawing down this level, so that there is the growth of the limbs of Z'eir Anpin in the manner described above, to be nine times nine, etc., is through the levels of ibbur (gestation), yenikah (nursing) and mochin (intellect).

כי בבחי' עב"ר הוא תלת כלילן מתלת. ואח"כ בחי' יניקה הוא שמתגדל ז"א בבחי' ו"ק [וי קצוות] וכל א' כלול משה מספר ל"ו.

For at the level of ibbur it is "three comprised of three." And afterward, the level of yenikah is that Z'eir Anpin grows into the level of the six extremities (vav ketzavos), each one comprising six: the number thirty-six.

וזהו ענין מי ברא אלה. מי הוא בחי' בינה ברא אלה הן ו"ק [וי קצוות] דז"א כל א' כלול משה כו'.

And this is [the meaning of] "Who created these." "Who" (mi) is the level of Binah (understanding); "created these" (eleh): these are the six extremities of Z'eir Anpin, each one comprising six, etc.

4 והנה אף שביניקה יש ג"כ מוחין ונק' מוחין דיניקה. עכ"ז [עם כל זה] נק' רק ו"ק [וי קצוות] כי מוחין אלו הם בכלל המדות יחשבו עדי"מ השכל של המדה שיאהב מחמת טעם ושכל שזה השכל מגדיל המדה כחלב שמגדל את הולד.

Now, although in yenikah there is also the intellect (mochin), which is called "the mochin of yenikah," nevertheless it is called only the six extremities. For these mochin are counted as part of the emotive attributes (middos): by way of analogy, the intellect of an attribute, that one loves because of reason and intellect, for this intellect makes the attribute grow, like milk, which makes the infant grow.

ולכן בכלל המדה יחשב שהוא מדה ממש ע"כ נק' רק ו"ק [וי קצוות]. ואח"כ בחי' מוחין ממש הוא על דרך משל השכל שבפ"ע [שבפני עצמו] כמו הלומד חכמה ונק' חב"ד [חכמה בינה ודעת] דאצילות כו':

Therefore it is counted as part of the attribute, being an actual attribute; and so it is called only the six extremities. And afterward, the level of mochin proper is, by way of analogy, intellect in its own right, like one who studies wisdom, and it is called Chochmah (wisdom), Binah (understanding) and Daas (knowledge) of the World of Atzilus (Emanation), etc.

5 וזהו ענין המצות שקיים אברהם. היינו שהמשיך אוא"ס [אור אין סוף] בז"א כי אברהם הוא בחי' אבר מה ע"ש [על שם] היותו יסוד אבא שבז"א השכל של המדה כנ"ל

And this is [the meaning of] the mitzvos that Avraham fulfilled: that is, that he drew the Infinite Light (Or Ein Sof) into Z'eir Anpin. For Avraham is the level of "ever Mah" ("the limb of Mah"), so called for his being the Yesod (foundation) of Abba that is within Z'eir Anpin, the intellect of the attribute, as mentioned above.

וממשיך אורות בכלים שמתחלה עד שלא נברא העולם היה הוא ושמו בלבד. ועתה נתחלק לז' שמות כו' חסד כו'.

And he draws lights into vessels: for at first, before the world was created, there was He and His Name alone, and now it has divided into seven Names, etc., Chesed (kindness), etc.

(פ"י כי הז' שמות הם בחי' אורות של הז' מדות היינו בחי' האור א"ס המתלבש בכלי החסד נק' אל כמ"ש חסד אל כל היום ואור המתלבש בגבורה נק' אלקים כו')

(This means that the seven Names are the level of the lights of the seven emotive attributes (middos); that is, the level of the Infinite Light that is vested in the vessel of Chesed is called El, as it is written, "The kindness of El is all day long," and the light that is vested in Gevurah (restraint) is called Elokim, etc.

ולכן הם ז' שמות משא"כ קודם שנברא העולם ולא היה עדיין אצילות המדות היה בחי' האור א"ס כמו שהוא למעלה מבחי' התלבשות בכלים והוא ענין היה הוא ושמו בלבד)

Therefore they are seven Names, whereas before the world was created, when there was not yet the emanation of the attributes, there was the level of the Infinite Light as it is, above the level of being vested in vessels; and this is [the meaning of] "there was He and His Name alone."

והיינו בבחי' גמ"ח [גמילות חסדים] ממשיך האור במל' בת היתה לאברהם ובכל שמה. וע"כ אמר אדנ"י אל נא תעבור כו' ומעולם לא קראו להקב"ה אור א"ס אדון שיומשך במלכות אלא אברהם כו'.

That is, through the level of acts of kindness (gemilus chassadim) he draws the light into Malchus (sovereignty): "Avraham had a daughter, and Bakol ('with everything') was her name." Therefore he said, "Ado-nai, please do not pass on," etc. And never had [anyone] called the Holy One, blessed be He, the Infinite Light, "L-rd" (Adon), that it be drawn into Malchus, except Avraham, etc.

ואמנם כל המשכות אלו דאברהם הי' [היה] נשאר באצילות היינו גידול רמ"ח אברי ז"א ע"י מוחין דיניקה כנ"ל.

However, all these drawings-down of Avraham remained in the World of Atzilus (Emanation); that is, the growth of the 248 limbs of Z'eir Anpin through the mochin of yenikah, as mentioned above.

אבל כדי שיומשך בבי"ע הוא ע"י משה שהוא מבחי' ח"ס [חכמה סתימאה] שבכתר דא"א אלא שנשפל ביסוד אבא והורד שמה ולהיותו גבוה יושפל יותר למטה.

But in order that it be drawn into the worlds of Beriah (Creation), Yetzirah (Formation) and Asiyah (Action), it is through Moshe, who is from the level of the hidden Chochmah (Chochmah Stima'ah) that is in the Keser (the Crown) of Arich Anpin, except that he was lowered into the Yesod of Abba and brought down there; and because he is high, he will be lowered further down.

כענין שכתוב ועברתי בארץ מצרים אני ולא מלאך כו'. וכמ"ש באדרא רבא (ד' קל"ב ע"א) בענין תלת עלמין דנפיק מתקונא קדמאה כו'.

As in the matter of what is written, "And I will pass through the land of Egypt": "I, and not an angel," etc. And as it is stated in the Idra Rabba (folio 132a) concerning "three worlds that issue from the first tikkun (arrangement)," etc.

שהתלת עלמין הם ג' עולמות בי"ע והם נמשכים מהתקון הראשון מיי"ג ת"ד [תיקוני דיקנא] דא"א דאצי' שהוא בחי' מי אל כמוך כו'.

That is, the three worlds are the three worlds of Beriah, Yetzirah and Asiyah, and they are drawn from the first tikkun of the thirteen tikkunim of the beard of Arich Anpin of Atzilus, which is the level of "Who is a G-d (El) like You," etc.

וזה פליאה לכאורה איך יהיה דילוג המדרגה מבחי' י"ג ת"ד [תיקוני דיקנא] דא"א שהיא מקור האצי' שיומשך מזה ג' עולמות בי"ע.

Now, at first glance this is a wonder: how could there be a skipping of levels, from the level of the thirteen tikkunim of the beard of Arich Anpin, which is the source of Atzilus, so that the three worlds of Beriah, Yetzirah and Asiyah should be drawn from it?

אך הענין הוא משום דאדרבה כי כדי שיבא האור עד למטה כ"כ [כל כך] בעולמות בי"ע צריך שיבא ממקום הנעלה ביותר כי לעוצם הרוממות יוכל להשפיל א"ע [את עצמו] למטה יותר כו'.

But the explanation is that, on the contrary, in order for the light to come so far down, into the worlds of Beriah, Yetzirah and Asiyah, it must come from the most exalted place; for by the very greatness of [its] loftiness it is able to lower itself further down, etc.

6 ולכן שיהיה התהוות עולמות בי"ע שהוא דוקא ע"י המשכה מתיקון הראשון דיי"ג ת"ד [תיקוני דיקנא]. וזהו פ"י מי אל כמוך שיוכל לישפל א"ע [את עצמו] כ"כ [כל כך] למטה מטה כו'.

Therefore, for the worlds of Beriah (Creation), Yetzirah (Formation) and Asiyah (Action) to come into being, it is specifically through a drawing-down from the first tikkun of the thirteen tikkunim of the beard. And this is the meaning of "Who is a G-d (El) like You": that He is able to lower Himself so very far down, etc.

ועד"ז יובן ג"כ בהמשכת האור ע"י התומ"צ [התורה ומצות] בעולמות בי"ע שהוא ע"י משה דייקא להיותו ממקום גבוה יותר משרש בחינת אברהם. ע"כ יכול להמשיך האור למטה ביותר גם בבי"ע משא"כ המשכות אברהם היו רק באצילות:

And in the same way it will also be understood regarding the drawing-down of the light through Torah and mitzvos into the worlds of Beriah, Yetzirah and Asiyah: that it is specifically through Moshe, because he is from a place higher than the root of the level of Avraham. Therefore he is able to draw the light down to the very lowest, even into Beriah, Yetzirah and Asiyah, whereas the drawings-down of Avraham were only in the World of Atzilus (Emanation).

7 וזהו כי אל דעות הוי'. ופ"י ב' דעות הן יחוד"ע [יחודא עילאה] ויחוד"ת [יחודא תתאה]. יחוד"ע [יחודא עילאה] מלמעלה למטה כולא קמיה כלא ולמעלה היש כו'.

And this is [the meaning of] "For Havayah is a G-d (El) of de'os (knowledges)." The explanation: the two de'os are the higher unity (yichuda ila'ah) and the lower unity (yichuda tata'ah). The higher unity is from above to below: "All before Him is as nothing," and above is the yesh (existence), etc.

ויחוד"ת [יחודא תתאה] הוא בהפך היינו יש מאין שלמטה היש. ובשם זה שם אל הוא בחי' תקון הראשון מיי"ג ת"ד [תיקוני דיקנא] כולל הבי' דעות.

And the lower unity is the reverse, that is, something from nothing (yesh me'ayin), so that below is the yesh. And in this Name, the Name El, which is the level of the first tikkun of the thirteen tikkunim of the beard, the two de'os are included.

8 והוא כמ"ש היוצר יחד לבם המבין אל כל מעשיהם. בוחן כליות.

And this is as it is written, "He who fashions their hearts together, who discerns (el) all their deeds"; "who tests the kidneys."

וע"כ משם נמשך הכח שיהיה הגלוי גם למטה להיות שוים פי' שלא יסתיר בחי' יחודא תתאה הדעה שממטה למעלה על בחי' גלוי דעה עליונה ויהיה הגלוי למטה כמו למעלה.

And therefore from there is drawn the power for the revelation to be below as well, so that they are equal: meaning, that the level of the lower unity (yichuda tata'ah), the knowledge that is from below upward, should not conceal the level of the revelation of the higher knowledge, and the revelation will be below as [it is] above.

וז"ש [וזהו שכתוב] והאלקים יעננו פי' אלקים הוא בחי' המסתיר להיות נראה למטה היש כו' והוא בחי' יחודא תתאה [יחודא תתאה] יעננו למטה כפי שנמשך אליו בקולו של משה מלמעלה למטה וע"ז ארז"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] יושב ושונה כנגדו ממש:

And this is [the meaning of] what is written, "And Elokim answers him." Meaning: Elokim is the level that conceals, so that below the yesh is seen, etc., and it is the level of the lower unity. It "answers him" below, according to what is drawn to it by the voice of Moshe from above to below. And about this our Sages, of blessed memory, said, "He sits and studies opposite him," exactly.

משה ידבר כו'

“Moshe would speak”

1 משה ידבר כו'. הנה אברהם איש החסד ומים. זכור אב כו'. מים מגדלין כמו חלב שמגדל את הולד

“Moshe would speak,” etc. Now, Avraham is the man of Chesed (kindness) and of water: “Remember the father,” etc. Water makes [things] grow, like milk, which makes the infant grow,

והיינו מוחין דיניקה שע"י היניקה מתגדלין אברי הולד והיינו העלאת אורות בכלים שע"י רבוי אורות נעשה הגדלת הכלים חסד שבחסד גבו' [גבורה] שבחסד כו' והתכללות חו"ג [חסד וגבורה] כו'.

and this is the intellect (mochin) of nursing (yenikah), for through nursing the infant's limbs grow. And this is the raising of lights within vessels: through an abundance of lights the vessels grow — Chesed of Chesed, Gevurah (restraint) of Chesed, etc. — and the interinclusion of Chesed and Gevurah, etc.

כי הנה ויקרא אברהם בשם ה' אל עולם שקרא והמשיך שם הוי' בעולם שיהיה גלוי.

For behold, “And Avraham called in the Name of Havayah, G-d of the world”: he called and drew the Name Havayah down into the world, so that it would be revealed.

לפי שבסדר השתלשלות עולמות הרי אמר לעולמו די ורק עולמות עליונים היה בהם גלוי ולמטה היה העלם.

Because in the order of the chain of descending worlds (hishtalshelus), He said to His world, “Enough,” and only in the higher worlds was there revelation, while below there was concealment.

2 ואברהם המשיך שיהיה גלוי גם למטה ע"י שקרא בשם הוי' ואת הנפש אשר עשו בחרן שי"ח כו' ליטע

אמונה בלבם כו' וגמ"ח [וגמילות חסדים] ויטע אשל כו'.

And Avraham drew [it] down so that it would be revealed below as well, through calling in the Name of Havayah, and “the souls that they had made in Charan,” the three hundred and eighteen, etc., to plant faith in their hearts, etc., and acts of kindness: “And he planted an eshel (tamarisk),” etc.

אך כ"ז [כל זה] אינו לפי ערך עשיה שלמעלה כי כדי להמשיך למטה הוצרך להמשיך מלמעלה.

Yet all this is not in proportion to the action above, for in order to draw down below, he had to draw down from above.

3 ועי"ז היה תוספת אורות באצ"י וכמו ויעש דוד שם שהשמות שאינן נמחקין הם חיות המדות אל אלקים כו' חסד וחסד שבחסד כו' ע"י הלוח ונסוע רצוא ושוב ועי"ג גמ"ח [גמילות חסדים] כו'.

And through this there was an addition of lights in the World of Atzilus (Emanation), as in "And David made a name": for the Names that may not be erased are the life-force of the emotive attributes (middos) — Kel, Elokim, etc. — Chesed (kindness), and Chesed of Chesed, etc. — through "going and journeying," "running and returning," and through acts of kindness, etc.

וכמו שאמר מורי הה"מ [הרב המגיד] ז"ל [זכרונו לברכה / זכרונו לברכה] ע"פ בעמדם תרפינה כנפיהם. בעמדם בתפלה המלאכים מרפים אהו"ר [אהבה ויראה] שלהם שנופלים ממדרגתם לגבי המשכות אהו"ר [אהבה ויראה] שלמטה.

And as my teacher the Maggid, of blessed memory, said on [the verse] "When they stood, they let down their wings": when they stand in prayer, the angels let down their love and awe, for they fall from their level in comparison with the drawings-down of love and awe below.

4 ולכאורה אינו מובן הרי היראה שלמטה היא מגושמת ומלובשת בגוף כו' אלא על ידי שממשיכין אור חדש

At first glance this is not understood: surely the awe below is material and clothed in a body, etc. Rather, [it is] through drawing down a new light,

כי מה שמעורר אהו"ר [אהבה ויראה] שלא היה מקודם הרי ממשיך מלמעלה והמשכה זו היא באה דרך השתלשלות דרך עולם המלאכים וכאשר באה המשכת יראה זו מלמעלה אזי תרפינה כנפיהם לפי שהיא להם אור חדש.

for in arousing love and awe that did not exist before, one draws down from above, and this drawing down comes by way of the chain of descending worlds (hishtalshelus), by way of the world of the angels. And when this drawing down of awe comes from above, then "they let down their wings," because it is a new light for them.

וכך המשיך אברהם למעלה הגדלת האורות בכלים (טפ"ט [טי פעמים ט'] פ"א כי ט' ספירות הן מחכמה ולמטה וג"פ [וגי פעמים] פ"א רמ"ג וה"ח [והי חסדים] רמ"ח)

And in this way Avraham drew down, above, the growth of the lights in the vessels (nine times nine is eighty-one, for the Sefiros from Chochmah downward are nine; and three times eighty-one is 243; and [with] the five Chasadim, 248).

הקב"ה רופא חולים כי כל עילה דבוק בעילתו אך אני ישינה בגלותא ולכן היא חולת אהבה מחמת ההעלם וההסתתר והמשכת הגלוי היא הרפואה

The Holy One, blessed be He, heals the sick, for every cause cleaves to its own cause, but "I am asleep" in exile, and therefore she is "sick with love" because of the concealment and hiding; and drawing down the revelation is the healing.

והקב"ה מניח תפלין להיות חכמה כי כלם בחכמה עשית בחי' עשיה כדי להיות בחי' חכמה דהיינו להיות משפיע ההשפעה מניח תפלין לשון התקשרות והתחברות מלמעלה למטה ולכן מה כתיב בהו מי גוי גדול כו'.

And "the Holy One, blessed be He, puts on tefillin," to be Chochmah (wisdom), for "You have made (asisa) them all with wisdom": the level of Asiyah (Action), in order to be the level of Chochmah, that is, to bestow the flow. "Puts on tefillin" is an expression of binding and joining from above downward. And therefore, what is written in them? "Who is a great nation," etc.

כי עיקר השפעת החכמה היא בשביל ישראל להמשיך בהם בחי' חכמה בנשמתם כי מלאך הוא שליח. שבו וע"י נשפע שפע החכמה אבל עיקר תכלית המכוון הוא בשביל ישראל.

For the main bestowal of Chochmah is for the sake of Israel, to draw the level of Chochmah into them, into their souls. For an angel is a messenger, in whom and through whom the flow of Chochmah is bestowed, but the main, intended purpose is for the sake of Israel.

5 והנה כל זה הוא ענין אברהם. אבל משה רבינו ע"ה [עליו השלום] המשיך גם למטה בבי"ע והיינו כי אברהם הוא חסד דאצי" אבל אית חסד ואית חסד כו'.

Now, all this is the matter of Avraham. But Moshe our teacher, peace be upon him, drew down even below, into [the worlds of] Beriah, Yetzirah and Asiyah (Creation, Formation and Action). That is: Avraham is the Chesed (kindness) of the World of Atzilus (Emanation), but "there is Chesed and there is Chesed," etc.

ומשה כי מן המים כו' שמטה ראשונה (ויש בזה דעות אם שמטה שלימה שבע אלפין שנים או עולם התהו נקרא שמטה כמבואר בכהאריז"ל [בכתבי האריז"ל]) אלא שנמשך למטה בעולם האצי'

And Moshe, "for from the water," etc., [is from] the first Shemitah (and there are opinions about this: whether [it was] a complete Shemitah of seven thousand years, or [whether] the World of Tohu is called a Shemitah, as explained in the writings of the Arizal), only that he was drawn down below, into the World of Atzilus.

ולכן המשיך ויקרא הוי"ה דקאי על משה שהוא קרא והמשיך ממזלות להיות אבא דאצי' שאבא יונק ממזל החי כו'.

Therefore he drew down: "And he called: Havayah, Havayah," which refers to Moshe, that he called and drew down from the mazalos, to be Abba (Chochmah) of Atzilus, for Abba draws from the eighth mazal, etc.

והיינו מלמעלה מן ההשתלשלות כידוע ענין ההשתלשלות ד"מ [דרך משל] שמחכמה נעשה הבנה ומדות וממדות מחשבה כו'

And this is from above the chain of descending worlds (hishtalshelus), as is known concerning the chain of descending worlds: by way of analogy, from Chochmah (wisdom) comes understanding and the emotive attributes (middos), and from the emotive attributes, thought, etc.

והרי לפ"ע [לפי ערך] ההשתלשלות רחוק הוא רוחניות מגשמיות כמו מעשה גשמי נגד דבור רוחני אבל למעלה מן ההשתלשלות אין ערוך כו' ורוחניות וגשמיות שוים ממש.

Now, relative to the chain of descending worlds, spirituality is far from physicality, like a physical deed compared with spiritual speech. But above the chain of descending worlds there is no comparison, etc., and spirituality and physicality are truly equal.

6 והמשיך זה משה ע"י בחי' מ"ה [שם מ"ה] בטול כמ"ש כי אל דעות ה' ב' דעות שמלמטה למעלה שוה כמו מלמעלה למטה שאינו תופס מקום.

And Moshe drew this down through the level of Mah ("what"), self-nullification (bittul), as it is written, "For Havayah is a G-d of knowledges": two knowledges, that from below upward is the same as from above downward, since it takes up no space.

ולכן המשיך אוא"ס [אור אין סוף] גם בעשיה ומצות מעשיות תרומות מעשרות כנודע ענין אופן בתוך אופן שהעליון מקיף למטה יותר ומורגש ונראה זה באופנים שבעשיה. אבל כך הוא ג"כ למעלה מעלה

Therefore he drew the Infinite Light (Or Ein Sof) down even into the World of Asiyah (Action) and practical mitzvos, terumos [and] tithes, as is known concerning "a wheel (ofan) within a wheel": the higher encompasses further down, and this is felt and seen in the ofanim of Asiyah. But so it is also far above.

וע"י בטול זה נעשה ולא תחללו כו' שאינו מפסיק העוה"ז כלום מאחר דכולא קמיה כלא ולפני בריאת העולמות ולאחר ימות עולם שאין שם מפסיק כו'

And through this self-nullification there comes about "And you shall not profane (techalelu)," etc.: that this world does not interrupt at all, since "all before Him is as nothing," and [it is as] before the creation of the worlds and after the days of the world, where nothing interrupts, etc.

ובבטול זה למד רב יהודה אימתא דמארי' [דמאריה] עליה אין זה ילוד אשה כו'. ולכן היה פטור מתפלה כו'.

And with this self-nullification Rav Yehudah studied: "The awe of his Master was upon him"; "This one is not born of a woman," etc. Therefore he was exempt from prayer, etc.

7 והנה ע"י לימוד התורה בבטול זה ממשיך פנימית וע"י מצות מקיפים ולבושים והם בחי' מ"ה [שם מ"ה] וב"ן [ושם ב"ן].

Now, through the study of Torah with this self-nullification (bittul), one draws down the inner dimension (pnimiyus), and through the mitzvos, encompassing [lights] (makifim) and garments; and these are the levels of Mah and Ban.

וזהו כי הוי' אלקיך הוי' מ"ה [שם מ"ה] אלקיך ב"ן [שם ב"ן] אש אוכלת כמשל הנותן אש סביב הכלי ובתוכה כו' וד"ל [ודי למבין]:

And this is [the meaning of] "For Havayah your G-d (Elokecha)" — Havayah is Mah, Elokecha is Ban — "is a consuming fire," as in the analogy of one who places fire around a vessel and inside it, etc. And this suffices for the discerning.

8 וזהו משה ידבר מלמעלה למטה ע"י בחי' מ"ה [שם מ"ה] בטול הוא המשכת אור א"ס גם בבחי' עשיה

And this is [the meaning of] "Moshe would speak": from above downward, through the level of Mah, self-nullification (bittul), which is the drawing down of the Infinite Light (Or Ein Sof) even into the level of Asiyah (Action).

כי הגם שגם אברהם היה הולך ונסוע. אך היינו בהאוי"ר [בהאבה ויראה] שלו והגם שאח"כ המשיך מלמעלה. אבל הכל דרך אוי"ר [אהבה ויראה] שלו משא"כ ע"י התורה שהיא חכמתו ית' כו'.

For although Avraham, too, was “going and journeying,” yet that was through his love and awe; and although afterward he drew down from above, still it was all by way of his love and awe. Not so through the Torah, which is His wisdom, may He be blessed, etc.

9 וכח זה של התורה ומצות הוא נמשך גם למטה להיות אש אוכלת מבית ומבחוץ לכלות ולשרוף את

נה"ב [נפש הבהמית]

And this power of the Torah and mitzvos is drawn down below as well, to be “a consuming fire” from within and from without, to consume and burn up the animal soul,

כי כל עיקר ההמשכה הוא בשביל שיקויים לעתיד עתידים צדיקים שיאמרו לפנייהם קדוש שיתהפך בי"ע לאצילות

for the whole essence of the drawing down is so that in the future [the saying] will be fulfilled, “The righteous are destined to have ‘Holy’ said before them”: that [the worlds of] Beriah, Yetzirah and Asiyah (Creation, Formation and Action) will be transformed into the World of Atzilus (Emanation).

כי שמים כעשן נמלחו כו' שמים חדשים וארץ חדשה. שמים חדשים רזין דאורייתא כו'. דהיינו שלא יהי' [יהיה] פנימית ומקיפים דבי"ע כ"א דאצי".

For “the heavens shall vanish like smoke,” etc.; “new heavens and a new earth.” “New heavens” are the secrets of the Torah, etc. That is, there will not be the inner dimension (pnimiyus) and the encompassing [lights] of Beriah, Yetzirah and Asiyah, but rather [those] of Atzilus.

10 וזהו והאלהים יענו אלהים לי' [לשון] שררה כמ"ש בתניא בחינוך קטן. היינו מלכות דבי"ע שם הוא

המשכת התורה זרעים חסד דנוק' [דנוקבא] כו'. יענו לשון עונה הוא כמארו"ל [כמאמר רבותינו זכרונם לברכה] עונה אחריהן מה שהן אומרים כו'.

And this is [the meaning of] “And G-d (Elokim) would answer him”: Elokim is an expression of rulership, as is written in the Tanya, in Chinuch Katan. That is, Malchus (sovereignty) of Beriah, Yetzirah and Asiyah (Creation, Formation and Action): there is the drawing down of the Torah, Zera'im (Seeds), the Chesed (kindness) of Nukva (the feminine / Malchus), etc. “Would answer him” (ya'anenu) is an expression of responding, as our Sages, of blessed memory, said: “He responds after them what they say,” etc.

11 וענין יעננו שכשם שממשיך בחי' משה בחי' בטול בבחי' ולא תחללו כו' להיות המשכת אור א"ס במלכות דבי"ע כך עונה בחי' המלכות להיות אתהפכא דבי"ע ג"כ להיות מבי"ע אצילות. שכל התורה היא המשכה במלכות.

And the meaning of “would answer him” is: just as the level of Moshe, the level of self-nullification (bittul), draws down at the level of “And you shall not profane,” etc., so that there is a drawing down of the Infinite Light (Or Ein Sof) into Malchus (sovereignty) of Beriah, Yetzirah and Asiyah (Creation, Formation and Action), so the level of Malchus responds, to bring about a transformation (is'hapcha) of Beriah, Yetzirah and Asiyah as well, making Beriah, Yetzirah and Asiyah into the World of Atzilus (Emanation). For the whole Torah is a drawing down into Malchus.

12 ולכן אמרו תלמוד בבריאה ומשנה ביצירה ומקרא בעשי' [בעשיה]. ולכאורה אינו מובן והלא מקרא יותר נעלה.

Therefore they said: Talmud is in the World of Beriah (Creation), Mishnah in the World of Yetzirah (Formation), and Scripture in the World of Asiyah (Action). At first glance this is not understood: is Scripture not more exalted?

אלא דקאי על המשכה שבמקרא ממשיך עד עשיה. ובתלמוד אינו ממשיך רק עד הבריאה. וכשם שממשיך במלכות בתלמוד במלכות דבריאה כך כו'.

Rather, it refers to the drawing down: through Scripture one draws down as far as Asiyah, while through Talmud one draws down only as far as Beriah. And just as one draws down into Malchus (sovereignty) — through Talmud, into the Malchus of Beriah — so, etc.

13 וזהו הקב"ה שונה כנגדו. דהקב"ה נק' מלכות ג"כ שהוא ברוך ונמשך למטה במלכות ושונה כנגדו היא התורה שממשיך בה דהיינו והאלקים יעננו

And this is [the meaning of] “The Holy One, blessed be He, studies (shoneh) opposite him.” For “the Holy One, blessed be He” is also called Malchus (sovereignty), in that He is blessed and drawn down below into Malchus; and “studies opposite him” is the Torah that he draws down into it, that is, “And G-d would answer him.”

דלמעלה לא שייך לומר שונה כנגדו שהרי כבר היתה שם התורה ואני הוי"ה לא שניתי ומשם הוא ממשיך אלא על המלכות שממשיך בה התורה שלא היה בה

For above, it does not apply to say “studies opposite him,” since the Torah was already there, and “I, Havayah, have not changed (shanisi),” and it is from there that he draws down; rather, [it is said] of Malchus, into which he draws down the Torah that had not been in it.

וע"ז אמרו שנעשו התחדשות הקב"ה שונה כנגדו כו'.

And of this, that a renewal comes about, they said: "The Holy One, blessed be He, studies opposite him," etc.

בקולו של משה קול הוא המשכה מהבל הלב שלפי ערך בחי' הבטול כך הוא בחינת ההמשכה

"With the voice of Moshe": voice is a drawing down from the breath of the heart, so that as is the measure of the level of self-nullification (bittul), so is the level of the drawing down.

שאינו דומה המשכת רב יהודה או רשב"י [רבי שמעון בר יוחאי] לדידן הגם שכולם לומדים צירופי אותיות
ההם עצמם אעפ"כ [אף על פי כן] ההמשכה היא משתנה לפי בטול כו' וד"ל [ודי למבין]:

For the drawing down of Rav Yehudah or Rabbi Shimon bar Yochai is not like ours: although all of them study those very same combinations of letters, nevertheless the drawing down varies according to self-nullification, etc. And this suffices for the discerning.

מראיהם ומעשיהם כאשר יהיה האופן בתוך האופן

“Their appearance and their workings”

1 מראיהם ומעשיהם כאשר יהיה האופן בתוך האופן. פי' כמו אופן קטן בתוך אופן גדול שאופן הגדול הסובב את אופן הקטן למעלה הוא גבוה מן אופן הקטן ומלמטה בתחתית אופן הקטן מלמעלה מן הגדול.

“Their appearance and their workings were as though a wheel (ofan) were within a wheel.” This means: like a small wheel within a large wheel, in which, above, the large wheel that surrounds the small wheel is higher than the small wheel, while below, at the bottom, the small wheel is above the large one.

כך הוא רוח החיה באופנים דלא כתיב רוח החיות דהא ד' חיות הן במרכבה אלא הענין שכדי להיות הרוח דייקא ממקום עליון מאד שמעלה ומטה שוין לפניו כי מה שהוא יותר עליון יכול לירד ולהתפשט למטה.

So too is “the spirit of the chayah (living creature) in the wheels.” It does not say “the spirit of the chayos,” [even] though there are in fact four chayos in the Chariot. Rather, the point is that for there to be the spirit [in the wheels, it comes] specifically from a very lofty place, before which above and below are equal. For what is higher is able to descend and spread downward.

2 וזהו רוח החיה הידוע הוא בחי' כללות של הד' חיות שכללותן הוא בחי' אדם כי פני אריה אל הימין ופני שור מהשמאל

And this is the well-known “spirit of the chayah”: it is the level of the totality of the four chayos, and their totality is the level of adam (man). For “the face of a lion [is] on the right” and “the face of an ox on the left,”

משא”כ בחי' אדם אין בו ימין ושמאל. ולכן נק' אדם אדמה לעליון לאדם שעל הכסא כו'.

whereas the level of adam has no right and left. Therefore it is called adam: “I will be likened (adameh) to the Most High,” to the adam upon the Throne, etc.

3 והנה כמו שהוא הענין באופנים כן הוא בכל ההשתלשלות מרום כל דרגין שהם בבחי' כאשר יהיה האופן בתוך האופן שעגול מקיף את כל שלמטה כו'.

Now, as it is with the wheels, so it is in the entire chain of descending worlds (hishtalshelus), from the loftiest of all levels: they are in the manner of "as though a wheel were within a wheel," for a circle encompasses everything below, etc.

ולכן בחג השבועות גילוי של שער החמשים (שאחר מ"ט) ימי הספירה שהם מבחינת ז' שמות שאינן נמחקין שהם בחי' התפשטות בבחי' ממכ"ע [ממלא כל עלמין] להיות בחי' מעלה ומטה ראש ורגל כו'.

Therefore, on the festival of Shavuot [there is] a revelation of the fiftieth gate (which comes after the forty-nine days of the Counting). These [days] are from the level of the seven Names that may not be erased, which are the level of expansion, at the level of the light that fills all worlds (memalei kol almin), so that there is the level of above and below, head and foot, etc.

אבל שער החמשים הוא הכולל ומקיף כל הבחי' ואין שם בחי' מעלה ומטה כלל ובו נתנה תורה לישראל מ"ע [מצות עשה] ומל"ת [ומצות לא תעשה] המשכת אור א"ס בעשייה גשמית

But the fiftieth gate is what includes and encompasses all the levels, and there, there is no level of above and below at all. In it the Torah was given to Israel: the positive commandments and the prohibitions, the drawing down of the Infinite Light (Or Ein Sof) into physical action.

הוא ענין כתר תורה כמו כותרת ועטרה שעל הראש מלמעלה בבחי' שאין בה בחי' ראש ורגל כו'. שלכן הוא מתפשט למטה כמו למעלה. וכמו ענין האופן שבתוך האופן כנ"ל.

This is the meaning of the "crown of Torah," like a crown (koteret) and a diadem that is upon the head, above, in a manner that has no aspect of head and foot, etc. That is why it spreads below just as above. And it is like the matter of the wheel within the wheel, mentioned above.

4 והנה המשכה זו היא על ידי בחינת משה. משה ידבר כי עליו נאמר ותחסרהו מעט מאלקים שכל המ"ט שערי בינה נמסרו לו. ומחמת זה היה קרוב לשער החמשים להמשיך ממנו.

Now, this drawing down is through the level of Moshe. "Moshe would speak," for of him it is said, "You made him a little less than G-d," for all forty-nine gates of Binah (understanding) were given over to him. Because of this he was close to the fiftieth gate, to draw down from it.

ולכן המשיך הוא הי"ג מדות הרחמים וכדאיתא בזוהר ע"פ ויקרא הוי"ה הוי"ה כו' דויקרא קאי על משה שהוא קרא והמשיך הוי"ה כו'. (ופי' הפסוק ויעבר ה' על פניו של משה ויקרא משה) שהם מקורות להשתלשלות העולמות אצילות כו'.

Therefore it was he who drew down the Thirteen Attributes of Mercy, as is found in the Zohar on "And he called: Havayah, Havayah," etc., that "and he called" refers to Moshe: it was he who called and drew down Havayah, etc. (And the meaning of the verse [is]: "And Havayah passed before him," before Moshe, "and he called": Moshe.) [These Attributes] are the sources of the chain of descending worlds (hishtalshelus), Atzilus, etc.

וזוהו ענין נוצר חסד. נוצר אותיות צנור ואותיות רצון.

And this is the meaning of "keeping kindness" (notzer chesed). Notzer [has] the letters of tzinor (a channel) and the letters of ratzon (will).

וגם פי' נוצר שומר היא בחי' השמירה במחשבה בבחי' העלם קודם שבא לידי גלוי.

Notzer also means "guarding": it is the level of keeping in thought, in a state of concealment, before it comes to revelation.

משא"כ ועשה חסד שבעוה"ז ועושה היא בחי' תקון כמו ועשתה את צפרניה. היינו בחי' ומדרגת אברהם חסד דאצי'

This is not so with "and doing kindness" (ve'oseh chesed) that is in this world: "doing" is the level of tikkun (putting in order), as in "and she shall do her nails." That is, [it is] the level and rank of Avraham, the Chesed (kindness) of Atzilus.

ולכן נוצר חסד כתיב קודם פוקד עון אבות. שפוקד עון אבות הוא אחר סיום היג"מ [הי"ג מדות] שמסיים ונקח משא"כ ועושה חסד כתיב אחר פוקד עון אבות לפי שהוא בחי' חסד שבסדר השתלשלות.

Therefore "keeping kindness" is written before "visiting the iniquity of the fathers." For "visiting the iniquity of the fathers" comes after the close of the Thirteen Attributes, which close with "and cleanses" (ve'nakeh), whereas "and doing kindness" is written after "visiting the iniquity of the fathers," because it is the level of the Chesed that is within the order of the chain of descent.

משא"כ נוצר חסד היא בחינת חסד שלמעלה מעלה מסדר השתלשלות רק שהוא בחי' מקור ושרש כו'.

Whereas "keeping kindness" is the level of a Chesed that is far above the order of the chain of descent, except that it is the level of source and root, etc.

5 ועל ב' בחי' חסד הנ"ל נאמר לאלפים כו' פי' אלפים מדרגות. וענין המדרגות שהם מדרגה אחר מדרגה.

And of the two levels of Chesed (kindness) mentioned above it is said, "to thousands" (la'alafim), etc. This means thousands of levels. And what levels means is that they are level after level.

היינו כגון מדרגת ג"ע [גן עדן] התחתון שאחר עוה"ז שצ"ל נהר דינור מפסיק לטבול בו כדי שישתכח ממנו כח הזוכר הגשמי. שכיון שהוא זוכר גשמיות א"א לו להתענג בג"ע [בגן עדן].

That is, for example, the level of the lower Gan Eden, which [comes] after this world: there must be a river of fire (nehar dinur) separating [them], in which to immerse, so that the physical faculty of memory may be forgotten from him. For since he remembers physical things, he cannot delight in Gan Eden.

6 ולכן כשעולה מג"ע [מגן עדן] התחתון לעליון צ"ל ג"כ נהר דינור לשכוח ההשגה ותענוג שבג"ע [שבגן עדן] תחתון

Therefore, when one ascends from the lower Gan Eden to the upper, there must also be a river of fire, to forget the comprehension and delight of the lower Gan Eden.

וכענין שמצינו בגמרא דר' [דרבין] זירא צם מאה תעניות דלישכח תלמוד בבלי כו' הגם שלמד תלמוד בבלי בדו"ר [בדחילו ורחימו] עד דלא שלט בו האור כנודע ממעשה דקטינא חריך שקיה.

It is like what we find in the Gemara: Rabbi Zeira fasted a hundred fasts so that he would forget the Babylonian Talmud, etc., even though he had studied the Babylonian Talmud with awe and love (bidechilu u'rechimu), to the point that the fire had no power over him, as is known from the story of "the little one with the scorched legs" (Katina charich shakei).

7 וכך יש אלפים מדרגות מדרגה אחר מדרגה עילוי אחר עילוי.

And so there are thousands of levels, level after level, ascent after ascent.

וכן בהמשכה מלמעלה למטה הן הם כמה צמצומים צמצום אחר צמצום עד שיהיה ג"ע [גן עדן] העליון תענוג הנבראים ונק' אלפים ששרשם בחינת אלפי"ן מילוי שם מ"ה [שם מ"ה] הוי"ה במילוי אלפי"ן.

So too in the drawing down from above to below, there are many tzimtzumim (contractions), contraction after contraction, until the upper Gan Eden is the delight of created beings. And they are called alafim (thousands) because their root is the level of alefs (alfin): the spelling-out (milui) of the Name Mah, Havayah spelled out with alefs.

8 וענין אל"ף זו היא אל"ף דאהי [דאהיה] אנא עתיד וזמין לאתגללה כי א' משמש על העתיד

And the meaning of this alef: it is the alef of Ehe-yeh, "I am destined and ready to be revealed," for the alef denotes the future,

וגם כל ירידת ההמשכות הם בבחי' אל"ף. כי א' הוא יו"ד למעלה ויו"ד למטה וי"ו באמצע.

and also, every descent of the drawings-down is at the level of alef. For an alef is a yud above, a yud below and a vav in the middle,

להורות כי ההמשכה שהיא הוא"ו היא באה ע"י צמצום שהיא היו"ד שבראש שכלעדי הצמצום א"א להיות המשכה והתגלות באופן אחר אלא היה הכל ענין אחד.

to show that the drawing down, which is the vav, comes through tzimtzum (contraction), which is the yud at the top. For without the contraction there could not be a drawing down and revelation in another manner; rather, everything would be one thing.

9 ואח"כ חוזרת ומתצמצמת ההמשכה להיות כמו בחי' יו"ד למטה להיות משם בחי' צמצום והמשכה אחרת

Afterward the drawing down contracts again, to be like the level of a yud below, so that from there will come a level of contraction and another drawing down.

וכך הוא סדר כל ההשתלשלות הכל הן בחי' אלפי"ן וזהו לאלפים בין בעושה חסד בבחי' אברהם חסד דאצי' ובין בנוצר חסד בחי' משה.

And thus is the order of the whole chain of descending worlds (hishtalshelus): all of them are levels of alefs. And this is [the meaning of] "to thousands" (la'alafim), both in "doing kindness," at the level of Avraham, the Chesed (kindness) of Atzilus, and in "keeping kindness," the level of Moshe.

10 והנה בחי' אברהם בעושה חסד נמשך רק באצי' דאיהו וחיוהי חד כי המשכה זו היא מז' שמות שאינן נמחקין שהוא כמ"ט ימי הספירה שם יש ג"כ אלפים מדרגות

Now, the level of Avraham, in "doing kindness," is drawn down only into Atzilus, where "He and His life-forces are one," for this drawing down is from the seven Names that may not be erased, which is in the forty-nine days of the Counting; there too there are thousands of levels.

אבל בחי נוצר חסד בחי משה הוא בשער החמשים שהוא הכתר תר"ך עמודי אור כמו עמוד שמחבר מעלה ומטה.

But the level of “keeping kindness,” the level of Moshe, is in the fiftieth gate, which is Keser (the Crown), the six hundred and twenty pillars of light, like a pillar that joins above and below.

ולכן המשיך גם בבי"ע עולמות הנפרדים משם יפרד כו'. משה שפיר קאמרת. רבא בחי משה. ורב יוסף אמר מרא דאברהם שכל א' מכיר בחינתו.

Therefore he drew down also into Beriah, Yetzirah and Asiyah, the separate worlds, [as in] “from there it divides,” etc. “Moshe, you have spoken well”: Rava was of the level of Moshe. And Rav Yosef said, “Master of Avraham,” for each one recognizes his own level.

וכל ראשי ישיבות שבכל דור הן בחי משה שהרי הוא הממשיך הדחילו ורחימו (ועמ"ש ע"פ וידבר אל ראשי המטות כו'):

And all the heads of yeshivos in every generation are of the level of Moshe, for indeed he is the one who draws down awe and love (dechilu u'rechimu). (And see what is written on “And he spoke to the heads of the tribes,” etc.)

זכור את יום השבת לקדשו

“Remember the Shabbos day to sanctify it”

1 זכור את יום השבת לקדשו. להבין מהו ענין הצווי לקדש השבת והלא שבת מיקדשא וקיימא.

“Remember the Shabbos day to sanctify it.” [We need] to understand what the command to sanctify the Shabbos is about: is not the Shabbos sanctified and established (mikadsha vekayma)?

דבשלמא קדושת יו”ט [יום טוב] תלוי בישראל שלכך אומרים מקדש ישראל והזמנים. מתחלה ישראל ואח”כ הזמנים משום דישראל אינהו דקדשינהו לזמנים.

Granted, the holiness of Yom Tov depends on Israel; that is why we say, “Who sanctifies Israel and the seasons”: first Israel and afterward the seasons, because it is Israel who sanctify the seasons.

אבל בשבת אנו מברכים מקדש השבת. ואין אומרים מקדש ישראל והשבת וכמארז”ל [וכמאמר רבותינו זכרונם לברכה] אטו שבת ישראל מקדשי ליה והלא שבת מיקדשא וקיימא משי”ב [מששת ימי בראשית] כו’.

But on Shabbos we bless, “Who sanctifies the Shabbos,” and we do not say, “Who sanctifies Israel and the Shabbos,” as our Sages, of blessed memory, said: “Is it Israel who sanctify the Shabbos? Surely the Shabbos is sanctified and established” from the six days of creation, etc.

ונקי’ כל שבת שבת בראשית שלמעלה מבחי’ ישראל (כי שבת הוא בחי’ התגלות ח”ע [חכמה עילאה] ונקי’ גילוי מוחין דאבא שהוא למעלה מבחי’ נשי”י [נשמות ישראל] המושרשים בז”א.

And every Shabbos is called ‘Shabbos Bereishis’ (the Shabbos of creation), which is above the level of Israel. (For Shabbos is the level of the revelation of the higher Chochmah (wisdom), and is called the revelation of the intellect (mochin) of Abba, which is above the level of the souls of Israel, who are rooted in Z’eir Anpin (the emotive attributes).

וכמו שמבואר בזוהר פ' אמור (ריש דף צ"ד) דאחידן ביה במלכא. ופי' הרמ"ז [הרב משה זכות] הם ישראל המושרשים בזעיר. זה בחסד וזה בגבורה וזה בתפארת כו'.

And as is explained in the Zohar, Parshas Emor (beginning of page 94), [concerning those] "who are attached to Him, to the King"; and the Ramaz explains: these are Israel, who are rooted in Z'eir Anpin, this one in Chesed (kindness), this one in Gevurah (restraint) and this one in Tiferes (beauty), etc.

ושבת מבואר שם שהוא גלוי מוחין דאבא בז"א ומבואר שם ג"כ איך שגילוי והמשכה זו הוא מעצמו וא"צ [ואין צריך / ואינו צריך] למעשינו כו'.

And of Shabbos it is explained there that it is the revelation of the intellect of Abba in Z'eir Anpin; and it is also explained there how this revelation and drawing-down comes of itself and does not need our deeds, etc.

משא"כ ביו"ט [ביום טוב] גילוי קצת ההארה ממוחין דאבא שמאיר ביו"ט [ביום טוב] הוא ע"י מעשנו ותפלותנו כו'.

This is not so on Yom Tov: the revelation of a little of the radiance from the intellect of Abba that shines on Yom Tov comes through our deeds and our prayers, etc.)

2 והנה בדברות האחרונות נאמר שמור את יום השבת לקדשו. וארז"ל [ואמר רבותינו זכרונם לברכה] זכור ושמור בדבור אחד נאמרו.

Now, in the later [version of the] Commandments it says, "Keep the Shabbos day to sanctify it." And our Sages, of blessed memory, said: "'Remember' (zachor) and 'Keep' (shamor) were said in a single utterance."

והענין דשמור הוא מל"ת [מצות לא תעשה] כמארז"ל [כמאמר רבותינו זכרונם לברכה] כל מקום שנאמר השמר פן ואל אינו אלא ל"ת [לא תעשה]. וזכור הוא רמ"ח מ"ע [מצות עשה] כי זכור עם י"ה גי' [גימטריא] רמ"ח מ"ע [מצות עשה]

The explanation: 'Keep' belongs to the prohibitive commandments, as our Sages, of blessed memory, said: "Wherever it says 'beware' (hishamer), 'lest' (pen) or 'do not' (al), it is nothing but a prohibition." And 'Remember' is the 248 positive commandments, for zachor with yud-heh has the numerical value of 248, the positive commandments.

והנה זכרי עם וי"ה גימטריא רמ"ח. וצ"ל ההפרש בין זכור לזכרי. ומה שזכור הוא עם יי"ה וזכרי עם וי"ה:

Now, zichri ('My remembrance') with vav-heh [also] has the numerical value of 248. And we need to understand the difference between zachor and zichri, and why zachor is with yud-heh and zichri with vav-heh.

3 והנה להבין כ"ז [כל זה] צריך להבין תחלה כללות ענין השבת מהו. דהנה כתיב וירא אלקים את כל אשר עשה והנה טוב מאד.

Now, to understand all this, we must first understand what the concept of Shabbos is in general. For it is written, "And G-d saw all that He had made, and behold, it was very good."

שבששת ימי בראשית הוא בחי' את כל אשר עשה והיינו ע"י צירופי אותיות דעשרה מאמרות. כמו מאמר יהי אור יהי רקיע יקוו המים כו' תדשא כו'.

For the six days of creation are the level of "all that He had made," that is, through the combinations of letters of the Ten Utterances, such as the utterances "Let there be light," "Let there be a firmament," "Let the waters gather," etc., "Let [the earth] sprout," etc.

הוא בבחי' ירידה כמו באדם גילוי השכל בדבור שהוא בחי' ירידה.

This is in the manner of descent, as in a person the revelation of the intellect in speech is a descent.

והנה כתיב כי לא מחשבותי מחשבותיכם כו'. שיש למעלה כביכול בחי' מחשבה ובחי' דבור

Now, it is written, "For My thoughts are not your thoughts," etc.: that above there is, as it were, a level of thought and a level of speech.

דהיינו שבחי' מחשבה נק' עלמין סתימין (ר"ל [רוצה לומר] האור והחיות המחיה את עלמין סתימין נק' מחשבה עליונה). ובחי' דבור נק' עלמא דאתגליא. ונק' אותיות לשון התגלות מלשון תרגום ואתא.

That is, the level of thought is called almin stimin, 'the hidden worlds' (meaning, the light and life-force (chayus) that gives life to the hidden worlds is called 'supernal thought'), and the level of speech is called alma de'isgalya, 'the revealed world.' And 'letters' (osiyos) are so called as a term of revelation, from the Targum's word ve'asa ('and he came').

כי הנה הדבור מקבל מבחי' המדות עליונות שבחי' שיתא יומין דבראשית הם ששה מדות עליונות.

For speech receives from the level of the supernal emotive attributes (middos): the level of the 'six days of creation' (shisa yomin divreishis) is the six supernal attributes.

והנה ידוע המאמר לאו דאית לך צדק ידיעא כו'. כולא לאחזאה כו'

Now, the saying is known: “Not that You have a known righteousness,” etc.; “all is to show,” etc.

שבאדם בחי' חסד ורחמים מעורר התפעלות בנפשו להשפיע משא"כ מדותיו ית' המיוחדות בו ית' שהוא אחדות פשוט בלי שום שינוי התפעלות ח"ו [חס ושלום] כמ"ש אני הוי"ה לא שניתי וזהו לאו דאית לך צדק ידיעא כו'.

For in a person, the quality of kindness and compassion stirs an emotional arousal in his soul to bestow, whereas His attributes, blessed be He, which are united with Him, blessed be He, who is a simple oneness, are without any change of emotional arousal, G-d forbid, as it is written, “I, Havayah, have not changed.” And this is “Not that You have a known righteousness,” etc.

ובהיות כן שהששה מדות עליונות הם למעלה מבחי' התפעלות ושינוי ע"כ כדי שיהיה נמשך מבחי' המדות לבחי' הדבור להיות עלמא דאתגלייא הוא רק בבחי' אחוריים לשון תרגום כו':

And since this is so, that the six supernal attributes are above emotional arousal and change, therefore, for [influence] to be drawn from the level of the attributes to the level of speech, to become the revealed world, it is only in the manner of ‘the back’ (achorayim), [that is,] the language of Targum, etc.

4 וזהו שבכל מעשה ששת ימי בראשית עד אחר ויכלו לא נאמר רק שם אלקים

This is why, in all the work of the six days of creation, until after “And [the heavens and the earth] were finished,” only the Name Elokim is mentioned.

כ"א אחר שנא' [שנאמר] ויכלו כו' כי בו שבת כו' אח"כ נאמר ביום עשות הוי"ה אלקים נזכר אח"כ דוקא שם הוי"ה.

Only after it says, “And they were finished,” etc., “for on it He rested,” etc., does it afterward say, “On the day Havayah Elokim made”: the Name Havayah is mentioned specifically afterward.

והענין כי ידוע מ"ש שמש ומגן הוי"ה אלקים. כי שם הוי"ה כתיב ב"י [ביה] אני הוי"ה לא שניתי (כנ"ל לאו דאית לך צדק ידיעא כו')

The explanation is as is known from what is written: “A sun and a shield is Havayah Elokim.” For of the Name Havayah it is written, “I, Havayah, have not changed” (as above, “Not that You have a known righteousness,” etc.),

ובחיי אלקים הוא הנרתק לשם הוי"ה הנקי ג"כ שמש (כמ"ש שמש ומגן ה' כו') כדי להיות התהוות הבריאה יש מאין שזהו ע"י אותיות הדבור כנ"ל

and the level of Elokim is the sheath for the Name Havayah, which is also called 'sun' (as it is written, "A sun and a shield is Havayah," etc.), so that there can be the coming into being of creation, something from nothing, which is through the letters of speech, as above.

(והוא בחי' שם אלקים שהוא שרש בחי' אותיות וכלים. ושם הוי"ה הוא שורש בחי' האור שלמעלה מבחי' כלים ואותיות לכן ההמשכה משם הוי"ה הוא דוקא ע"י המגן דשם אלקים שהם האותיות המעלימים כנ"ל.

(And this is the level of the Name Elokim, which is the root of letters and vessels; and the Name Havayah is the root of the light, which is above vessels and letters. Therefore the drawing-down from the Name Havayah is specifically through the shield of the Name Elokim, which is the letters that conceal, as above.

ולכן בששת ימי בראשית לא נזכר רק שם אלקים כי בששת ימי בראשית היה ההמשכה מבחי' שם הוי"ה להתלבש בשם אלקים שהוא בחי' הדבור לומר יהי אור יהי רקיע כו')

And that is why in the six days of creation only the Name Elokim is mentioned: for in the six days of creation the drawing-down from the level of the Name Havayah was to be clothed in the Name Elokim, which is the level of speech, to say, "Let there be light," "Let there be a firmament," etc.)

ואח"כ בסוף ששת ימי בראשית נאמר והנה טוב מאד ויכלו השמים. פי' טוב מאד היא בחי' בע"ת [בעלי תשובה] כידוע דטוב זה יצ"ט [יצר טוב] ומאד זה יצה"ר [יצר הרע] כשנהפך לטוב ע"י התשובה.

And afterward, at the end of the six days of creation, it says, "And behold, it was very good," "And the heavens were finished." The meaning: 'very good' is the level of baalei teshuvah (those who return), as is known that 'good' is the good inclination and 'very' is the evil inclination when it has been turned to good through teshuvah (return).

והענין כי במקום שבעלי תשובה עומדים כו'. כי אתכפייא ואתהפכא דבחי' בע"ת [בעלי תשובה] הוא בתגבורת האהבה ממטה למעלה מים רבים לא יוכלו לכבות את כו'.

The point is: "In the place where baalei teshuvah stand," etc. For the subjugation (iskafya) and transformation (is'hapcha) of the level of baalei teshuvah is with an intensified love, from below to above: "Many waters cannot quench the [love]," etc.

כמ"כ [כמו כן] למעלה עליית החיות שירד בששת ימי בראשית בבחי' ירידה היא עולה בבחי' עליית העולמות למהותו ועצמותו ית'.

So too above, [there is] the ascent of the life-force (chayus) that came down during the six days of creation in the manner of descent: it rises, in the manner of the ascent of the worlds, to His very being and essence, blessed be He.

5 וז"ש [וזהו שכתוב] אח"כ ויכלו השמים כי בו שבת כאדם ששובת ממלאכתו שהשכל ומדות שנשפלו להתלבש בדבור ובמעשה עולים למהותן ועצמותן כמו"כ [כמו כן] הוא למעלה עלייה למהו"ע [למהותו ועצמותו] ית'.

And this is what is written afterward: "And the heavens were finished," "for on it He rested." [It is] like a person who rests from his work, when the intellect and emotive attributes that had lowered themselves to be clothed in speech and action rise to their own being and essence; so too above, there is an ascent to His being and essence, blessed be He.

וזהו בחי' ומדרגת שבת דמעלי שבתא שהוא בחי' עליות וזהו שבת בראשית דמיקדשא וקיימא שהעלייה היא ממילא כי בו שבת כו'.

And this is the level and rank of 'Shabbos eve' (Shabbos de'mealei Shabbsa), which is the level of ascents. And this is the Shabbos of Bereishis, which is 'sanctified and established,' for the ascent comes of itself: "for on it He rested," etc.

(וצ"ע [וצריך עיון] דמשמע שע"י טוב מאד בע"ת [בעלי תשובה] אז כי בו שבת והרי אמר דשבת מיקדשא וקיימא שהעלייה ממילא. לכן צריך לומר דלאו ע"י בע"ת [בעלי תשובה] הוא ההעלאה כי עליות העולמות הוא ממילא רק ענין תשובה עלאה היא דוגמא לבחי' זו.

(This needs examination, for it implies that through 'very good,' the baal teshuvah, there then comes "for on it He rested"; yet it was said that Shabbos is 'sanctified and established,' the ascent coming of itself. Therefore we must say that the elevation does not come through the baal teshuvah, for the ascent of the worlds comes of itself; rather, the matter of the higher teshuvah (teshuvah ila'ah) is a likeness of this level.

כי שבת אותיות תשב להיות ששבת עליות העולמות וכמו"כ [וכמו כן] הבע"ת [הבעלי תשובה] ועיקר פעולת האתעדל"ת [האתערותא דלתתא] לבח"י שבת יתבאר לקמן אי"ה [אם ירצה השם]:

For Shabbos (שבת) has the letters of tashev (תשב, 'return'), since Shabbos is the ascent of the worlds, and so too the baal teshuvah. And the main effect of the arousal from below on the level of Shabbos will be explained below, G-d willing.)

6 אך הנה כתיב אשר ברא אלהים לעשות. וארז"ל [ואמרו רבותינו זכרונם לברכה] לעשות לתקן. וכתיב ושמרו בני ישראל את השבת לעשות את השבת

However, it is written, "which G-d created to make," and our Sages, of blessed memory, said: 'to make' [means] to perfect. And it is written, "And the children of Israel shall keep the Shabbos, to make the Shabbos."

דמזה משמע שישראל עושים את השבת ע"י מעשה המצות ב' יומין דחול דהיינו פ"י לעשות לתקן או ע"י תשובה. דהנה כתיב חכמות בחוץ תרונה.

From this it is understood that Israel make the Shabbos through the performance of the mitzvos during the six weekdays, which is the meaning of 'to make' [as] 'to perfect,' or through teshuvah (return). For it is written, "Wisdoms sing aloud outside."

7 ופ"י בזוהר חכמות תרי חכמה עלאה וחכמה תתאה. פ"י ח"ע [חכמה עילאה] הוא בח"י חכים ולא בחכמה ידיעא. וחכמה תתאה הוא כמארז"ל [כמאמר רבותינו זכרונם לברכה] נובלות חכמה שלמעלה תורה.

And the Zohar explains: 'wisdoms' are two, the higher Chochmah (wisdom) and the lower Chochmah. The higher Chochmah is the level of "wise, but not with a known wisdom." And the lower Chochmah is as our Sages, of blessed memory, said: "The nobelos (fallen fruit) of the wisdom above is the Torah."

פ"י בח"י הנובלות הוא בח"י אור ושפע מבח"י אור החכמה הנמשך למטה כדי לברר בירורים

The meaning: the level of nobelos is a light and flow from the light of Chochmah, which is drawn down below in order to carry out refinements (beirurim),

והיינו בח"י חכמה שבתורה שנתלבשה בדברים גשמיים להבדיל בין טמא לטהור וכיוצא בזה בכל מל"ת [מצות לא תעשה].

that is, the wisdom in the Torah that has been clothed in physical things, to distinguish between impure and pure, and similarly in all the prohibitive commandments.

8 וכמו"כ [וכמו כן] גם במעשה המצות עשה הרי נתלבשה החכמה במצות גשמיים כמו במצות ציצית בצמר גשמי דטלית כו'

And likewise also in the performance of the positive commandments, the wisdom has been clothed in physical mitzvos, as in the mitzvah of tzitzis, in the physical wool of the tallis, etc.

ולמעלה הטלית הוא בחינת אור מקיף. וכמ"ש לבושיה כתלג חיור שהוא בחי' סוכ"ע. והחוטין הם ל"ב נתיבות החכמה.

And above, the tallis is the level of encompassing light (or makif), as it is written, "His garment was white as snow," which is the level of the light that encompasses all worlds (sovev kol almin). And the threads are the thirty-two paths of Chochmah (wisdom).

9 ועד"ז בשאר המצות כמו אבני האפוד והחושן תרשיש ושהם אבנים גשמיים ונחקק בהם שמות י"ב השבטים.

And similarly with the other mitzvos, such as the stones of the Ephod and the Breastplate, tarshish and shoham, which are physical stones on which the names of the twelve tribes were engraved.

וכתיב ונשא אותם אהרן לפני ה' לזכרון ולמעלה רומזים לבחי' אורות עליונים שימשיך אהרן כהנא רבא בחי' חסדים עליונים דלפני האצי' כו'

And it is written, "And Aharon shall bear them before Havayah for a remembrance"; and above, they allude to supernal lights: that Aharon the High Priest would draw down the level of the supernal kindnesses (chassadim) that are before the World of Atzilus (Emanation), etc.

ולמטה נתלבשה חכמה זו באבנים גשמיים ובמעשה גשמית דחושן ואפוד. וכה"ג [וכהאי גוונא] יוכן בכל מעשה המצות.

And below, this wisdom was clothed in physical stones and in the physical work of the Breastplate and Ephod. And in the same way it is to be understood in all the performance of the mitzvos.

וע"כ נק' בחי' חכמה זו שנתלבשה למטה במעשה המצות בשם חכמה תתאה שמתלבשת בעשייה גשמית לאהפכא חשוכא לנהורא כו'. וזהו חכמות בחוץ תרונה.

Therefore this wisdom, which has been clothed below in the performance of the mitzvos, is called by the name 'the lower Chochmah (wisdom),' for it is clothed in physical action, to turn darkness into light, etc. And this is "Wisdoms sing aloud outside."

בחוץ דוקא כשנחלכשה ח"ת [חכמה תתאה] (הנמשכת מח"ע [מחכמה עילאה] וזהו חכמות בחוץ כו' שהארת ח"ע [חכמה עילאה] נמשכת בח"ת [בחכמה תתאה] ומתלבשים בחוץ דהיינו כבי"ע עד שנמשכים בעשייה גשמית ממש כנ"ל) בעשייה גשמית במעשה המצות שלפנינו אז דוקא תרונה

"Outside" specifically: when the lower Chochmah (which is drawn from the higher Chochmah; and this is "Wisdoms... outside," etc.: the radiance of the higher Chochmah is drawn into the lower Chochmah, and they are clothed 'outside,' that is, in [the worlds of] Beriah (Creation), Yetzirah (Formation) and Asiyah (Action), until they are drawn into actual physical action, as above) is clothed in physical action, in the performance of the mitzvos before us, then specifically does it "sing aloud."

פי' שיהיה עי"ז תוספת וגלוי אוא"ס [אור אין סוף] ב"ה שלמעלה מעלה אפי' [אפילו] מבחי' ח"ע [חכמה עילאה]. ועי' מעשה המצות יומשך ויתגלה בח"ע [בחכמה עילאה] נמצא דוקא עי' התלבשות החכמות בחוץ אז תרונה:

This means that through this there will be an addition and revelation of the Infinite Light (Or Ein Sof), blessed be He, which is far above even the level of the higher Chochmah; and through the performance of the mitzvos it will be drawn down and revealed in the higher Chochmah. It follows that specifically through the clothing of the wisdoms 'outside' do they then "sing aloud."

10 וביאור הדבר הוא דהנה כתיב ראשית חכמה והיינו בחי' חכמה עלאה שנק' ראשית. כי ח"ת [חכמה תתאה] נק' סופא דכל דרגין כנודע שהיא בחי' מלי' וח"ע [וחכמה עילאה] נק' ראשית.

The explanation of the matter: it is written, "The beginning of wisdom," which is the level of the higher Chochmah (wisdom), called 'beginning' (reishis). For the lower Chochmah is called 'the end of all levels,' as is known, being the level of Malchus (sovereignty), while the higher Chochmah is called 'beginning.'

והנה ראשית בתי"ו מורה על לשון נקבה. כי ראש הוא לשון דכר.

Now, reishis, with a tav, indicates a feminine form, for rosh (head) is a masculine form.

11 וראשית הוא לשון נוקבא. והיינו כי החכמה היא בחי' מקבל שמקבלת מבחי' ראש. וכמ"ש והחכמה מאין תמצא שנמשכת מבחי' אין דהיינו שלא בדרך השתלשלות עילה ועלול רק כמו בחי' יש מאין.

And reishis is a feminine form. That is, Chochmah (wisdom) is the level of a recipient, receiving from the level of rosh (head). As it is written, "And wisdom is found from ayin (nothing)": it is drawn from the level of ayin, that is, not by way of a progression (hishtalshelus) of cause and effect, but like the level of something from nothing.

כי בחי' האין שממנו תמצא החכמה הוא למעלה ממדרגת החכמה והוא כמו עד"מ באדם כשנופל לו איזה המצאה וסברא חדשה אזי מתמלא תענוג. מזה אנו רואים שבחי' תענוג הוא למעלה מבחי' חכמה.

For the level of ayin, from which wisdom is found, is above the rank of Chochmah. It is like, by way of analogy, a person to whom some discovery and new idea occurs: he is then filled with delight. From this we see that the level of delight is above the level of Chochmah,

דהיינו שהוא מקור החכמה ולכן בתחלת התחדשות הסברא יהי' [יהיה] הענג גדול להיות כי רגע זו יצאה ונמשכה החכמה ממקורה התענוג.

that is, it is the source of Chochmah. Therefore, at the beginning, when the idea is new, the delight is great, because at that moment the wisdom has come forth and been drawn from its source, delight.

לכן מאיר בה אור התענוג משא"כ כשמתיישן אח"כ אינו מתענג כ"כ [כל כך] מהסברא שכבר נתרחה ממקורה שהוא התענוג.

Therefore the light of delight shines in it. This is not so when it grows old afterward: he does not delight so much in the idea, for it has already moved away from its source, which is delight.

12 וכמו"כ [וכמו כן] למעלה בחי' תענוג העליון הוא מקור החכמה. וזהו בחי' מאין תמצא. מאין הוא בחי' עונג.

So too above: the level of the supernal delight is the source of Chochmah (wisdom). And this is the level of "from ayin is it found": ayin is the level of delight.

וזהו שנק' חכמה ראשית שהיא בחי' מקבל מבחי' ראש הוא התענוג עליון שנק' ראש אותיות אשר שהוא לשון אושר ותענוג וכמו באשרי כי אשרוני בנות אשרי יושבי כו':

And this is why Chochmah is called reishis, for it is the level of a recipient from the level of rosh (head), the supernal delight, which is called rosh (ראש), the letters of asher (אשר), a term of happiness (osher) and delight, as in "In my happiness, for daughters will call me happy," "Happy are those who dwell," etc.

13 והנה בברכת המצות אנו מברכין אשר קדשנו במצותיו כו'. שע"י המצות אנו ממשיכים מבחי' אשר שהוא בחי' ענג העליון.

Now, in the blessing over the mitzvos we bless, "Who (asher) has sanctified us with His commandments," etc.: for through the mitzvos we draw down from the level of asher, which is the level of the supernal delight.

וההמשכה היא בבחי' ח"ע [חכמה עילאה] וח"ת [וחכמה תתאה] שהן בחי' יחו"ע [יחודא עילאה] ויחו"ת [יחודא תתאה] שנמשך בהן מבחי' ענג העליון.

And the drawing-down is into the higher Chochmah (wisdom) and the lower Chochmah, which are the higher unity (yichuda ila'ah) and the lower unity (yichuda tata'ah), into which [light] is drawn from the supernal delight.

וזהו פי' הברכה בא"י [ברוך אתה ה'] אלקינו הוא בחי' יחו"ע [יחודא עילאה] דחו"ב [דחכמה ובינה] אצי' ואח"כ מלך העולם הוא בחי' יחו"ת [יחודא תתאה] וממשיכים להם מבחי' אשר קדשנו כו' בחי' ענג העליון.

And this is the meaning of the blessing: "Blessed are You, Havayah, our G-d" is the higher unity, of Chochmah and Binah of Atzilus, and afterward, "King of the universe" is the lower unity; and we draw into them from the level of "Who (asher) has sanctified us," etc., the supernal delight.

והיינו דוקא ע"י קיום מעשה המצות הגשמיים בבחי' אתכפייא ואתהפכא לברר בירורי נוגה שע"י דייקא ממשיכים גלוי התענוג העליון וזהו חכמות כשנתלבשו בחוץ אזי דוקא תרונה מחמת גלוי התענוג העליון בחכמה:

And this is specifically through fulfilling the physical performance of the mitzvos, in the manner of subjugation (iskafya) and transformation (is'hapcha), to carry out the refinements (beirurim) of nogah; for specifically through this do we draw down the revelation of the supernal delight. And this is "Wisdoms": when they are clothed "outside," then specifically they "sing aloud," because of the revelation of the supernal delight in Chochmah.

14 ומעתה יובן ג"כ ענין לעשות את השבת. כי שבת הוא בחי' חכמה ובחכמה אתברירו. ולכן ארז"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] בשבת דבור אסור כי סייג לחכמה שתיקה. והוא בחי' עליית ח"ת [חכמה תתאה] בח"ע [בחכמה עילאה].

From this, the meaning of "to make the Shabbos" will also be understood. For Shabbos is the level of Chochmah (wisdom), and "through Chochmah they are refined." Therefore our Sages, of blessed memory, said that on Shabbos speech is forbidden, for "a fence for wisdom is silence." And it is the ascent of the lower Chochmah into the higher Chochmah.

(לכן בשבת בורר אסור כי בחכמה אתברירו הוא ע"י התלכשות ח"ע [חכמה עילאה] בח"ת [בחכמה תתאה] לברר בירורים והיינו ביומין דחול אבל בשבת שהוא עליי [עלייה] ח"ת [חכמה תתאה] בח"ע [בחכמה עילאה] לכן דבור אסור).

(Therefore on Shabbos sorting (borer) is forbidden: for "through Chochmah they are refined" happens through the higher Chochmah being clothed in the lower Chochmah to carry out refinements, and that is during the weekdays; but on Shabbos, which is the ascent of the lower Chochmah into the higher Chochmah, therefore speech is forbidden.)

והנה ע"י הבירורים ממעשה המצות שנעשו ביומין דחול נמשך מבחי' ענג עליון לבחי' חכמה דהנה החכמה נקראת עדן שמקבל מבחי' התענוג. ומבחינת עדן נמשך לגן.

Now, through the refinements from the performance of the mitzvos that were done during the weekdays, [light] is drawn from the level of the supernal delight into the level of Chochmah. For Chochmah is called 'Eden' ('delight'), since it receives from delight; and from the level of Eden it is drawn into the Garden (Gan).

וזהו ענין געה"ע [גן עדן העליון] וגעה"ת [וגן עדן התחתון] ששם נהנין מזיו השכינה.

And this is the matter of the upper Gan Eden and the lower Gan Eden, where [souls] enjoy the radiance of the Shechinah (Divine Presence).

אבל יפה שעה אחת בתשובה ומע"ט [ומעשים טובים] בעוה"ז מכל חיי העוה"ב [העולם הבא]. כי ע"י המצות ממשיכים עצמות ענג העליון שלמעלה מבחי' חכמה. וזהו הכל ע"י ו' יומין דחול ששת ימים תעבד:

But "one hour of teshuvah (return) and good deeds in this world is better than all the life of the World to Come," for through the mitzvos we draw down the very essence of the supernal delight, which is above the level of Chochmah. And all this is through the six weekdays: "Six days you shall labor."

15 וזהו ענין זכור עם י"ה. וזכרי עם ו"ה. היינו מלמטה למעלה ומלמעלה למטה. דהנה פ"י ששת ימים תעבוד היינו בחי' אהבה כי לית פולחנא כפולחנא דרחימותא.

And this is the matter of zachor with yud-heh and zichri with vav-heh: that is, from below to above and from above to below. For the meaning of "Six days you shall labor (ta'avod, also 'serve') is the level of love, for "there is no service like the service of love."

שכל ימות החול הוא בחי' בירורים שכל מעשה המצות או הדבור או מה שעושה מו"מ [משא ומתן] בהיתר להתפרנס כדי שיוכל לעבוד את ה' נתברר עי"ז בירורי נצוצות קדושות מבחי' ק"נ [קליפת נוגה] ועולים לה' עי"י התפלה

For all the weekdays are the level of refinements: through all the performance of the mitzvos, or speech, or the business a person conducts in a permitted way to earn a living so that he can serve G-d, the refinements of holy sparks are refined out of the level of kelipas nogah (the husk of nogah), and they rise to G-d through prayer.

וכל התפלות של ימות החול נכללים ועולים עי"י תפלת השבת וזהו הכל עי"י בחי' אהבה מלמטה למעלה.

And all the prayers of the weekdays are included and rise through the prayer of Shabbos. And all this is through the level of love, from below to above.

16 וזהו זכור עם י"ה רמ"ח שהאהבה נק' זכור כי יראה היא בחי' נקבה. כמ"ש אשה יראת ה' ואהבה היא בחי' דכר זכר חסדו. והאהבה היא שרש לרמ"ח מ"ע [מצות עשה].

And this is zachor with yud-heh, 248: love is called zachor, for awe is the level of the female, as it is written, "A woman who fears Havayah," and love is the level of the male (dechar): "He remembered (zachar, also 'male') His kindness." And love is the root of the 248 positive commandments.

והיינו שע"י רמ"ח מ"ע [מצות עשה] ובחי' פולחנא דרחימותא היא העלאה ממטה למעלה לבחי' י"ה (וגם האיש דרכו לכבש לכן בירור ק"נ [קליפת נוגה] וההעלאה הוא עי"י אהבה):

That is, through the 248 positive commandments and the service of love there is an elevation from below to above, to the level of yud-heh. (Also, "it is the way of a man to conquer"; therefore the refinement of kelipas nogah and the elevation are through love.)

17 והנה תכלית ההעלאה הוא כדי להיות אח"כ המשכה מלמעלה למטה. וז"ש [וזהו שכתוב] רז"ל [רבותינו זכרונם לברכה] ע"פ מה ה' אלקיך שואל מעמך. א"ת [אל תקרי] מה אלא מאה ברכות שחייב אדם לברך בכל יום.

Now, the purpose of the elevation is that afterward there be a drawing-down from above to below. And this is what our Sages, of blessed memory, said on the verse, "What (mah) does Havayah your G-d ask of you?": "Do not read mah but me'ah (a hundred)": the hundred blessings that a person is obligated to say every day.

והענין הוא כי בחי' ההמשכה שנמשך מבחי' סוכ"ע לבחי' ממכ"ע [ממלא כל עלמין] נקי בשם ברכה כי הוא בחי' הגילוי מן ההעלם.

The point is that the drawing-down that is drawn from the level of the light that encompasses all worlds (sovev kol almin) to the level of the light that fills all worlds (memalei kol almin) is called by the name 'blessing,' for it is the level of revelation out of concealment.

וזהו א"ת [אל תקרי] מה. שהוא בחי' ממכ"ע [ממלא כל עלמין] כמבואר בזוהר בראשית בתחלתו בהקדמה (דף א' ע"ב) ע"פ מה אדיר שמך בכל הארץ דבחי' מ"ה [שם מ"ה] הוא בבחי' בדבר ה' שמים נעשו.

And this is "Do not read mah": [mah] is the level of memalei kol almin, as explained in the Zohar on Bereishis, at its beginning, in the Introduction (page 1b), on the verse, "How (mah) mighty is Your Name in all the earth": that the level of mah is the level of "By the word of Havayah the heavens were made."

וזהו מה אדיר שמך בכל הארץ שמתלבש בעולמות להיות ממכ"ע [ממלא כל עלמין] וכן הוא ג"כ בזוהר ח"ב [חלק ב'] (דקכ"ז) ע"פ ויקחו לי תרומה דרגא תתאה דאיהו רזא דעלמא תתאה אקרי מ"ה [שם מ"ה].

And this is "How mighty is Your Name in all the earth": that it is clothed in the worlds to be memalei kol almin. And so it is also in the Zohar, volume 2 (page 127), on the verse, "And they shall take for Me an offering (terumah)": "The lower level, which is the mystery of the lower world, is called mah."

(וזהו ענין תרומה. א"ת [אל תקרי] מ"ה [שם מ"ה] אלא מאה. דהיינו להמשיך מבחי' סוכ"ע לבחי' ממכ"ע [ממלא כל עלמין] הנקי מ"ה [שם מ"ה] תרומה.

(And this is the matter of terumah: "Do not read mah but me'ah"; that is, to draw down from the level of sovev kol almin to the level of memalei kol almin, which is called mah; [this is] terumah.

כי הנה תרומת מעשר הוא מעשר מן המעשר כי הדבור עליון שהוא בחי' ממכ"ע [ממלא כל עלמין] נק' בחי' מעשר לגבי המדות עליונות דהיינו משום כי רק חלק עשירי מהמדה נמשך להיות הגילוי בדבור

For terumas ma'aser is "a tithe of the tithe." For the supernal speech, which is the level of memalei kol almin, is called the level of a 'tithe' (ma'aser) relative to the supernal attributes (middos), because only a tenth part of the attribute is drawn down to become the revelation in speech;

וגם המדות לגבי חו"ב [חכמה ובינה] הם ג"כ רק כמו בחי' חלק עשירי שבחינה האחרונה שבחו"ב [שבחכמה ובינה] נמשך להיות מקור למדות. והתרומה היא העלאה ממטה למעלה וצ"ע [וצריך עיון]. וענין מאה ברכות הוא להמשיך מלמעלה למטה ההארה מבחי' סוכ"ע לממכ"ע [לממלא כל עלמין]:

and the attributes, too, relative to Chochmah and Binah, are likewise only like the level of a tenth part, for the last level within Chochmah and Binah is drawn down to be the source for the attributes. And the terumah is an elevation from below to above; this needs examination.) And the matter of the hundred blessings is to draw down from above to below the radiance from the level of sovev kol almin to memalei kol almin.

18 והנה עיקר ענין זו ההמשכה מלמעלה למטה הוא בשבת (דהגם שבכל יום מברכים מאה ברכות מ"מ עיקר גילוי ויחוד סובב בממלא הוא בשבת).

Now, the main [occasion] of this drawing-down from above to below is on Shabbos (for although every day we say a hundred blessings, nevertheless the main revelation and union of sovev in memalei is on Shabbos).

וזהו זכרי עם ו"ה רמ"ח היינו בשבת היא ההמשכה מלמעלה למטה אל בחי' ו' שהוא"ו הוא המשכה.

And this is zichri with vav-heh, 248: on Shabbos there is the drawing-down from above to below, to the level of vav, for the vav is a drawing-down.

והיינו ג"כ ענין התורה שהיא בחי' המשכה קול בוי"ו דאורייתא מח"ע [מחכמה עילאה] נפקת והוא יו"ד זכרי ונמשך למטה בקול ודבור. וכמ"ש ודברי אשר שמת ביך.

And this is also the matter of the Torah, which is the level of drawing-down: kol (voice), [spelled] with a vav. For "the Torah comes forth from the higher Chochmah (wisdom)," which is the yud of zichri, and it is drawn down below into voice and speech, as it is written, "And My words which I have placed in your mouth."

וכמו שאמרו על שמאי והלל דאלו ואלו דא"ח [דברי אלקים חיים]. והיינו ו"ה קול ודבור בתורה. וזהו ג"כ שרש ענין השבת שהוא בחי' החכמה יו"ד דזכרי ונמשך למטה בבחי' ו"ה.

And as they said about Shammai and Hillel, that "these and these are the words of the living G-d." And this is vav-heh: voice and speech in Torah. And this is also the root of the matter of Shabbos, which is the level of Chochmah, the yud of zichri, drawn down below into the level of vav-heh.

(והענין זכור הוא האהבה ועי"ז עולה המ"ן [המיינן נוקבין] לבחי' י"ה. וזכרי הוא יסוד אבא שמתגלה בשבת בבחי' זו"נ [זעיר אנפין ונוקבא] כידוע בכוונת זכר למע"ב [למעשה בראשית] במוסף וזהו שנמשך בבחי' ו"ה):

(The point is: zachor is love, and through it the 'feminine waters' (mayin nukvin) rise to the level of yud-heh. And zichri is Yesod (foundation) of Abba, which is revealed on Shabbos in the level of Z'eir Anpin and Nukva, as is known from the kavanah (mystical intention) of "a remembrance of the work of creation" in Musaf; and this is its being drawn into the level of vav-heh.)

19 וזהו הצווי זכור את יום השבת לקדשו. ומבואר לעיל הקושיא דהא שבת מיקדשא וקיימא.

And this is the command, "Remember the Shabbos day to sanctify it." The question was set out above: surely Shabbos is 'sanctified and established.'

והענין מובן ע"פ מה שנתבאר כי באמת בחי' שבת מצד עצמו מיקדשא וקיימא שהוא בחי' קדש בחי' חכמה (דהיינו בחי' מוחין דאבא. ויו"ט [ויום טוב] נק' מקראי קדש בחי' נה"י [נצח הוד יסוד] דאבא מתלבשין במוחין דאימא).

The matter is understood from what has been explained: in truth, the level of Shabbos in itself is 'sanctified and established,' for it is the level of kodesh (holiness), the level of Chochmah (that is, the level of the intellect (mochin) of Abba; while Yom Tov is called mikra'ei kodesh ('holy convocations'), the level of Netzach, Hod and Yesod of Abba clothed in the intellect of Imma).

אך כדי להמשיך בחי' גילוי ענג העליון שיומשך ויתגלה בחכמה (דהיינו התגלות עתיק בחכמה) הוא ע"י ישראל ע"י מעשה המצות שעושין כל ימות החול

But the drawing-down of the revelation of the supernal delight, so that it be drawn and revealed in Chochmah (that is, the revelation of Atik in Chochmah), comes through Israel, through the performance of the mitzvos that they do all the weekdays.

שאומרים אשר קדשנו במצותיו וצונו שממשיכים מבחי' אשר ענג העליון בבחי' ראשית חכמה כנ"ל:

Over them they say, "Who (asher) has sanctified us with His commandments and commanded us," for they draw down from the level of asher, the supernal delight, into the level of "the beginning (reishis) of wisdom," as above.

20 וז"ש [וזהו שכתוב] אח"כ ששת ימים תעבד דלכאורה זה אינו מ"ע [מצות עשה] רק רשות ומה ענין זה לזכור את יום השבת לקדשו שהיא מ"ע [מצות עשה] אלא דלהיות דפ"י לקדשו להמשיך גילוי עונג העליון בחכמה בשבת. וכמ"ש וקראת לשבת ענג.

And this is what is written afterward, "Six days you shall labor." For at first glance this is not a positive commandment but only something permitted, so what does it have to do with "Remember the Shabbos day to sanctify it," which is a positive commandment? Rather, [it is] because the meaning of 'to sanctify it' is to draw down the revelation of the supernal delight into Chochmah (wisdom) on Shabbos, as it is written, "And you shall call the Shabbos a delight."

והמשכה זו היא ע"י העלאת הכירורים שע"י מעשה המצות בחול. והיינו ע"י בחי' זכור עם י"ה. וששת ימים תעבוד פולחנא דרחימותא.

And this drawing-down is through the elevation of the refinements [made] through the performance of the mitzvos during the week; that is, through the level of zachor with yud-heh, and "Six days you shall labor (ta'avod)," the service of love.

ועי"ז יומשך בשבת בחי' לקדשו. וזהו זכור כו'. כי שבת נק' שבת בראשית.

And through this the level of "to sanctify it" will be drawn down on Shabbos. And this is "Remember," etc. For Shabbos is called 'Shabbos Bereishis.'

21 והנה בראשית היא בחי' נוק' [נוקבא] שמקבל מבחי' ראש שהוא תענוג העליון כנ"ל. ולכן אמר זכור את יום השבת כו' להמשיך בו מבחי' תענוג העליון שנק' בחי' זכר ומשפיע לבחי' ראשית חכמה כו'.

Now, Bereishis is the level of Nukva (the feminine), which receives from the level of rosh (head), which is the supernal delight, as above. Therefore it says, "Remember (zachor) the Shabbos day," etc.: to draw into it from the level of the supernal delight, which is called the level of the male (zachar) and the giver, to the level of "the beginning (reishis) of wisdom," etc.

וזהו ישראל לי ראש שהם הממשיכים מבחי ראש (ועמ"ש בפ' ציצית מענין לי רא"ש).

And this is Yisrael, [whose letters spell] li rosh ('a head for Me'), for they are the ones who draw down from the level of rosh. (And see what is written in the section on tzitzis on the matter of li rosh.)

ובחי שמור את יום השבת. הנה ארז"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] שמור זו משנה. והענין כי השמירה ענינה להפריד הקליפות שלא יהיה יניקה להחיצונים.

And [as for] the level of "Keep the Shabbos day," our Sages, of blessed memory, said: 'Keep' — this is Mishnah. The point is that keeping (shemirah) means separating the kelipos (husks), so that there be no nourishment for the external forces.

וזהו ענין זכור לדכורא. ושמור לנוקבא. כי השמירה שלא יינקו החיצונים מטפת דכורא היא ע"י שנמשכת במעי דנוק' [דנוקבא].

And this is the matter of 'zachor for the male, shamor for the female.' For the keeping, so that the external forces not draw nourishment from the drop of the male, is through its being drawn into the womb of the female.

ולכן הנפילים היו מפני שלא נקלטת הטפה כו' וזהו ג"כ ענין שמור זו משנה שבתושבע"פ [שבתורה שבעל פה] היא נק' תורת אמך לגבי תושב"כ [תורה שבכתב] שנק' מוסר אביך וכמ"ש במ"א:

Therefore "the Nefilim ('fallen ones') were" because the drop was not absorbed, etc. And this is also the matter of 'Keep — this is Mishnah,' for the Oral Torah is called "the teaching of your mother" relative to the Written Torah, which is called "the instruction of your father," as explained elsewhere.

22 אך לעתיד יהיה זכור ושמור בדבור א' נאמרו (ר"ל [רוצה לומר] שאז יתגלה בחינה זו למטה)

But in the time to come it will be [as] "Remember" and 'Keep' were said in a single utterance" (meaning that then this level will be revealed below).

שיהיה הכל חד יחוי"ע [יחודא עילאה] ויחוי"ת [יחודא תתאה] (שהן בחי זכור ובחי שמור דהיינו שגם יחוי"ת [יחודא תתאה] יהיה במדרגת הגלוי שביחוי"ע [שביחודא עילאה] והיינו ע"י גלוי עצמות א"ס ב"ה הסוכ"ע דקמיה שוה הכל כו').

For all will be one, the higher unity (yichuda ila'ah) and the lower unity (yichuda tata'ah) (which are the level of zachor and the level of shamor; that is, the lower unity too will be at the rank of the revelation that is in the higher unity, and this is through the revelation of the essence of the Infinite One (Ein Sof), blessed be He, who encompasses all worlds (sovev kol almin), before whom all is equal, etc.).

וזהו שנאמר אות הוא ביני ובין בני ישראל (ר"ל [רוצה לומר] אות היא קאי על בחי מלי שמור לנוק' [לנוקבא] וכמ"ש במ"א באור ענין זה ע"פ הזוהר ויקהל) (דרי"ד) האי רוחא אתפשטותא דההיא נקודה כו'.

And this is what is said, "It is a sign between Me and the children of Israel" (meaning, 'sign' refers to the level of Malchus (sovereignty), shamor for the female; as explained elsewhere in the explanation of this matter on the Zohar, Vayakhel (page 204): "This spirit is the spreading forth of that point," etc.).

וזהו יום שכולו ארוך (ר"ל [רוצה לומר] שמור וזכור הם בחי שבת דמעלי שבתא ושבתא דיומא ולע"ל [ולעתיד לבוא] שיהיו שניהם במדרגה א' שבת דמעלי שבתא יהי [יהיה] ג"כ במדרגת שבתא דיומא הז' יום שכולו ארוך ועמ"ש כה"ג [כהאי גוונא] ע"פ ההפטרה דפ' במדבר כי גדול יום כו')

And this is 'the day that is entirely long' (meaning: shamor and zachor are the level of 'Shabbos eve' (Shabbos de'mealei Shabbsa) and 'Shabbos day' (Shabbsa de'yoma); and in the time to come, when the two of them will be at one rank, Shabbos eve too will be at the rank of Shabbos day, the seventh, 'the day that is entirely long.' And see what is written in a similar vein on the haftarah of Parshas Bamidbar, "For great is the day," etc.)

כי עתה זה היום אשר קוינו לו. פ"י קוינו בחי קו ארוך ולעתיד יהיה בחי שבת מעלה ומטה שוין (וע' לקמן בד"ה להבין באור ענין האבות הן הן המרכבה מש"ש [מה שכתוב שם] מענין זה):

For now [it is], "This is the day we hoped (kivinu) for." The meaning: kivinu is the level of a long line (kav). And in the time to come there will be the level of Shabbos, above and below equal. (And see below, in the discourse beginning "To understand the explanation of the matter, 'The Patriarchs are themselves the Chariot,'" what is written there on this matter.)

זכור את יום השבת לקדשו

“Remember the Shabbos day to sanctify it”

1 זכור את יום השבת לקדשו. וכתוב שמור את יום השבת לקדשו וארז"ל [ואמרו רבותינו זכרונם לברכה] זכור ושמור בדבור א' נאמרו מה שאין הפה יכול לדבר ואין האוזן יכולה לשמוע.

“Remember (zachor) the Shabbos day to sanctify it.” And it is written, “Keep (shamor) the Shabbos day to sanctify it.” And our Sages, of blessed memory, said: “Zachor and shamor were said in a single utterance, something the mouth cannot speak and the ear cannot hear.”

וצריך להבין כי מאחר שאין האוזן יכולה לשמוע למה השמיענו ה' כזאת.

This needs to be understood: since the ear cannot hear [it], why did G-d let us hear such a thing?

2 ולא יזה תועלת היה בחי' זו. אך הענין הוא כי הנה כתיב ולא אתכם לבדכם אנכי כורת את הברית הזאת כי את אשר ישנו פה ואת אשר איננו פה.

And what purpose did this aspect serve? But the explanation is this. It is written, “Not with you alone do I make this covenant, but with whoever is here and with whoever is not here.”

שכל הנשמות שהיו עתידים להתלבש בגוף עד סוף כל הדורות כולם היו במעמד הר סיני לקבל את התורה הגם שלא נתלבשו בגופות עד לאחר זמן.

For all the souls that were destined to be enclothed in a body, until the end of all the generations, were all present at the assembly at Mount Sinai to receive the Torah, even though they were not enclothed in bodies until a later time.

3 ולהבין זה מה ענין לנשמה בלא גוף לקבל את התורה. ומה תועיל קבלתה בעוד שלא נתלבשה בגוף לקיים את התורה לאחר זמן כשתתלבש בגוף.

Now this needs to be understood. What place is there for a soul without a body to receive the Torah? And what use is its receiving [it], while it is not yet enclothed in a body, for fulfilling the Torah later, when it will be enclothed in a body?

והלא אין אדם מקנה דבר שלא בא ברשותו ושמא יהיה הגוף מונע ומעכב.

Surely a person cannot transfer a thing that has not come into his possession; and perhaps the body will hinder and obstruct [it].

4 וגם להבין מ"ש לא יהיה לך אלקים אחרים על פני מהו על פני דוקא. והלא אין עוד מלבדו כתיב.

We also need to understand the verse, "You shall have no other gods before My face (al panai)": why specifically "before My face"? Is it not written, "There is nothing else besides Him"?

אך הנה כ"ז [כל זה] יובן בהקדים ביאור וענין מתן תורה מה ענינה

But all this will be understood by first explaining what the Giving of the Torah was about.

שלא כל התורה כולה בכללה ופרטיה נאמרה בהר סיני בשעת קבלת התורה אלא עשרת הדברות בלבד וכל התורה כלה נאמרה פרשיות פרשיות כל פרשה במועדה ובזמנה כל ימי משך ארבעים שנה שהיו במדבר.

For not all of the Torah, in its general principles and its details, was said at Mount Sinai at the time the Torah was received, but only the Ten Commandments; the entire Torah was said section by section, each section at its appointed time and season, throughout the forty years that they were in the wilderness.

אלא הענין הוא שבשעת מתן תורה ניתן הכח וההכנה בישראל להיות מקבלים את התורה דהיינו להמשיך גילוי אור א"ס ב"ה בעסק התורה והמצות

Rather, the point is that at the time of the Giving of the Torah, Israel was given the power and the preparation to be receivers of the Torah, that is, to draw down a revelation of the Infinite Light (Or Ein Sof), blessed be He, through engaging in the Torah and the mitzvos.

ולכן היו גם הנשמות כולן טרם התלבשותן בגופות במעמד הר סיני לקבל את התורה כי גם הנשמות בעוד שלא נתלבשו בגופות היו צריכים לכח זה והכנה זו.

Therefore all the souls too, before their enclothement in bodies, were at the assembly at Mount Sinai to receive the Torah, for the souls also, while they were not yet enclothed in bodies, needed this power and this preparation.

והענין הוא כי ע"י תומ"צ [תורה ומצות] מתגלה יחוד אוא"ס [אור אין סוף] ב"ה בנפש האדם כנודע (י"ל [יש לומר] ע"ד מ"ש פ' בא ד"ה בעצם היום הזה בפ"י שם צבאות שהוא יחוד אא"ס [אור אין סוף] בבי"ע כמו באצ"י ע"ש גבי כך מתיחד בכלים דבי"ע עד שהוא עצמו הוא הצבאות כו').

The explanation is that through the Torah and the mitzvos the unity of the Infinite Light, blessed be He, is revealed in a person's soul, as is known. (It may be explained along the lines of what is written in Parshas Bo, in the maamar beginning "On that very day," in explaining the Name Tzevaos: that it is the unity of the Infinite Light in [the worlds of] Beriah, Yetzirah and Asiyah as in Atzilus; see there, regarding "so He is united with the vessels of Beriah, Yetzirah and Asiyah, until He Himself is the hosts (tzevaos)," etc.)

והנה הנפש היא בחי' נברא ומחודש מאין ליש. ואין ערוך לנברא לגבי הבורא ומאצ"ל העליון ב"ה שהוא רם ונשא קדוש ומוכדל כו'.

Now, the soul is in the category of a created being, brought into being anew from nothing to something. And a created being bears no comparison to the Creator and supernal Emanator, blessed be He, Who is exalted and uplifted, holy and separate, etc.

ושמך קדוש כו'. כי נשגב שמו לבדו רק הודו וזיוו של שמו על ארץ ושמים כו'.

"And Your Name is holy," etc. For "His Name alone is exalted"; only His splendor and the radiance of His Name are "upon the earth and the heavens," etc.

5 וקדושים הם הנשמות בכל יום יהללוך סלה וכו'. וכ"מ [וכל מקום] שנאמר סלה הוא בלי הפסק ואיך יתגלה בה יחוד אור א"ס ב"ה ממש בעסק התורה ומצות

"And holy ones" — these are the souls — "praise You every day, selah," and so on. And wherever selah is said, it means without interruption. And how can the unity of the very Infinite Light (Or Ein Sof), blessed be He, be revealed in it [the soul] through engaging in the Torah and mitzvos?

הרי אם יעשה אותם איש עכו"ם [עובדי כוכבים ומזלות] לא ימשיך כלום ולא יהיה גילוי אור א"ס ב"ה על ידו כלל רק לישראל ניתנה זו במעמד הר סיני להיות להם כח והכנה להמשיך גילוי אור א"ס ב"ה ממש בעסק תורתם ועבודתם

For if an idolater were to perform them, he would draw down nothing, and there would be no revelation at all of the Infinite Light, blessed be He, through him. Only to Israel was this given, at the assembly at Mount Sinai: that they have the power and the preparation to draw down a revelation of the very Infinite Light, blessed be He, through engaging in their Torah and their divine service.

וע"כ נתנה התורה ברעש וקולות וברקים ויחרד כל העם אשר במחנה.

That is why the Torah was given with tumult, thunder and lightning, and "all the people that were in the camp trembled."

כי הנה נודע שלהיות התהוות חדשה א"א להיות יש מיש וכמו עד"מ הגרעין הנזרע בארץ א"א לו שיצמח ויתחדש בהתהוות אחרת עד שירקב מתחלה וישוב אל העפר שע"י בטול היש לאין מוליד התחדשות ההתהוות.

For it is known that for a new existence to come about, it cannot be something from something; as, by way of analogy, a seed sown in the ground cannot sprout and be renewed as another existence until it first rots and returns to the dust, for it is through the nullification of the something into nothing that the renewal of existence is born.

6 וכך בשעת מתן תורה ע"י הרעש קולות וברקים עד שויחרד כל העם אשר במחנה באו לבחי' בטול במציאות ממש לאור א"ס ב"ה.

So too at the time of the Giving of the Torah: through the tumult, thunder and lightning, to the point that "all the people that were in the camp trembled," they came to the level of a complete self-nullification (bittul) of their very existence before the Infinite Light (Or Ein Sof), blessed be He.

ועל כל דבור ודבור פרחה נשמתן וע"י בטול היש לאין נמשך להם אור חדש מבחי' אור א"ס ב"ה ממש להיות גילוי א"ס ב"ה ממש בנפשותם.

And "at each and every utterance their souls flew out"; and through the nullification of the something into nothing a new light was drawn down to them from the level of the very Infinite Light, blessed be He, so that there would be a revelation of the very Infinite One (Ein Sof), blessed be He, in their souls.

וזהו מאמר משה רבינו ע"ה [עליו השלום] כי לבעבור נסות אתכם בא האלקים. פ"י נסות הוא מלשון הרמת נס שבא האלקים בקולות וברקים עד שויחרד כל העם כדי להיות להם בטול במציאות כנ"ל:

This is [the meaning of] the statement of Moshe our teacher, peace be upon him: "For G-d has come in order to nasos you." That is, nasos is from the expression "raising a banner (nes)": G-d came with thunder and lightning until "all the people trembled," so that they would have self-nullification of their existence, as explained above.

7 והנה המלאכים בקשו את התורה. ואמרו תנה הודך על השמים ולא נתנה להם. והטעם כי הנה התהוות המלאכי [המלאכים] הוא מבחי' הדבור כמ"ש וברוח פיו כל צבאם.

Now, the angels asked for the Torah, saying, "Bestow Your glory upon the heavens," and it was not given to them. The reason is that the angels came into being from the level of speech, as it is written, "And by the breath of His mouth all their host."

ובחי' הדבור הוא בחי' עלמא דאתגליי' כמו הדבור הגשמי שבאדם עד"מ שהוא לבוש אמצעי של הנפש שאינו מתאחד כ"כ [כל כך] עם הנפש אלא הוא יוצא מהעולם אל הגילוי לחוץ לזולתו.

And the level of speech is the level of the revealed world (alma de'isgalya), like physical speech in man, by way of analogy, which is a middle garment of the soul that is not so united with the soul; rather, it goes out from concealment into revelation, outward, to another.

8 ונעשה בחי' בפ"ע [בפני עצמו]. משא"כ ישראל עלו במחשבי' [במחשבה / במחשבת] שהוא בחי' לבוש הפנימי שמתאחד עם הנפש והוא בחי' עלמא דאתכסייא.

And it becomes a thing of its own. Israel, however, arose in thought, which is the level of the inner garment that is united with the soul; and it is the level of the hidden world (alma de'iskasya).

כי המחשבה הוא בבחי' העלם והמחשבה היא מתאחדת עם הנפש המשכלת תמיד בלי פירוד כי א"א להיות גילוי השכל כלל בלא מחשבה שמחשב ומהרהר בשכל זה.

For thought is in a state of concealment, and thought is united with the intellectual soul always, without separation, since there can be no revelation of an idea at all without thought, in which one thinks and ponders that idea.

אבל באותיות הדבור אין השכל מתלבש אלא לפעמים כשעולה ברצונו לדבר. כך עד"מ למעלה יש בחי' אותיות כי אותיות הוא מלשון המשכות כמו אתא בקר.

But in the letters of speech the idea is en clothed only at times, when it rises in one's will to speak. So too, by way of analogy, above there is the level of letters; for otiyos (letters) is from the expression of drawing forth, as in "The morning comes (asa)."

9 וכן ואתה מרבבת קדש כו'. ויש בחי' אותיות הדבור שמהן התהוות המלאכים. ויש אותיות המחשבה ששם עלו ישראל

And so too, “And He came (ve’asa) from the holy myriads,” etc. And there is the level of the letters of speech, from which the angels came into being; and there are the letters of thought, where Israel arose.

כי ס' רבוא אותיות התורה הן ס' רבוא שרשי נשמות ישראל שהאותיות הן בחי' לבושין וכמאמר אליהו בתקוני זוהר לבושין תקינת לון דמנייהו פרחין נשמתין לבני נשא.

For the six hundred thousand letters of the Torah are the six hundred thousand roots of the souls of Israel; for the letters are the level of garments, as in the statement of Eliyahu in the Tikkunei Zohar: “You fashioned garments for them, from which souls fly forth to human beings.”

רק ישראל עלו במחשבה הוא בחי' לבוש הפנימי שמתאחד עם הנפש. וזה נק' בזוהר איהו וגרמוהי חד בהון:

But Israel arose in thought, which is the level of the inner garment that is united with the soul. And this is what the Zohar calls “He and His vessels (ihu vegarmohi) are one in them.”

10 וביאור הדבר. כי הנה איהו וחיוהי חד בהון קאי על בחינת חכמה דאנת הוא חכים כו'.

The explanation of the matter: “He and His life-forces (chayohi) are one in them” refers to the level of Chochmah (wisdom), [as in] “You are wise,” etc.

כי החכמה נק' חיוהי. כמ"ש והחכמה תחיה. ואיהו היינו אור א"ס בעצמו שהוא רם ונשא לאין קץ מבחי' חכמה כו'.

For Chochmah is called “His life-forces,” as it is written, “And wisdom gives life.” And “He” is the Infinite Light (Or Ein Sof) itself, which is infinitely exalted and uplifted above the level of Chochmah, etc.

11 ומ"מ כשמתלבש אור א"ס ב"ה בחכמה נעשה איהו וחיוהי חד בהון. כי הוא המדע והוא הידוע כו'. והוא וחכמתו א'.

Nevertheless, when the Infinite Light (Or Ein Sof), blessed be He, is enclothed in Chochmah, it becomes “He and His life-forces are one in them.” For He is the knowledge and He is the known, etc., and He and His wisdom are one.

ואיהו וגרמוהי קאי על בחי' אותיות המחשבה

And “He and His vessels (garmohi)” refers to the level of the letters of thought.

שכשמתלבש אור א"ס ב"ה בבחי' המחשבה שהוא בחי' גרמוהי שהן בחינת אותיות ולבושין כמאמר לבושין תקינת לון כו'. מ"מ נעשה איהו וגרמוהי חד בהון כי לא מחשבותי מחשבותיכם.

That is, when the Infinite Light, blessed be He, is enclothed in the level of thought, which is the level of “His vessels,” these being the level of letters and garments, as in the saying, “You fashioned garments for them,” etc., nevertheless it becomes “He and His vessels are one in them,” for “My thoughts are not your thoughts.”

12 ולכן לא נתנה התורה להמלאכים שמפני היותם מבחי' הדבור שהוא בחי' לבוש האמצעי שאינו מתאחד

כ"כ [כל כך] עם הנפש כמו המחשבה שהוא בחי' לבוש הפנימי

Therefore the Torah was not given to the angels, for they are from the level of speech, the level of the middle garment, which is not as united with the soul as thought is, thought being the level of the inner garment.

לכך אין יכולים להמשיך גילוי יחוד אור א"ס ב"ה ממש בעסק התורה ועבודת המצוות שיתגלה יחוד אור א"ס ב"ה למטה כמו למעלה אלא ישראל שעלו במחשבה:

Therefore they cannot draw down a revelation of the unity of the very Infinite Light (Or Ein Sof), blessed be He, through engaging in the Torah and the service of the mitzvot, so that the unity of the Infinite Light, blessed be He, be revealed below as above. Only Israel, who arose in thought, [can].

13 והנה עם היות העילוי בישראל רב מבמלאכים מצד נשמותיהם כנ"ל. אעפ"כ [אף על פי כן] לא נתנה להם

התורה אלא בהתלבשותן בגוף ונפש החיונית.

Now, although Israel's superiority over the angels is great by virtue of their souls, as explained above, nevertheless the Torah was given to them only as they are enclothed in a body and a vital soul.

כי הנה נודע שתכלית ירידת הנשמה לעוה"ז להתלבש בגוף ונפש החיונית ירידה זו צורך עלייה היא

For it is known that the purpose of the soul's descent into this world, to be enclothed in a body and vital soul: this descent is for the sake of an ascent.

דהיינו להעלותה מבחי' איהו וגרמוהי לבחי' איהו וחיוהי

That is, to raise it from the level of "He and His vessels" to the level of "He and His life-forces."

ונקי' בווה"ק [בזוהר הקדוש] לאשתאבא בגופא דמלכא דהיינו להיות כמו התאחדות הגוף עם הנפש בהתלבשותה בו שכל כאב ומכה אשר בגוף ח"ו [חס ושלום] מרגשת הנפש ומתפעלת ממקרי הגוף לפי שהם מתאחדים והיו לאחדים ממש

In the holy Zohar this is called "to be absorbed into the body of the King," that is, to be like the union of the body with the soul when it is enclothed in it, so that the soul feels every pain and blow in the body, G-d forbid, and is affected by what befalls the body, because they are united and have truly become one.

וא"א להיות העלאה כזו מצד נשמותיהם שעלו במחשבה בלבד שהוא בחי' לכוש הנפש וכמאמר לכושין תקינת לון

Such an elevation is impossible by virtue of their souls, which arose only in thought, the level of a garment of the soul, as in the saying, "You fashioned garments for them."

כי אותיות המחשבה לגבי נפש המשכלת עם היות שמתאחדת בהן וא"א להיות שכל בלי מחשבה מ"מ האותיות שבמחשבה הן כלבוש תחליפם ויחלופו.

For as to the letters of thought in relation to the intellectual soul: even though it unites with them, and there can be no idea without thought, nevertheless the letters in thought are "like a garment You change them, and they are changed."

שהרי שכל אי יכול להתלבש באותיות אלו ולפעמים באותיות אלו ואינו מתאחד ממש כגוף עם הנפש שהתאחדות זו הוא בחי' איהו וחיוהי שהנפש מתפעלת בחי' הגוף כו'.

For one idea can be enclothed in these letters, and at times in those letters; and it is not truly united, as the body is with the soul. That union is the level of "He and His life-forces," in which the soul is affected by the life of the body, etc.

ואין יחוד זה מתגלה בנשמה מצד עצמה אלא בהתלבשותה בגוף עם נפש החיונית שירידה זו צורך עלייה היא:

And this union is not revealed in the soul on its own account, but only when it is enclothed in a body with the vital soul; for this descent is for the sake of an ascent.

14 והענין כי הנה נפש הבהמית החיונית נלקחה משרשה מחיות הקדש שבמרכבה פני אריה פני שור כו'.

The explanation is this. The animal soul, the vital soul, was taken at its root from the holy chayos of the Chariot, "the face of a lion," "the face of an ox," etc.

והנה החיות נושאות ומנושאות עם הכסא. פי' לפי שהם מנושאות לגבי הכסא שהם בטלים אליו כבטול הסוס לגבי רוכבו עד"מ הסוס מתנהג לפי רצון רוכבו שע"ש [שעל שם] זה נק' מרכבה.

Now, the chayos carry and are carried along with the Throne. This means: since they are carried, in relation to the Throne, being nullified to it as a horse is nullified to its rider (by way of analogy, the horse conducts itself according to its rider's will), on account of which it is called a Chariot (merkavah).

(וכן האבות הן המרכבה לפי שהיו בטלים תמיד ליחודו ית') ולכך הם נושאות ג"כ את הכסא

(So too the Patriarchs are the Chariot, because they were always nullified to His unity, may He be blessed.) Therefore they also carry the Throne.

כמו עד"מ הסוס עם היות שהרוכב עליו הוא העיקר והסוס הוא בטל וטפל אל הרוכב עליו מ"מ הסוס מנהיג את הרוכב ממקום למקום עד מקום שאין הרוכב יכול להגיע לשם מצד עצמו.

It is like a horse, by way of analogy: although the rider upon it is the main thing, and the horse is nullified and secondary to the one riding it, nevertheless the horse leads the rider from place to place, to a place the rider could not reach on his own.

כך החיות נושאות את הכסא ממקום ומשכן כבוד' [כבודו] למקום רם ונשא.

So too the chayos carry the Throne from the place and dwelling of His glory to a place that is exalted and uplifted.

15 והענין הוא כי הנה כתיב ועל דמות הכסא דמות כמראה אדם וגו'. כמראה בכ"ף הדמיון

The explanation is this. It is written, "And upon the likeness of the Throne, a likeness like the appearance of a man (adam)," etc. "Like the appearance," with the kaf of comparison.

שדרך וסדר ההשתלשלות מעולם ועד עולם מריש כל דרגין כו' הוא בבחי' אדם בג' קוין יד ימין ושמאל ואמצע הוא הגוף וכך נמשך סדר ההשתלשלות חסד דרועא ימינא וגבורה כו'.

For the way and order of the chain of descending worlds (hishtalshelus), from world to world, from the head of all levels, etc., is in the form of “man,” in three lines: the right hand, the left, and the middle, which is the body. And so the order of the chain of descending worlds extends: “Chesed is the right arm,” and Gevurah, etc.

16 והחיות בנשאם את הכסא נושאות את מראה אדם שעליו למעלה לבחינת כי לא אדם הוא כו' למעלה

מבחי' וגדר ההשתלשלות להמשיך משם אור חדש לבחי' אדם שעל הכסא

And the chayos, in carrying the Throne, carry “the appearance of a man” that is upon it upward, to the level of “for He is not a man,” etc., above the level and the bounds of the chain of descending worlds (hishtalshelus), to draw down from there a new light to the level of “man” that is upon the Throne.

והוא בחינת המשכה חדשה ואור חדש מבחי' סוכ"ע לבחינת ממכ"ע [ממלא כל עלמין]. כי הנה אנת הוא חכים. פ"י שמתלבש בבחי' חכים כו'.

This is a new drawing-down and a new light from the level of the light that encompasses all worlds (sovev kol almin) to the level of the light that fills all worlds (memalei kol almin). For “You are wise”: that is, He is enclothed in the level of “wise,” etc.

17 והוא בעצמו ית' רם ונשא כי לאו מכל אלין מדות כלל ושם נאמר כי לא אדם הוא כו' שאינו מקבל

שינויים והתחלקות המדרגות חסד דרועא ימינא כו' שבבחי' אדם.

But He Himself, may He be blessed, is exalted and uplifted, for [He is] “not of any of these attributes at all.” And there it is said, “for He is not a man,” etc.: He does not admit of the changes and the division of levels, “Chesed is the right arm,” etc., that belong to the level of “man.”

כי בחינת ההשתלשלות הוא מעילה לעלול מריש כל דרגין שהוא עולם האצ"י עד סוף העשיה שהוא

חיות הארץ הלזו ממאמר יקוו המים כו' ותראה היכשה כו'. תדשא הארץ כו' והוא בחי' ממכ"ע [ממלא כל

עלמין].

For the chain of descending worlds (hishtalshelus) runs from cause to effect, from the head of all levels, which is the World of Atzilus, to the end of Asiyah, which is the life-force of this earth from the utterances “Let the waters be gathered,” etc., “and let the dry land appear,” etc., “Let the earth sprout,” etc. This is the level of the light that fills all worlds (memalei kol almin).

אבל למעלה מבחי' ההשתלשלות הוא בחי' סוכ"ע שהוא אור א"ס ב"ה בבחי' העלם הוא שוה ממש בסוף העשיה כמו בראש האצילות כי לפניו כחשכה כאורה כו'.

But above the level of the chain of descending worlds is the level of the light that encompasses all worlds (sovev kol almin), which is the Infinite Light (Or Ein Sof), blessed be He, in a state of concealment; it is truly equal at the end of Asiyah as at the head of Atzilus, for before Him "darkness is as light," etc.

18 ועל הארץ מתחת אין עוד וכולא קמיה כלא חשיבא וגם עולם האצילות ולמעלה מהאצילות הוא כטפה מים האוקיינוס

[And] "on the earth below there is nothing else," and "all before Him is considered as nothing"; and even the World of Atzilus, and what is above Atzilus, is like a drop of water [compared to] the ocean.

רק שע"י צמצומים עצומים נאצלו חסד דרועא ימינא תפארת גופא כו'. חכמה מוחא בינה לבא כו'. קרקפתא דתפלין כו' הוא בחי' אדם שעל הכסא.

Only, through immense contractions (tzimtzumim), there were emanated "Chesed, the right arm; Tiferes, the body," etc.; "Chochmah, the brain; Binah, the heart," etc.; "the skull of the tefillin," etc. This is the level of "man" that is upon the Throne.

19 וכדי להמשיך מבחי' כי לא אדם לבחי' אדם להיות אנת הוא חכים והמשכות ג' קוין חסד דרועא ימינא כו'

And in order to draw down from the level of "not a man" to the level of "man," so that there be "You are wise" and the drawing-down of the three lines, "Chesed is the right arm," etc.,

זאת היא עבודת המלאכים להרים ולנשאות את הכסא וכמראה אדם שעליו לבחי' כי לא אדם הוא כו' להמשיך משם המשכה חדשה והתהוות חדש בבחי' אדם.

this is the service of the angels: to raise and lift up the Throne and "the appearance of a man" upon it to the level of "for He is not a man," etc., to draw down from there a new flow and a new coming-into-being in the level of "man."

20 ועדי"ז האבות הן הם המרכבה בבחינת מרכבתא עלאה להעלות מדותיו ית' אליו בבחינת בטול לך ה' הגדולה והגבורה כו' להיות נמשך בהם ועל ידם גלוי אלקות ואור א"ס ב"ה ממש

In the same way, the Patriarchs are themselves the Chariot, as the supernal chariot (merkavta ila'ah): raising His attributes (middos), may He be blessed, to Him in a state of self-nullification (bittul), [as in] "Yours, Havayah, are the greatness and the might," etc., so that there be drawn into them and through them a revelation of G-dliness and of the very Infinite Light (Or Ein Sof), blessed be He.

והיינו ע"י מס"נ [מסירות נפש] לה' בתשוקה וצמאון ליכלל ולהבטל באור א"ס ב"ה ממש. אברהם במדת האהבה כמ"ש אברהם אוהבי.

This is through self-sacrifice (mesirus nefesh) for G-d, with longing and thirst to be included and nullified in the very Infinite Light, blessed be He: Avraham with the attribute of love, as it is written, "Avraham who loved Me."

21 ויצחק במדת הגבורה כמ"ש ופחד יצחק כו'. וכן אנחנו זרע אברהם אוהבך בני יצחק יחידו כו'.

And Yitzchak with the attribute of Gevurah (restraint), as it is written, "and the Fear of Yitzchak," etc. And so too: "We are the seed of Avraham, who loved You; the children of Yitzchak, his only one," etc.

והוא ע"י קיום המצות והתורה כי יש מצות שהן בבחי' ההעלאה כמו תרומה ומעשר וצדקה כמ"ש צדקה תרומם גוי כו'.

And this is through fulfilling the mitzvos and the Torah. For there are mitzvos that are of the nature of elevation, such as terumah, the tithe, and charity, as it is written, "Charity (tzedakah) uplifts (teromem) a nation," etc.

22 ויש מצות שהם בבחי' המשכות כמו ציצית ותפלין כו'. ובהם ועל ידם תתעלה הנפש לא"ס ב"ה ממש. ויומשך גילוי אור א"ס ממש בנפש.

And there are mitzvos that are of the nature of drawing down, such as tzitzis and tefillin, etc. In them and through them the soul will be raised up to the very Infinite One (Ein Sof), blessed be He, and a revelation of the very Infinite Light (Or Ein Sof) will be drawn into the soul.

אך בהיות שהתורה והמצוות מלובשים בגי' גוונין תורה ועבודה וג"ח [וגמילות חסדים]. חסד דרועא ימינא מלמעלה למטה.

However, since the Torah and the mitzvos are clothed in three hues — Torah, divine service, and acts of kindness: Chesed (kindness) is “the right arm,” from above to below.

23 ועבודה היא עבודת הקרבנות ממטה למעלה אשה ריח ניחוח כו' ועסק התורה הוא קו הממוצע כי התורה כלולה משתייהן.

And divine service is the service of the sacrifices, from below to above, “a fire-offering, a pleasing aroma,” etc.; and engagement in the Torah is the middle line, for the Torah includes both of them.

ולכן נקראת בשם בריח התיכון שמבריח מן הקצה אל הקצה. וכדי להעלות התורה ולקשרה באור א"ס ב"ה ממש שלמעלה מבחי' אדם כי לא אדם הוא. הוא ע"י ישראל שהם זרע אברהם יצחק ויעקב.

That is why it is called “the middle bar,” which runs through from end to end. And to raise the Torah and bind it to the very Infinite Light (Or Ein Sof), blessed be He, which is above the level of “man” — “for He is not a man” — this is through Israel, who are the seed of Avraham, Yitzchak and Yaakov.

24 וירושה לנו מאבותינו התשוקה והצמאון להבטל ולהכלל באור א"ס ב"ה ממש. וניתן להם כח זה במ"ת [במתן תורה] שהם יעלו וינשאו בחי' אדם גי' קוין למעלה מבחי' אדם למעלה כנ"ל.

And we have as an inheritance from our forefathers the longing and thirst to be nullified and included in the very Infinite Light (Or Ein Sof), blessed be He. And they [Israel] were given this power at the Giving of the Torah: that they raise and lift up the level of “man,” the three lines, above the level of “man,” upward, as explained above.

25 ובהם ועל ידם יומשך גילוי אלקות ואור א"ס ב"ה שלמעלה מבחינת אדם בעסק תורתם ועבודתם בקיום המצוות שבבחי' אדם.

In them and through them a revelation of G-dliness and of the Infinite Light (Or Ein Sof), blessed be He, which is above the level of “man,” will be drawn into their engagement in Torah and their divine service, in fulfilling the mitzvos, which are on the level of “man.”

וזהו אנכי הוי"ה אלקיך. אנכי הוא אור אין סוף ב"ה בעצמו שלמעלה מגדר ההשתלשלות יהיה אלקיך ממש שיהא שורה ומתגלה בנפש האדם ממש

This is [the meaning of] "I (Anochi) am Havayah your G-d (Elokecha)." Anochi is the Infinite Light, blessed be He, itself, which is above the bounds of the chain of descending worlds (hishtalshelus); it will truly be "your G-d," dwelling and revealed in the very soul of man.

רק שנמשך ע"י בחי הוי"ה צמצום והתפשטות כו'. אך לישראל נמשך בחינת הוי"ה זה מבחי אנכי ממש.

Only, it is drawn down through the level of Havayah, tzimtzum (contraction) and expansion, etc. But for Israel this level of Havayah is drawn from the level of the very Anochi.

26 והיינו דוקא בהתלבשותה בגוף נפש החיונית שנלקחה מפני אר"י [אריה] פני שור כו' שנושאות את הכסא ומראה אדם שעליו לבחי כי לא אדם הוא

And this is specifically when [the soul] is enclothed in a body [and] the vital soul, which was taken from "the face of a lion," "the face of an ox," etc., which carry the Throne and "the appearance of a man" upon it to the level of "for He is not a man."

וע"ז יגיע להנשמה יתרון ומעלה יתירה בהתלבשותה בהם ותהיה ירידה צורך עלייה:

Through this the soul will attain an advantage and an added superiority by being enclothed in them, and it will be a descent for the sake of an ascent.

27 כי הנה נודע שגדול כח הבעל תשובה יותר מצדיק כו' כמארז"ל [כמאמר רבותינו זכרונם לברכה] במקום שבעלי תשובה עומדין כו'.

For it is known that the power of the baal teshuvah (one who returns) is greater than that of a tzadik, etc., as our Sages, of blessed memory, said, "In the place where those who return (baalei teshuvah) stand," etc.

והטעם הוא ע"פ מאמר הזוהר דמשכין ליה בחילא יתיר. אשר לזאת בהתלבשות הנשמה בגוף ותרד פלאים הוא בבחי בע"ת [בעלי תשובה]

The reason is according to the statement of the Zohar that "they draw Him with greater strength." Therefore, when the soul is enclothed in a body and "has come down astoundingly," it is in the state of a baal teshuvah.

כי תגדל התשוקה והצמאון לה' בבטול אליו ית' ביתר שאת בכדי שתוכל נפשו שאת בהשגתה מחמת שמתבונן בגדולת א"ס ב"ה שכשמו כן הוא אין לו סוף כו'.

For the longing and thirst for G-d, in self-nullification (bittul) to Him, may He be blessed, will grow with surpassing loftiness (se'es), as much as his soul can bear (se'es) in its comprehension, because he contemplates the greatness of the Infinite One (Ein Sof), blessed be He, Who, as His Name is, so is He: He has no end, etc.

28 וכל תענוגי עוה"ז שהגוף והנפש החיונית נמשכים אחריהם הם רחוקים מאד מאור ה' וקדושתו.

And all the pleasures of this world, after which the body and the vital soul are drawn, are very far from G-d's light and His holiness.

ואי לזאת תכלה ותכסוף הנפש לצאת מנרתקה הן הם הלבושים שבגוף ונפש החיונית ויבא לידי קיום ואהבת את הוי"ה אלקיך בכל לבבך ובכל נפשך כו'.

Therefore the soul will pine and yearn to leave its sheath, namely the garments that are in the body and the vital soul, and he will come to fulfill "You shall love Havayah your G-d with all your heart and with all your soul," etc.

29 וכמ"ש מי לי בשמים ועמך לא חפצתי כו' כלה שארי ולבבי וגו'.

As it is written, "Whom have I in heaven? And beside You I desire nothing," etc.; "My flesh and my heart pine," etc.

וגם הוא מעלה יתירה הבאה לאדם לאחר התלבשות הנשמה בגוף ביתר שאת מטרם התלבשותה כיתרון האור הבא מן החשך שבא לבחי' בכל מאדך יותר מכדי השגת הנפש והוא בחי' בטול באו"ס [באור אין סוף] ב"ה ממש להמשיך משם גלוי אלקות ממש בעסק תורתו ועבודתו.

This is also an added superiority that comes to a person after the soul is enclothed in the body, surpassing [what it had] before its enclothement, like "the advantage of light" that comes "from darkness": for he comes to the level of "with all your might (me'odecha)," beyond the measure of the soul's comprehension. This is the level of self-nullification (bittul) in the very Infinite Light (Or Ein Sof), blessed be He, to draw down from there a revelation of actual G-dliness into his engagement in Torah and his divine service.

30 וכ"ז [וכל זה] הוא ע"י מ"ת [מתן תורה] שאז ניתן הכח הזה לישראל להיות העלאה והמשכה זו על ידם

All this is through the Giving of the Torah, for then this power was given to Israel, for this elevation and drawing-down to come about through them.

להיות מס״נ [מסירות נפש] עולה ונכלל בא״ס ב״ה ממש ולהיות המשכת התורה והמצוות מבחי״ אוא״ס [אור אין סוף] ב״ה שזה נעשה דייקא ע״י ישראל שזכו לזה במ״ת [במתן תורה].

[Namely:] that self-sacrifice (mesirus nefesh) should rise and be included in the very Infinite One (Ein Sof), blessed be He, and that the drawing-down of the Torah and the mitzvos be from the level of the Infinite Light (Or Ein Sof), blessed be He. This is accomplished specifically through Israel, who merited this at the Giving of the Torah.

משא״כ אם לא ניתן כח זה לא היה מסירת נפשם עולה ונכלל כ״כ [כל כך] בעצמות אוא״ס [אור אין סוף] ב״ה ממש

Whereas had this power not been given, their self-sacrifice would not have risen and been included so much in the very Essence of the Infinite Light, blessed be He.

וגם לא היה המשכת תורתו ועבודתו ממשיך כ״כ [כל כך] מבחי״ אוא״ס [אור אין סוף] ב״ה ממש אשר הוא למעלה מגדר עלמין למעלה מעלה מבחי״ אדם בחי״ כי לא אדם כו׳. שעליו הכתוב אומר אם צדקת מה תתן לו כו׳

Nor would the drawing-down of one’s Torah and divine service have drawn so much from the level of the very Infinite Light, blessed be He, which is above the bounds of worlds, far above the level of “man,” the level of “for He is not a man,” etc., concerning which Scripture says, “If you are righteous, what do you give Him?” etc.

אלא שבישראל נמשך כח זה במתן תורה להיות בהם תלוי המשכת המצוות ונמשך בהם בחי״ אנכי ממש להיות אלקיך ממש.

But in Israel this power was drawn [down] at the Giving of the Torah, that the drawing-down of the mitzvos should depend on them; and there is drawn into them the level of the very Anochi, to be truly “your G-d.”

31 וזהו אשר הוצאתיך מארץ מצרים. כי כל סדר ההשתלשלות נק׳ בשם מצרים בחי״ מצר וגבול שהוא בבחי״ אדם ג׳ קוויץ ומעלה ומטה כו׳ שהן התחלקות המדרגות

This is [the meaning of] “Who brought you out of the land of Egypt (Mitzrayim).” For the entire order of the chain of descending worlds (hishtalshelus) is called Mitzrayim, the level of constriction (meitzar) and limit, since it is in the form of “man,” three lines, and above and below, etc., which are the division of levels.

משא"כ לישראל ניתן כח היחוד באוא"ס [באור אין סוף] שלמעלה מהשתלשלות בחי' כי לא אדם כו' שאין שם התחלקות המדרגות כלל.

But to Israel was given the power of unity with the Infinite Light (Or Ein Sof), which is above the chain of descending worlds, the level of "for He is not a man," etc., where there is no division of levels at all.

32 ולא יהיה לך אלקים אחרים על פני הגם שהוא לשון צווי הוא גם לשון הבטחה שלא יהיה בחי' צמצום והעלם המעלים ומסתיר אור ה' וקדושתו מפנימיות החיות מאוא"ס [מאור אין סוף] ב"ה עצמו שלמעלה מהשתלשלות גם חשך לא יחשיך כו'

And "You shall have no other gods before My face": although it is phrased as a command, it is also phrased as a promise, that there will be no level of tzimtzum (contraction) and concealment that hides and conceals G-d's light and His holiness from the inner dimension (pnimiyus) of the life-force from the Infinite Light (Or Ein Sof), blessed be He, itself, which is above the chain of descending worlds (hishtalshelus): "Even darkness does not darken," etc.

משא"כ בסדר ההשתלשלות בבחי' אדם נעשה ירידת המדרגות והתלבשות' בהשרי' [בהשרים].

Whereas in the order of the chain of descending worlds, in the form of "man," there comes about the descent of the levels and their enclothement in the ministers (sarim).

33 וזהו אשר חלק ה' אלקיך לכל העמים. משא"כ ואתכם לקח ה' ויוציא אתכם מכור הברזל ממצרים מבחי' שלמטה בהשתלשלות לבחי' שלמעלה מהשתלשלות.

This is [the meaning of] "which Havayah your G-d apportioned to all the peoples," whereas "But you Havayah has taken, and brought you out of the iron furnace, out of Egypt": from the level that is below, in the chain of descending worlds (hishtalshelus), to the level that is above the chain of descending worlds.

וזהו מבית עבדים כי במצרים בחינת סדר ההשתלשלות יכול להיות בית עבדים. וכמו אברהם שיצא ממנו ישמעאל כו' משא"כ למעלה אין שם העלם והסתר כלל ויאר פניו אתנו סלה:

And this is [the meaning of] "from the house of slaves": for in Mitzrayim, the order of the chain of descending worlds, there can be a house of slaves; as with Avraham, from whom Yishmael issued, etc. But above there is no concealment or hiding at all: "May He make His face shine with us, selah."

34 וזהו זכור ושמור בדבור א' נאמרו. זכור לדכר. פי' שהוא המשכה והשפעה מלמעלה למטה

And this is [the meaning of] “Zachor and shamor were said in a single utterance.” Zachor is for the masculine (dechar), meaning that it is a drawing-down and bestowal from above to below.

ונק' בשם זכירה שלשון זכירה נופל על הריחוק להיות לזכרון בין עיניו לפי שרחוק ממנו

It is called by the term zechirah (remembering) because the term “remembering” applies to what is distant: [a thing is to be] “a remembrance between one’s eyes” because it is far from him.

וכך הוא בהמשכת אוא"ס [אור אין סוף] ב"ה שלמעלה מהשתלשלות שמצד עצמו הוא רם ונשא קדוש ומובדל אלא אנת חכים שמתלבש בכחי חכים וכדי להיות התלבשות צ"ל בחי זכירה זכרנו ה' אלקינו.

And so it is with the drawing-down of the Infinite Light (Or Ein Sof), blessed be He, which is above the chain of descending worlds (hishtalshelus): in itself it is exalted and uplifted, holy and separate, except that, [as in] “You are wise,” He is enclothed in the level of “wise.” And for there to be this enclothement, there must be the level of remembering: “Remember us, Havayah our G-d.”

35 ושמור לנוק' [לנוקבא] בחי מקבל מלשון ואביו שמר את הדבר. פי' ממתין. והוא בחי תוחלת ממושכה

שמיחל ומצפה המקבל אל המשפיע כעני הצופה ומביט מתי יתן הבעה"ב [הבעל הבית] לידו מאומה.

And shamor is for the feminine (Nukva), the level of the receiver, from the expression “And his father kept (shamar) the matter,” meaning, he waited. It is the level of prolonged hope, in which the receiver hopes and looks expectantly to the giver, like a poor man who watches and looks [to see] when the householder will put something into his hand.

וכמ"ש הנה כעיני עבדים אל יד אדוניהם כעיני שפחה אל יד גברתה כן עינינו וגו'.

As it is written, “Behold, as the eyes of servants to the hand of their masters, as the eyes of a maid-servant to the hand of her mistress, so are our eyes,” etc.

36 וכמאמר אליך נשואות עינינו. וכדי להיות יחוד בחי שמירה זו למקבל ולהיות יחוד השפעה זו לבחי

משפיע שיהיו כלולים המשפיע והמקבל מוכרח להיות התעוררות בחי עליונה יותר משניהם

And as in the saying, “To You our eyes are lifted.” Now, for there to be a union of this level of waiting (shemirah), [belonging] to the receiver, and a union of this bestowal, [belonging] to the level of the giver, so that the giver and the receiver be included [in each other], there must necessarily be an arousal of a level higher than both of them.

והיינו ע"י בחי' כי לא אדם כו' שאין שם בחי' התחלקות משפיע ומקבל כלל ומשם נמשך ונשפע בשפע התכללות ב' הבחי' זכור ושמור

That is, through the level of "for He is not a man," etc., where there is no division into giver and receiver at all. And from there is drawn down and bestowed, in abundance, the inclusion of the two levels, zachor and shamor.

וזהו בדבור א' נאמרו מה שאין הפה יכול לדבר ואין האוזן יכולה לשמוע שיהיה גלוי בחי' שלמעלה מהתחלקות כי במתן תורה היה גלוי בחי' אנכי הוא גלוי אוא"ס [אור אין סוף] ב"ה שלמעלה מההשתלשלות.

And this is [the meaning of] "they were said in a single utterance, something the mouth cannot speak and the ear cannot hear": that there be a revelation of the level that is above division. For at the Giving of the Torah there was a revelation of the level of Anochi, which is the revelation of the Infinite Light (Or Ein Sof), blessed be He, that is above the chain of descending worlds (hishtalshelus).

37 וזהו עיקר נתינת התורה לישראל להיות בהם תלוי המשכת אוא"ס [אור אין סוף] ב"ה שלמעלה מההשתלשלות.

This is the essence of the giving of the Torah to Israel: that the drawing-down of the Infinite Light (Or Ein Sof), blessed be He, which is above the chain of descending worlds (hishtalshelus), should depend on them.

וזהו מאמר רב יוסף אי לאו האי יומא דקא גרים כמה יוסף איכא בשוקא

And this is [the meaning of] the statement of Rav Yosef: "Were it not for this day that brought it about, how many Yosefs are there in the marketplace!"

דאי לא היה הכח בגלוי אוא"ס [אור אין סוף] ב"ה ממש נמשך במ"ת [במתן תורה] רק שיהיה עסק התורה בבחי' השתלשלות שמבחי' חכמה ולמטה. כמה יוסף איכא בשוקא שאין עסק התורה ממשיך כלום מאור א"ס ב"ה אלא בישראל שזכו לזה במ"ת [במתן תורה] וניתן להם הכח הנ"ל:

For had the power for the revelation of the very Infinite Light, blessed be He, not been drawn down at the Giving of the Torah, but [only] that engagement in the Torah be within the chain of descending worlds, from the level of Chochmah downward, [then] "how many Yosefs are there in the marketplace!" For engagement in the Torah draws down nothing of the Infinite Light, blessed be He, except in Israel, who merited this at the Giving of the Torah and were given the power mentioned above.

38 ולתוספת ביאור מ"ש אשר הוצאתיך מארץ מצרים.

To explain further the verse, "Who brought you out of the land of Egypt."

הנה החכמה המתלבשת במדות עם היות שהמדות ודאי מתנהגות לפי החכמה המלובשת בהן כמו שאנו רואים שלפי שכלו יהולל איש במדותיו שהקטן אוהב דברים קטנים כו'. מ"מ לא כל החכמה והשכל כולו מתלבש במדות רק חלק עשירית.

Now, as for the Chochmah (wisdom) that is enclothed in the emotive attributes (middos): although the attributes certainly conduct themselves according to the Chochmah enclothed in them, as we see that "according to his intellect a man is praised" in his attributes, for a child loves small things, etc., nevertheless not all of the Chochmah and the intellect is enclothed in the attributes, but only a tenth part.

כי פני אריה אל הימין אריה אותיות ראייה. פי' כי ראייה היא בחי' חכמה איזהו חכם הרואה כו'.

For "the face of a lion on the right": aryeh (lion) has the letters of re'iyah (sight). That is, sight is the level of Chochmah: "Who is wise? One who sees," etc.

39 והיא מתלבש' בימין מדת החסד וכן גבורה גימטריא ראי"ה כו'.

And it [sight] is enclothed in the right, the attribute of Chesed (kindness); and likewise gevurah is numerically equal to re'iyah, etc.

ובחי' ראייה זו היא מדרגה אחרונה שבחכמה שהיא חלק עשירית מלי' שבחכמה שכדי להיות מבחי' חכמה תולדות המדות שאינן ממהות החכמה אין כל החכמה יכולה להתלבש שם אלא הארה ממנה.

And this level of sight is the last level in Chochmah (wisdom), which is a tenth part, the Malchus of Chochmah. For in order that the emotive attributes (middos), which are not of the essence of Chochmah, come to be as offspring of the level of Chochmah, the whole of Chochmah cannot be enclothed there, but only a glimmer of it.

וזו היא בחי' מצרים בבחי' מצר ומקום צר.

And this is the level of Mitzrayim, a strait (meitzar) and a narrow place.

וכך אנו רואים בחוש בציור אברי האדם שמשכן האהבה היא בלב. ומשכן החכמה במוח. והתפשטות המוח ללב הוא דרך מצר הגרון דוקא. וזהו ענין מצרי"ם מצ"ר מ"י.

And so we see tangibly in the structure of the human limbs: the seat of love is in the heart, and the seat of Chochmah is in the brain, and the extension of the brain to the heart is specifically by way of the strait of the throat. And this is the meaning of Mitzrayim: meitzar Mi, "the strait of Mi."

40 והנה בבחי' מצר הזה הוא ממשלת ג' שרים. שר המשקים בקנה ששם היא המשכת חכמה. שר האופים בוושט ששם היא המשכת בינה. ושר הטבחים בוורידין המשכת הדעת.

Now, in this strait is the rule of three ministers: the chief cupbearer in the windpipe, where there is the extension of Chochmah (wisdom); the chief baker in the gullet, where there is the extension of Binah (understanding); and the chief slaughterer in the jugular veins, the extension of Daas (knowledge).

והיינו לפי שבחי' המצר הוא מצומצם מאד לכך יש יניקה לג' שרים הנ"ל.

This is because the strait is very constricted; therefore the three ministers mentioned above draw nourishment [there].

41 ולכן יוסף שהורד למצרים למקום הג' שרים הנ"ל לא הזכיר רק בחי' אלקים. אלקים יענה את שלום פרעה. את אשר האלקים עשה הראה את פרעה. הכל בחי' אלקים שהוא מדת הצמצום כנודע.

That is why Yosef, who was brought down to Egypt, to the place of the three ministers mentioned above, mentioned only the level of Elokim: "Elokim will answer for Pharaoh's welfare"; "What Elokim is about to do He has shown to Pharaoh." All is the level of Elokim, which is the attribute of tzimtzum (contraction), as is known.

אבל כאשר יצאו ישראל ממצרים אזי במתן תורה נגלה בחי' רכב אלקים. שבחי' אלקים נתעלה ע"י מרכבה שלו

But when Israel went out of Egypt, then at the Giving of the Torah the level of "the chariot of Elokim" was revealed, in which the level of Elokim is elevated by its chariot.

כמו שהרכב על הסוס הגם שהסוס הוא בטל וטפל לגבי רוכבו עכ"ז [עם כל זה] הרי הרכב מתעלה על ידו. כך ע"י הרכב נתעלה בחי' אלקים למעלה מבחי' הצמצום.

It is just as with one who rides a horse: although the horse is nullified and secondary to its rider, nevertheless the rider is elevated by it. So too, through the chariot, the level of Elokim is elevated above the level of tzimtzum.

42 והכח הזה שיש לרכב להעלות את הרוכב הוא לפי שהם רבותים אלפי שנאן. שנאין ר"ת [ראשי תיבות] שו"ר נש"ר ארי"ה. והנו"ן פשוטה רומזת לבחי' אדם כנודע.

And this power that the chariot has, to elevate the rider, is because they are "twice ten thousand (rivosayim), thousands of shin'an." Shin'an is an acronym of shor (ox), nesher (eagle), aryeh (lion), and the final nun alludes to the level of adam (man), as is known.

והיינו לפי שפני אריה פני שור כו' נלקחו מבחי' לפני מלך מלך.

This is because "the face of a lion," "the face of an ox," etc., were taken from the level of "before any king reigned."

לכך יש להם כח זה להעלות בחי' אלקים הוא בחי' הכסא ומראה אדם שעליו מלמעלה לבחי' כי לא אדם הוא:

Therefore they have this power to raise the level of Elokim, which is the level of the Throne and "the appearance of a man" upon it from above, to the level of "for He is not a man."

43 ובזה יובן מ"ש אדני במ סיני בקדש. דכתיב במ ברפה הבי"ת. וע"פ הדקדוק היה צ"ל דגש לפי שהיו"ד של אדני מורגשת במבטא.

With this we will understand the verse, "Ado-nai is among them (bam), Sinai in holiness." For bam is written with the beis rafeh (soft); yet according to grammar it should have had a dagesh, since the yud of Ado-nai is sounded in pronunciation.

והענין כי הדגש מורה על התחלה כמאמר כל התחלות קשות ולכך אלו היה כתיב במ בדגש היה מורה על התחלת החיות במ מבחי' אדני בבחי' נקודא בהיכלא כי כן הוא דרך והמשכה להיות התלכשות המלכות כבי"ע.

The explanation: a dagesh indicates a beginning, as in the saying, "All beginnings are hard." Therefore, had bam been written with a dagesh, it would indicate the beginning of the life-force in them from the level of Ado-nai, as "a point in the sanctuary (nekuda beheichala)"; for that is the way and the drawing-down by which Malchus is en clothed in Beriah, Yetzirah and Asiyah.

שכל הנהגות בייע הוא על ידי התלבשות המלכות כח הפועל בנפעל. והיינו דרך המשכה מלמעלה למטה להיות השתלשלות והתהוות בייע בסדר הנהגתם.

For all the conduct of Beriah, Yetzirah and Asiyah is through the enclothement of Malchus, the power of the Actor within the acted-upon. That is the way of drawing down from above to below, so that there be the chain of descending worlds (hishtalshelus) and the coming-into-being of Beriah, Yetzirah and Asiyah in the order of their conduct.

אבל דרך העלאה ממטה למעלה בחי רכב אלקים הם נושאות את הכסא. (ולא מנושאות כבדרך ההשתלשלות ממעלה למטה בחי מלכות המלוכת בהם).

But in the way of elevation from below to above, the level of “the chariot of Elokim,” they carry the Throne (and are not carried, as in the way of the chain of descending worlds from above to below, the level of Malchus enclothed in them).

ואזי אדנ״י בם ברפה שבחי״י אד״י היא בטול להם ואין כאן לשון התחלה שנעשה בחי״י התכללות אד״י בם בהשוואה אחת.

Then “Ado-nai bam” is rafeh, for the level of Ado-nai is in a state of nullification (bittul) to them, and there is no expression of beginning here, since there comes about an inclusion of Ado-nai in them as one, on an equal footing.

וזהו סיני בקדש. פ״י בחי״י סיני שירדה משם שנאה לעכו״ם [לעובדי כוכבים ומזלות] נתעלה בבחי״י קדש העליון.

And this is [the meaning of] “Sinai in holiness”: the level of Sinai, from which hatred descended upon the idolaters, is elevated into the level of the supernal holiness.

44 ולכן אדנ״י בם ברפה בבחי״י התכללות להיות בחינת העלאה בקנה אחד.

Therefore “Ado-nai bam” is rafeh, in the manner of inclusion, so that there be elevation on a single stalk.

וזהו אשר הוצאתיך מארץ מצרים מבית עבדים כי בבחי' מצרים נקי בחי' עבדים. כי בבחי' סדר ההשתלשלות מעילה לעילה בסדר המדרגות שנקי בבחי' מצרים הנה אברהם יצא ממנו ישמעאל ויצחק כו'.

And this is [the meaning of] “Who brought you out of the land of Egypt, from the house of slaves”: for it is in the level of Mitzrayim that there is what is called the level of slaves. For in the order of the chain of descending worlds (hishtalshelus), from cause to cause, in the order of the levels, which is called Mitzrayim, from Avraham there issued Yishmael and Yitzchak, etc.

אבל כאשר הוצאתיך מארץ מצרים היו למעלה מן ההשתלשלות לא יהיו בבחינת עבדים כלל ששם אין ניקה ואחיזה לסטי"א [לסטרא אחרא] כלל:

But when “I brought you out of the land of Egypt,” they were above the chain of descending worlds; they will not be in the state of slaves at all, for there the sitra achra (the other side) has no nurture and no hold at all.

45 אלפי שנאן. א"ת [אל תקרי] שנאן אלא שאינן. הטעם כי שרשם הוא בז"א שאין לו רק ט"ס [טי ספירות]. כי המלכות היא עשיראה דכולהו.

“Thousands of shin'an”: do not read shin'an but she'einan (“that are not”). The reason is that their root is in Z'eir Anpin (the emotive attributes), which has only nine Sefiros, for Malchus is “the tenth of them all.”

אבל ז"א בעצמו אין לו רק ט"ס [טי ספירות]. ויש ט"ס [טי ספירות] מלמעלה למטה. וט"ס [וטי ספירות] ממטה למעלה. והן בחי' ב' טית"ן דמט"ט [דמטטרון]. ח"י ברכאן דצלותא שהם באצילות. (משא"כ ח"י ברכאן דשחרית שהן בבחי' מט"ט [מטטרון] דעשייה)

But Z'eir Anpin itself has only nine Sefiros. And there are nine Sefiros from above to below and nine Sefiros from below to above; these are the two letters tes of Matat (Metatron), the eighteen blessings of prayer, which are in Atzilus (unlike the eighteen morning blessings, which are on the level of Matat of Asiyah).

משא"כ במלי' הם רבותים שהיא י"ס [י ספירות] גמורות כנודע:

But in Malchus they are rivosayim (twice ten thousand), for it is ten complete Sefiros, as is known.

46 על כל דבור פרוחה נשמתן. הנה ביו"ד נברא העוה"ב [העולם הבא] כו'. יו"ד הוא בחינת צמצום להיות התהוות תענוג הנשמה בגי'ע [בגן עדן] מגלוי זיו כו'. כי באור א"ס עצמו לא היו העולמות יכולים לסבול שלא יבטלו במציאות.

"At each utterance their souls flew out." Now, "with [the letter] yud the World to Come was created," etc. The yud is the level of tzimtzum (contraction), so that the delight of the soul in Gan Eden, from the revelation of the radiance, etc., may come into being. For the worlds could not bear the Infinite Light (Or Ein Sof) itself without being nullified out of existence.

47 ואין יכולים לקבל גילוי תענוג אא"ס [אור אין סוף] עצמו כי הוא רם ונשא כו' רק ע"י צמצום עצום ורב בהעלם והסתר אורו הגדול לבלתי הגלות כ"א בבחי' יו"ד כו'

And they cannot receive a revelation of the delight of the Infinite Light (Or Ein Sof) itself, for He is exalted and uplifted, etc., except through an immense and great tzimtzum (contraction), by concealing and hiding His great light so that it is not revealed except in the form of a yud, etc.

ואתעדל"ת [ואתערוטא דלתתא] לבחי' צמצום הזה הוא ע"י שפרחה נשמתן לאור א"ס ב"ה ממש מקור התענוג להמשיך משם ענג הנשמות.

And the arousal from below for this tzimtzum is through their souls flying out to the very Infinite Light, blessed be He, the source of delight, to draw down from there the delight of the souls.

וזהו שהחזיר להם הקב"ה בטל שעתיד להחיות בו את המתים הוא ענין טלא דכדולחא שהוא בחי' המשכת ענג העליון לגי'ע [לגן עדן] תענוג הנשמות:

And this is [the meaning of the teaching] that the Holy One, blessed be He, restored them with the dew with which He will in the future revive the dead. That is the matter of the crystal dew (tala devedolcha), which is the drawing-down of the supernal delight into Gan Eden, the delight of the souls.

ביאור על הנ"ל

“An explanation of the above”

1 ביאור על הנ"ל

An explanation of the above.

2 הנה להבין שרש ענין מ"ת [מתן תורה] וקבלת התורה מה ענינה. הנה כל התורה ומצות הן בחי' יחוד אור א"ס ב"ה בעולמות.

Now, to understand the root of the matter of the Giving of the Torah and the receiving of the Torah, what it is: Now, the whole Torah and the mitzvos are the level of the union of the Infinite Light (Or Ein Sof), blessed be He, within the worlds.

וכמאמר לשם יחוד קוב"ה [קודשא בריך הוא]. דהיינו בחי' יחוד [יחודא עילאה] ביחוד [ביחודא תתאה] להיות השפעה מבחי' סוכ"ע לבחי' ממכ"ע [ממלא כל עלמין].

As in the saying, “For the sake of the union of the Holy One, blessed be He.” That is, the level of the higher unity (yichuda ila'ah) within the lower unity (yichuda tata'ah), so that there be an influx from the level of the light that encompasses all worlds (sovev kol almin) to the level of the light that fills all worlds (memalei kol almin).

3 וכמ"ש ונתתי גשמיכם בעתם. והיה אם שמע כו'. ונתתי מטר ארצכם. הגם שכבר ברית כרותה בקשת מימי המבול. עד כל ימי הארץ זרע וקציר וגוי וקיץ וחרף ויום ולילה כו'.

As it is written, “I will give your rains in their season”; [and] “And it shall be, if you will listen,” etc., “I will give the rain of your land.” [This is so] even though a covenant has already been made with the rainbow since the days of the Flood: “As long as all the days of the earth [endure], seedtime and harvest,” etc., “and summer and winter, and day and night,” etc.

אין זה כ"א כדי קיום וחיות העולמות מה שכבר הוסד בסדר ההשתלשלות

That is only for the existence and life-force of the worlds, that which has already been established in the order of the chain of descending worlds (hishtalshelus).

אבל להיות הארה חדשה מבחי' סוכ"ע ותוספת ברכה המחדש בכל יום מע"ב [מעשה בראשית] נעשה ע"י התומ"צ [התורה ומצות] לעבדה ולשמרה לעשות ג"ע [גן עדן] ותענוג הנשמות שנעשה ע"י בחי' צמצום והתפשטות כו'

But for there to be a new illumination from the level of the light that encompasses all worlds (sovev kol almin), and an addition of blessing that “renews each day the work of Creation,” this is brought about through the Torah and mitzvos, “to work it and to guard it,” to make Gan Eden and the delight of the souls, which is brought about through the level of tzimtzum (contraction) and expansion, etc.

והכל הוא ע"י בחי' הוי"ה צמצום והתפשטות המשכה והתפשטות והוא ע"י התורה כי כל התורה נכללה בשם הוי"ה

And all of it is through the level of Havayah: contraction and expansion, drawing-down and expansion. And this is through the Torah, for the whole Torah is included in the Name Havayah.

וכן המצות יש מהן שמרומזות בבחי' יו"ד ויש בבחי' ה' כנודע בק"ש [בקריאת שמע] שעל המטה אם פגמתי באות י' כו' העונש הוא סקילה בבחי' י'.

So too the mitzvos: some of them are alluded to in the level of the yud, and some in the level of the heh, as is known from the bedtime Shema: “If I have blemished the letter yud,” etc., the punishment [for which] is stoning, the level of yud.

ומזה נלמד לענין שכר מצוה מצוה שבהמשכת מצוה שבבחי' י' ממשיך הארה חדשה מסוכ"ע בבחי' זו. 4

From this we learn about [the saying] “the reward of a mitzvah is the mitzvah”: that in the drawing-down of a mitzvah that is in the level of yud, one draws down a new illumination from the light that encompasses all worlds (sovev kol almin) into this level.

וזהו אנכי ה' אלקיך. כלומר שאנכי הוא סוכ"ע נמשך בבחי' הוי"ה להיות אלקיך ממש.

And this is [the meaning of] “I (Anochi) am Havayah your G-d”: that is to say, Anochi, which is the light that encompasses all worlds, is drawn down into the level of Havayah, to be truly “your G-d.”

וזהו ושמרתם וגו' אשר יעשה אתם וגו' אני הוי"ה לעשות בחי' אני להיות הוי"ה רק שא"א להיות המשכה כ"א ע"י העלאה שאין טפה יורדת כו'.

And this is [the meaning of] “And you shall keep,” etc., “which [a person] shall do (ya'aseh) them,” etc., “I am Havayah”: to make (la'asos) the level of Ani (“I”) be Havayah. Only, there cannot be a drawing-down except through an ascent, for “no drop descends,” etc.

5 ולכן ניתנה התורה בקולות וברקים ויחרד כל העם כו' בבחי' בטול היש לאין ורוח אייתי רוח כו'.

That is why the Torah was given with thunder and lightning, "and all the people trembled," etc., at the level of self-nullification (bittul) of the something into nothing; and "spirit brings spirit," etc.

אך זה הכח להיות המשכה זו בקיום התורה והמצוות ניתנה לנו במ"ת [במתן תורה] שהרי עכו"ם [עובדי כוכבים ומזלות] שעוסק בתורה או לובש טלית אינו ממשיך כלום רק ישראל זכו לזה בהר סיני:

But this power, for there to be this drawing-down through fulfilling the Torah and the mitzvos, was given to us at the Giving of the Torah. For an idolater who occupies himself with Torah or wears a tallis draws down nothing; only Israel merited this, at Mount Sinai.

6 והנה גם המלאכים בקשו התורה תנה הודך על השמים ולא ניתנה להם מפני שהם מבחי' עולם הדבור עלמא דאתגליא

Now, the angels too asked for the Torah, "Place Your majesty upon the heavens," and it was not given to them, because they are from the level of the world of speech, the "revealed world" (alma de'isgalya),

שהם מבחי' חיצוניות הכלים ואין להם יכולת להמשיך כלום הגם שיש להם מס"נ [מסירות נפש] ובטלים אליו ית' מ"מ אינו נוגע להיות נמשך מזה מהמשכת סוכ"ע כבישראל

being from the level of the outer dimension (chitzoniyus) of the vessels; and they have no ability to draw down anything. Although they have self-sacrifice (mesirus nefesh) and are nullified to Him, may He be blessed, nevertheless it does not reach so far that anything of the drawing-down of the light that encompasses all worlds (sovev kol almin) should be drawn down from it, as with Israel;

מפני שישראל עלו במחשבה בחי' פנימיות הכלים שמתאחדים עם האורות כנראה בעליל שהמחשבה היא תמידית גם שלא ברצון האדם. משא"כ בדבור שברצון האדם תלוי ברצונו מדבר כו'.

because Israel "arose in thought," the level of the inner dimension (pnimiyus) of the vessels, which become one with the lights. As is plainly seen, thought is constant, even without a person's will; whereas speech depends on a person's will: when he wishes, he speaks, etc.

7 והיינו לפי שיש שליטה למוח האדם להעמיד א"ע [את עצמו] בדבורו משא"כ על המחשבה אין המוח שליט לזוז מחשבתו

That is, because a person's mind has control to restrain himself in his speech; whereas over thought the mind has no mastery to move his thought away,

לפי שהיא אחדות א' עם המוח ושכל האדם ונקי' בזוהר איהו וגרמוהי חד בהון כי הנה וחיוהי קאי על
 בחי' חב"ד [חכמה בינה ודעת] דאצי'

because it is one unity with the person's mind and intellect. And this is called in the Zohar "He and His vessels (ihu vegarmohi) are one in them." For "and His life-forces" refers to the level of Chochmah (wisdom), Binah (understanding) and Daas (knowledge) of the World of Atzilus (Emanation);

כי הגם שא"ס ב"ה בעצמו רם ונשא אפי' [אפילו] מבחי' חכמה דלאו מכל אליו מדות כלל אעפ"כ [אף על פי
 כן] הוא מתאחד עם בחי' חכמה להיות איהו וחיוהי חד הוא המדע והוא הידוע כו'.

for although the Infinite One (Ein Sof), blessed be He, Himself is high and exalted even above the level of Chochmah, "for He is not of all these attributes at all," nevertheless He unites with the level of Chochmah, so that "He and His life-forces are one": "He is the Knowledge and He is the Known," etc.

8 ואיהו וגרמוהי קאי על בחי' מחשבה ששם עלו נשמות ישראל שמתאחדים באחדות שאין היחוד
 בתכלית כמו בבחי' חיוהי.

And "He and His vessels" refers to the level of thought, where the souls of Israel arose; they are united in a oneness in which the union is not absolute, as it is in the level of "His life-forces."

אך א"כ איך זכו לקבלת הארה והמשכת יחוד אור א"ס ב"ה ממש בחי' סוכ"ע בחי' אנכי ממש

But if so, how did they merit to receive the illumination and drawing-down of the union of the very Infinite Light (Or Ein Sof), blessed be He, the level of the light that encompasses all worlds (sovev kol almin), the very level of Anochi?

אלא שהוא ע"י התלבשות הנשמה בגוף ונפש החיונית דייקא כי ירידה זו צורך עלייה היא להיות עולה
 מבחי' גרמוהי לבחי' חיוהי.

Rather, it is specifically through the enclothing of the soul in the body and the vital soul; for this descent is for the sake of an ascent: to rise from the level of "His vessels" to the level of "His life-forces."

9 והענין כי שרש נפש הבהמית מבחי' פני אריה פני שור שבמרכבה נושאות הכסא מבחי' ואלה המלכים אשר מלכו בארץ אדום לפני מלך מלך לבני ישראל אלא שנפלו בבריאה כו'.

The explanation: the root of the animal soul is from the level of the face of the lion and the face of the ox in the Chariot, which bear the Throne; [they are] from the level of "And these are the kings who reigned in the land of Edom before any king reigned over the children of Israel," only that they fell into the World of Beriah (Creation), etc.

ולכך יש להם הכח הזה להעלות בחי' האדם שעל הכסא לבחי' כי לא אדם כו'.

Therefore they have this power to raise the level of the man (adam) upon the Throne to the level of "for He is not a man," etc.

וכמו עד"מ המאכל שמחיה את האדם הגם שהאדם הוא בחי' מדבר וגבוה במעלה על הבע"ח [הבעלי חיים] וצומח אלא מפני ששרש המאכל הוא גבוה יותר מהאדם ולכן נאמר אחר וקדם צרתני כו'.

It is like, by way of analogy, the food that gives life to a person: although man is of the level of the speaking being, and higher in rank than animals and plants, [it gives him life] only because the root of the food is higher than man. Therefore it is said, "Behind and before You formed me," etc.

10 וארז"ל [ואמרו רבותינו זכרונם לברכה] אחר למע"ב [למעשה בראשית] כו'. וכך עד"מ יש כח בחיות הקדש להעלות בחי' האדם שעל הכסא.

And our Sages, of blessed memory, said, "'Behind': [last] in the work of Creation," etc. And so, by way of analogy, the holy chayos (living creatures) have the power to raise the level of the man upon the Throne.

וכן עד"ז האבות הן הם המרכבה שהם מגביהים ומעלים בחי' ו"ק [וי קצוות] דאצי' בחי' אדם שהוא ז"א שיש בו ט"ס [ט" ספירות] וט' פעמים ט' הרי פ"א. וג' פעמים פ"א הוא רמ"ג ועם ה"ח [הי חסדים] הוא רמ"ח כו'.

And similarly, in the same way, "the Patriarchs are themselves the Chariot": they lift up and raise the level of the six extremities (vav ketzavos) of the World of Atzilus (Emanation), the level of adam, which is Z'eir Anpin (the emotive attributes), which has nine Sefiros; and nine times nine makes eighty-one, and three times eighty-one is two hundred and forty-three, and with the five chasadim (kindnesses) it is two hundred and forty-eight, etc.

והעלאה זו היא בחי' לך הוי"ה הגדולה והגבורה כו'.

And this raising is the level of "Yours, Havayah, are the greatness and the might," etc.

דהיינו מבחי' אדם לבחי' כי לא אדם כו'. (ועד"ז ג"כ המדות דאצי' הן בחי' מרכבה לגבי חו"ב [חכמה ובינה] ונק' מרכבתא עלאה הנזכר בתקונים ע' [עיי' לקמן].)

That is, from the level of adam to the level of "for He is not a man," etc. (And in the same way, the emotive attributes (middos) of Atzilus are also the level of a chariot in relation to Chochmah (wisdom) and Binah (understanding), and are called the "supernal chariot" (merkavta ila'ah) mentioned in the Tikkunim; see further on.)

והענין הוא כי ז"א בעתיקא אחיד ותליא כי הגם שבאצי' או"א [אבא ואימא] הם גבוהים ביותר מז"א. מ"מ בשרשן המדות גבוהים ביותר.

The explanation is that "Z'eir Anpin is bound to and hangs upon Atika (the Ancient One)." For although in Atzilus Abba and Imma (Chochmah and Binah) are far higher than Z'eir Anpin, nevertheless, in their root the emotive attributes are far higher.

וכנראה בחוש שהבהמה היא יותר חזקה בטבע מן האדם שהוא בעל שכל לפי שהמדות יש להם כח יותר מן השכל.

As is seen tangibly, an animal is by nature stronger than man, who possesses intellect, because the emotive attributes have more power than the intellect.

11 ולכך יש במדות כח להיות עולים למעלה יותר הגם שהתהוות המדות הוא מן השכל מ"מ כשיתהווה המדה יש לה כח חזק יותר וכמ"ש באד"ר [באדרא רבא] אבא ואימא במזלא אתכלילן. ז"א בעתיקא אחיד ותליא ובעתיקא לית שמאלא.

Therefore the emotive attributes (middos) have the power to rise higher. Although the emotive attributes come into being from the intellect, nevertheless, once the attribute has come into being, it has a stronger power. And as is stated in the Idra Rabba: "Abba and Imma (Chochmah and Binah) are included in the Mazla"; "Z'eir Anpin (the emotive attributes) is bound to and hangs upon Atika"; "and in Atika there is no left."

12 ולכך נאמר כי לא אדם כו'. כי בבחי' אדם מאחר שנמשך בבחי' קווי' חז"ן [חכמה חסד נצח] כו' כסדר ההשתלשלות

That is why it is said, "for He is not a man," etc. For at the level of adam, since it is drawn down in the mode of the lines, Chochmah (wisdom), Chesed (kindness) and Netzach (victory), etc., according to the order of the chain of descending worlds (hishtalshelus):

כי לפי סדר ההשתלשלות הנה ההנהגה היא ג"כ כסדר ההשתלשלות בהתחלקות המדרגות עם חסיד תתחסד כו' כמו שחייבה חכמתו כו'.

for according to the order of the chain of descent, the conduct [of the world] is also according to the order of the chain of descent, with the division of levels, "With the kind You show Yourself kind," etc., as His wisdom determined, etc.

אבל בעתיקא לית שמאלא שאין שם התחלקות המדרגות כלל ולכך אין שם שינויים כלל.

But "in Atika (the Ancient One) there is no left," for there, there is no division of levels at all, and therefore there are no changes there at all.

13 וזהו שאמר שמואל לשאול וגם נצח ישראל לא ישקר ולא ינחם כו'. לפי ששאול בקש ממנו שתשוב לו המלוכה.

And this is what Shmuel said to Shaul: "And also the Eternal One of Israel does not lie and does not relent," etc. For Shaul had asked him that the kingship return to him.

והשיב לו שמואל שמאחר שכבר ניתנה לדוד א"א להעביר המלוכה ממנו כי מלכות דוד נלקחה ממקום עליון שהיא מבחי' כי לא אדם הוא כו'.

And Shmuel answered him that since it had already been given to David, it was impossible to take the kingship away from him; for David's kingship was taken from a supernal place, which is from the level of "for He is not a man," etc.

14 ולא כמלכות שאול שנלקחה מבחי' אדם דהיינו מחמת ששאול היה נבחר מפני צדקתו וכשחטא העבירו ממנו המלוכה. אבל בבחי' דוד אינו כן.

Unlike the kingship of Shaul, which was taken from the level of adam: that is, since Shaul was chosen because of his righteousness, when he sinned, the kingship was taken away from him. But with the level of David it is not so.

וכמארז"ל [וכמאמר רבותינו זכרונם לברכה] שאול באחת ועלתה לו דוד בשנים ולא עלתה לו. פי' שבחי' המלוכה של דוד נלקחה מבחי' כי לא אדם ואין הפגם מגיע לשם.

As our Sages, of blessed memory, said: "Shaul [sinned] in one [matter], and it counted against him; David in two, and it did not count against him." The explanation: the level of David's kingship was taken from the level of "for He is not a man," and the blemish does not reach there.

15 והיינו לפי שבח"י דוד הוא בח"י מלכות ונעוץ תחלתן בסופן ואינו בגדר ובח"י אדם. כי בח"י אדם הוא לפי דרך וסדר ההשתלשלות מחכמה ולמטה ונמשכה ההשפעה לפי ערך המדרגה דהיינו לפי מעשה התחתונים

That is, because the level of David is the level of Malchus (sovereignty), and "their beginning is wedged in their end," and it is not within the bounds and level of adam. For the level of adam is according to the way and order of the chain of descending worlds (hishtalshelus), from Chochmah (wisdom) downward, and the flow is drawn according to the measure of the level, that is, according to the deeds of the lower beings.

אבל למעלה מבח"י אדם לית שמאלא בהאי עתיקא לפי שהוא המתנשא מימות עולם רם ונשא כו'.

But above the level of adam, "there is no left in this Atika (the Ancient One)," for He is the One "exalted from the days of old," "high and lofty," etc.

16 וזהו שאמרה חנה רמה קרני בהוי"ה שדוד שנמשח בקרן הוא בבח"י רמה משא"כ שאול שנמשח בפך הוא מבח"י אדם שיש שם שינויים כמ"ש וינחם ה' על הרעה כו'.

And this is what Chanah said: "My horn is exalted (ramah) in Havayah." For David, who was anointed with a horn, is at the level of ramah (exalted), whereas Shaul, who was anointed with a flask, is from the level of adam, where there are changes, as it is written, "And Havayah relented of the evil," etc.

אבל בח"י רמה שהוא בח"י עתיקא שם כי לא אדם הוא כו'.

But the level of ramah, which is the level of Atika (the Ancient One): there, "He is not a man," etc.

ולכן דוד מלך ישראל חי וקיים וזהו תכלית כל עבודותינו והאבות הן הם המרכבה להעלות מבח"י אדם לבח"י כי לא אדם כו'.

Therefore "David, King of Israel, lives and endures." And this is the purpose of all our service; and "the Patriarchs are themselves the Chariot," to raise from the level of adam to the level of "for He is not a man," etc.,

ולהמשיך מבח"י כי לא אדם המשכת גלוי אלקות ואוא"ס [ואור אין סוף] ב"ה ממש בבח"י אדם:

and to draw down from the level of "for He is not a man" a drawing-down of the revelation of G-dliness and of the very Infinite Light (Or Ein Sof), blessed be He, into the level of adam.

17 אך ההפרש שבין חיות הקדש שבמרכבה. ובין האבות שהם הם המרכבה.

But [this is] the difference between the holy chayos (living creatures) of the Chariot and the Patriarchs, who are themselves the Chariot:

שבחיות הגם שתמיד מרעישים ובטלים לאור א"ס ב"ה וממשיכים משם אין זה אלא השפעות שהוא כדי לקיום וחיות העולמות. אבל האבות הן הם המרכבה הנה ההעלאות וההמשכה יותר גבוה שהוא לחדש הנשמות.

with the chayos, although they constantly make a tumult and are nullified to the Infinite Light (Or Ein Sof), blessed be He, and draw down from there, this is nothing but influxes that are for the existence and life-force of the worlds. But "the Patriarchs are themselves the Chariot": the raisings and the drawing-down are higher, for they are to bring new souls into being.

וכנודע שיש שני מיני זיווגים באו"א [באבא ואימא] חיצוניים זיווגיהו תדיר תרין רעין דלא מתפרשין שהוא לקיום העולמות משא"כ לחדש הנשמות שהוא זיווג פנימי הוא ע"י נשמות הצדיקים דוקא.

As is known, there are two kinds of union (zivug) in Abba and Imma (Chochmah and Binah): the outer ones, "their union is constant," "two companions who never part," which is for the existence of the worlds; whereas [the union] to bring new souls into being, which is the inner union, comes about specifically through the souls of the tzaddikim.

18 והנה בתורה עצמה יש מצות שהן בבחי' העלאות. ויש מהן בבחי' המשכות כי צדקה תרומם גוי. בבחי' רמה.

Now, in the Torah itself there are mitzvos that are of the nature of raising up, and some of them are of the nature of drawing down. For "Charity exalts (teromem) a nation": at the level of ramah (exalted).

והיינו ע"י כי צדקה הוא מלובש בגשמיות כסף וזהב שתחת ממשלת נוגה והן בחי' שנפלו בשבה"כ [בשבירת הכלים] מלפני מלך מלך כו'.

That is, through [the fact] that charity is encloded in physical silver and gold, which are under the dominion of nogah; and they are of the level that fell in the shattering of the vessels, from "before any king reigned," etc.

19 ולכך יש להם כח זה להעלות ולעורר המשכה עליונה הגבוה ורמה מאד.

That is why they have this power to raise up and to arouse a supernal drawing-down, very high and exalted.

וכן עד"ז כל המצות מעשיות שהם בעשייה גשמית יש מהן בבחי' העלאה כמו תרומות ומעשרות. ויש מהן בבחי' המשכות כמו ציצית ותפילין ושופר כו'.

And similarly, in the same way, all the practical mitzvos, which are done in physical action: some of them are of the nature of raising up, like the terumah gifts and the tithes; and some of them are of the nature of drawing down, like tzitzis, tefillin and shofar, etc.

20 ובכל זה מעורר בחי' אנכי ממש בחי' כי לא אדם כו' הוא להמשיך משם לבחי' אדם כו'.

And through all this one arouses the very level of Anochi, the level of "for He is not a man," etc.; this is to draw down from there to the level of adam, etc.

והכח הזה ניתן לישראל בקבלת התורה. הן בבחי' חיצוניות ע"י מעשה המצות להעלות ולהמשיך כו'.

And this power was given to Israel at the receiving of the Torah: both in the outer dimension (chitzoniyus), through the performance of the mitzvos, to raise up and to draw down, etc.,

21 והן ברוחניות ע"י מס"נ [מסירות נפש] בק"ש [בקריאת שמע] באחד כו' להיות גילוי אלקות ואו"ס [ואור אין סוף] ב"ה ממש.

and in spirituality, through self-sacrifice (mesirus nefesh) in the Shema at [the word] "One," etc., so that there be a revelation of G-dliness and of the very Infinite Light (Or Ein Sof), blessed be He.

הנה כל זה נמשך בקבלת התורה שהרי עכו"ם [עובדי כוכבים ומזלות] אינו יכול להמשיך אפי' [אפילו] רגע במס"נ [במסירות נפש] כו'. וזהו זכור ושמור בדבור אחד נאמרו. זכור לדכר ושמור לנוק' [לנוקבא].

Now, all this was drawn down at the receiving of the Torah; for an idolater cannot draw down [anything], even for a moment, through self-sacrifice, etc. And this is [the meaning of] "Remember" and 'Keep' were said in a single utterance." "Remember" (zachor) is for the masculine (dechar), and "Keep" (shamor) is for the feminine (Nukva).

פי' לשון שמור הוא מלשון ואביו שמר את הדבר שהוא ענין תוחלת ממושכה שענין המקבל תמיד אל המשפיע

The explanation: the word shamor is from the same expression as "and his father kept (shamar) the matter," which denotes a prolonged expectation, in which the eyes of the receiver are always [turned] toward the giver,

כמו שהעני מייחל ומצפה לבעה"ב [לבעל הבית] מתי יתן לידו מאומה כך עינינו נשואות לישועות ה' להיות גילוי אלקות בעולם כמו שיהיה לע"ל [לעתיד לבוא] כי אזי עין בעין יראו. וראו כל בשר וגו':

as a poor man hopes and waits for the householder: when will he put something into his hand? So our eyes are lifted to the salvations of G-d, that there be a revelation of G-dliness in the world as there will be in the Time to Come; for then "they will see eye to eye," and "all flesh shall see," etc.

22 וזהו כעניי עבדים אל יד אדוניהם וכעניי שפחה אל יד גברתה כן עינינו אל ה'. פי' עבדים הם מט"ט [מטטרון] וסנד"ל [וסנדלפון] שביצ"י [שביצירה] ועשיה. ושפחה היא בחי' בריאה.

And this is [the meaning of] "As the eyes of servants to the hand of their masters, and as the eyes of a maidservant to the hand of her mistress, so are our eyes to Havayah." The explanation: the "servants" are Metatron and Sandalphon, who are in [the Worlds of] Yetzirah (Formation) and Asiyah (Action); and the "maidservant" is the level of the World of Beriah (Creation).

וכמו שהם מצפים ומיחלים לגילוי אור האצ"י שתשוקתם גדולה מאד מחמת שהם מכירים רוממות א"ס שאומרים קדוש וברוך כו'.

And just as they wait and hope for the revelation of the light of the World of Atzilus (Emanation), their longing being very great because they recognize the exaltedness of the Infinite One (Ein Sof), for they say "Holy" and "Blessed," etc.,

כך עינינו נשמות ישראל אע"פ [אף על פי] שעלו במחשבה עליונה עינינו נשואות ומיחלות לגבי עצמות א"ס ב"ה בחי' כי לא אדם הוא שיומשך משם אור חדש בגלוי הפנימיות.

so are "our eyes," the souls of Israel: although they arose in the Supernal Thought, our eyes are lifted and hoping toward the very essence of the Infinite One, blessed be He, the level of "for He is not a man," that a new light be drawn down from there, in the revelation of the inner dimension (pnimiyus).

(כנ"ל שע"י העלאת מ"ן [מ"ן נוקבין] דנשמות הצדיקים נמשך יחוד פנימי דא"א [דאבא ואימא] כו'. משא"כ ע"י העלאת מ"ן [מ"ן נוקבין] דמלאכים כו'.

(As above: through the raising of the mayin nukvin (feminine waters) of the souls of the tzaddikim, the inner union of Abba and Imma (Chochmah and Binah) is drawn down, etc.; which is not so through the raising of the mayin nukvin of the angels, etc.

וזהו כעיני עבדים כו'. שע"י העלאת מ"ן [מ"ן נוקבין] שלהם ממשיכים מ"ד [מ"ן דוכרין] לקיום וחיות העולמות כסדר ההשתלשלות ועיניהם נשואות לאור והמשכה זו כן עינינו נשואות אל ה' אלקינו להיות המשכה אור חדש מלמעלה מסדר ההשתלשלות כו').

And this is "As the eyes of servants," etc.: that through their raising of mayin nukvin they draw down mayin dechurin (masculine waters) for the existence and life-force of the worlds, according to the order of the chain of descending worlds (hishtalshelus), and their eyes are lifted to this light and drawing-down; so are our eyes lifted to Havayah our G-d, that the drawing-down be a new light from above the order of the chain of descent, etc.)

ופ" בדבור אחד נאמרו ע' [ע"ן] לקמן. ועמ"ש גבי וכל העם רואים כו' ואת קול השופר כו':

And for the explanation of "were said in a single utterance," see further on. And see what is written on "And all the people saw," etc., "and the sound of the shofar," etc.

להבין ביאור ענין האבות הן הן המרכבה

“To understand the explanation of ‘The Patriarchs are themselves the Chariot’”

1 להבין ביאור ענין האבות הן הן המרכבה. בשלמא פני אריה פני שור כו' שהם מרכבה לפי שהם משבה"כ [משבירת הכלים] שנפלו בבריאה ועיקרם מלפני מלך כו'

To understand the explanation of the matter of “The Patriarchs are themselves the Chariot.” Granted, “the face of a lion, the face of an ox,” etc., are a Chariot, because they are from the breaking of the vessels that fell into the World of Beriah (Creation), and their essential [source] is from “before a king reigned,” etc.,

דהיינו מעולם התהו לכך יש להם כח זה להעלות ולנשאות את הכסא והמה בבחי' מרכבה לפי שהם בטלים כסוס לגבי רוכבו מפני שהם נבראים ובוה נושאים ג"כ וכמשל הסוס שנושא את רוכבו כו'.

that is, from the World of Tohu (Chaos). Therefore they have this power to raise up and carry the Throne. And they are at the level of a Chariot because they are nullified, like a horse before its rider, since they are created beings; and in this way they also carry [it], as in the analogy of the horse that carries its rider, etc.

אבל האבות עיקרן ושרשן באצי' דאיהו וחיוהי חד איהו וגרמוהי חד למה נקראו בבחי' מרכבה.

But the Patriarchs, whose essence and root are in the World of Atzilus (Emanation), where “He and His life-forces are one, He and His vessels (ihu vegarmohi) are one”: why are they called the level of a Chariot?

אך הענין בהקדים להבין ענין מרכבת החיות פני אריה פני שור כו' שהם נושאים הכסא ודמות מראה אדם שעליו מלמעלה.

But the explanation [is understood] by first understanding the matter of the Chariot of the Chayos (living creatures), “the face of a lion, the face of an ox,” etc., which carry the Throne and “the likeness of the appearance of a man” that is upon it, from above.

2 והענין כי הנה אדם נקי התכללות ג' קווין תמונת א יו"ד בראשו ויו"ד בסופו וקו באמצע. וכללות הג' קווין והתחברותן נקי בשם אדם שהוא שם מ"ה [שם מ"ה].

The explanation is that “man” (adam) is the term for the inter-inclusion of three lines, [as in] the form of [the letter] alef: a yud at its top, a yud at its bottom, and a line in the middle. And the general and collective expression of the three lines and their joining together is called by the name “man,” which is the Name Mah.

וצריך להבין הלא שם מ"ה [שם מ"ה] הוא בחי' בטול והתכללות במקורו ואיך יתכן לקרותו בשם אדם בתמונת ג' קווין. אך באמת הא בהא תליא שלהיות התכללות הג' קווין והתחברותן צ"ל מבחי' בטול.

But we need to understand: is not the Name Mah the level of self-nullification (bittul) and inclusion in its source? So how can it be called by the name “man,” in the form of three lines? But in truth, the one depends on the other: for there to be the inter-inclusion of the three lines and their joining together, it must come from the level of bittul.

3 והענין כי חסד דרועא ימינא הוא מלמעלה למטה כמים היורדים ממקום גבוה למקום נמוך. וגבורה הוא ענין הסתלקות האורות ממטה למעלה.

The explanation is that Chesed (kindness), “the right arm,” is from above to below, like water that descends from a high place to a low place. And Gevurah (restraint) is the withdrawal of the lights from below to above.

וכמו ועבד הלוי הוא. והקו הוא המחברן.

As in “And the Levite, he shall do the service.” And the [middle] line is what joins them.

ונודע כי להיות דבר מחבר שני הפכים. צ"ל הארה והמשכה מבחי' עליונה ששם בטלים אלו השני הפכים ואין שם דבר והפכו כלל שאין שם שום המשכה ולא שום הסתלקות

Now, it is known that for something to join two opposites, there must be an illumination and drawing down from a higher level, where these two opposites are nullified and there is no thing and its opposite there at all, for there is neither any drawing down nor any withdrawal there.

כי המשכה והסתלקות שייך בחיות המרכבה והחיות רצוא ושוב אבל שם למעלה הכל בבחי' בטול ממש בלי שום הסתלקות ולא שום המשכה ומשם נמשך הארה לבחי' אדם להיות התכללות הג' קווין והתחברותן והיינו ע"י חיות המרכבה.

For drawing down and withdrawal pertain to the Chayos of the Chariot, and "the Chayos run and return," but there, above, everything is in a state of actual self-nullification (bittul), without any withdrawal and without any drawing down. And from there an illumination is drawn down to the level of "man," so that there will be the inter-inclusion of the three lines and their joining together; and this is through the Chayos of the Chariot.

כי כל ענין עבודת החיות הוא כדי להמשיך ולעשות בחי' אדם זה שיהי' [שיהיה] בבחי' התכללות ולא יהיו ענפין מתפרדין וע"כ הם נושאים אותו למעלה להמשיך משם בחינת בטול והתכללות.

For the whole purpose of the service of the Chayos is to draw down and make this level of "man," so that it will be in a state of inter-inclusion and the branches will not be separated; and therefore they carry it upward, to draw down from there the level of bittul and inter-inclusion.

4 וזהו ודמות פניהם פני אדם כי מלבד שיש בד' חיות פני אדם פרצוף בפ"ע [בפני עצמו].

And this is [the meaning of] "And the likeness of their faces: the face of a man." For besides there being among the four Chayos the face of a man, a configuration (partzuf) of its own,

הנה גם בכללותן נמשך פרצוף אדם שכל או"א [אחד ואחד] כלול מבחי' אדם ג"כ. והיינו לפי שכל עיקר מגמתם ופנימיותם להמשיך בחינת אדם בחינת התחברות הג' קווין והתכללותן:

in all of them as a whole, too, a configuration of a man is drawn, so that each one is also comprised of the level of man. And this is because their whole main aim and their inner dimension (pnimiyus) is to draw down the level of man, the level of the joining together of the three lines and their inter-inclusion.

5 ומעתה נבא לביאור האבות הן הן המרכבה. שהאבות הם חסד גבוי' [גבורה] ת"ת [תפארת] דאצי". ומה ענין מרכבה שלהם.

Now we will come to the explanation of "The Patriarchs are themselves the Chariot." For the Patriarchs are Chesed (kindness), Gevurah (restraint) and Tiferes (beauty) of the World of Atzilus (Emanation). So what is [the meaning of] their being a Chariot?

אך הנה מבואר באד"ז [באדרא זוטא] או"א [אבא ואימא] ממו"ס [ממוחא סתימאה] נפקו ז"א בעתיקא אחיד ותליא. ובאור ענין זה יובן עד"מ מבשרי.

But it is explained in the Idra Zuta that "Abba and Imma (Chochmah and Binah) issue from the hidden brain (mocha setima'ah), and Z'eir Anpin (the emotive attributes) is bound to and hangs upon Atika (the Ancient One)." And the explanation of this will be understood by way of an analogy, "from my flesh [I behold G-d]."

כי הנה השכל הוא נולד מן המשכיל שלמעלה מן השכל ששם לא נודע גילוי השכל וטעמו של דבר כלל.

For the intellect is born from the maskil, which is above the intellect, where the revelation of the intellect and the reason for a thing are not known at all.

אבל מ"מ הוא נק' משכיל מקור השכל אבל ז"א בעתיקא אחיד ותליא שהמדות נלקחו ממקום עליון יותר כי הגם שהמדות נולדו ונתגלו מן השכל ולפי שכלו כך תהיינה מדותיו.

Nevertheless, it is called maskil, the source of the intellect. But "Z'eir Anpin is bound to and hangs upon Atika": the emotive attributes (middos) were taken from a still higher place. For even though the emotive attributes are born and revealed from the intellect, and according to a person's intellect so will his emotive attributes be,

6 ובינה נק' אם הבנים. והחכמה אב. מ"מ אין זה אלא שהם גורמים להולדת והתהוות המדות שיצאו מהעלם אל הגילוי. אבל עיקר המדות בשרשן נלקחו ממקום עליון יותר.

and Binah (understanding) is called "the mother of the children," and Chochmah (wisdom) the father, nevertheless this is only [in the sense] that they bring about the birth and coming into being of the emotive attributes (middos), so that they emerge from concealment into revelation. But the essence of the emotive attributes, in their root, was taken from a higher place.

וכנודע שיש אהוי"ר [אהבה ויראה] טבעיים. ויש אהוי"ר [אהבה ויראה] שכליים.

As is known, there are natural love and awe, and there are intellectual love and awe.

7 והנה דו"ר [דחילו ורחימו] טבעיים נק' בשם אהבה רבה. ודו"ר [ודחילו ורחימו] שכליים נק' בשם אהבת עולם. אלא שמפני שהדו"ר [שהדחילו ורחימו] טבעיים מתלבשים בזלעז"ז [בזה לעומת זה] מוכרח להיות המשכת דו"ר [דחילו ורחימו] שכליים. כי בחכמה אתברירו.

Now, natural awe and love (dechilu u'rechimu) are called by the name "great love" (ahavah rabbah), and intellectual awe and love are called by the name "eternal love" (ahavas olam). Only, because natural awe and love become clothed in [the realm of] "one opposite the other" (zeh le'u-mas zeh), there must be a drawing down of intellectual awe and love; for "through Chochmah (wisdom) they are refined."

אבל כשמתבררים הנה נקרא אהבה רבה כי יפה כח הבן מכח האב.

But once they are refined, it is called "great love," for "the power of the son is greater than the power of the father."

8 וכנודע שמא"א [שמאבא ואימא] נמשכו רק מוחין דז"א אבל המשכת הטפה היא מעצמיות כו'.

As is known, from Abba and Imma (Chochmah and Binah) only the intellect (mochin) of Z'eir Anpin (the emotive attributes) was drawn, but the drawing down of the drop is from the essence, etc.

והטעם שנמשכו להיות טבעיים למטה מן הדעת הגם שמקורן ושרשן הוא למעלה הוא כנודע עד"מ מפילת החומה שהאבן או הלבנה שיותר גבוהה היא יורדת יותר למטה.

And the reason they were drawn down to be natural, below Daas (knowledge), even though their source and root is above, is as is known from the analogy of a falling wall: the stone or brick that is higher falls further down.

וכן האבוקה שאורה גדול מאד מבהקת ומאירה גם למטה במקום החשך. ומכל זה מובן איך שהז"א שהוא בחינת מדותיו ית' הוא בשרשו למעלה מבחי"א [אבא ואימא] אלא שנמשך למטה

And likewise a torch whose light is very great shines and gives light even below, in the place of darkness. From all this it is understood how Z'eir Anpin, which is the level of His emotive attributes (middos), may He be blessed, is in its root above the level of Abba and Imma, only it was drawn down below.

(וע' מ"ש ע"פ שימני כחותם בענין רצועות דתש"ר [דתפילין של ראש] שע"ז נאמר כחותם על לבך ע"ש) ולכך האבות שהן חג"ת [חסד גבורה תפארת] הם בחי' מרכבה להעלות את האדם הוא בחי' חכמה כנודע שיש ב' בחי' אדם.

(See what is explained on [the verse] "Place me as a seal," on the subject of the straps of the head-tefillin, about which it is said, "as a seal upon your heart"; see there.) Therefore the Patriarchs, who are Chesed (kindness), Gevurah (restraint) and Tiferes (beauty), are the level of a Chariot to raise up the "man," which is the level of Chochmah (wisdom), as it is known that there are two levels of "man."

אדם הראשון הוא בחכמה. ואדם תתאה הוא ז"א. וזהו מה שמו ומה שם בנו. מה שמו חכמה. ומה שם בנו ז"א.

The first "man" (Adam HaRishon) is in Chochmah, and the lower "man" is Z'eir Anpin. And this is [the meaning of] "What (mah) is His name, and what is His son's name?" "What is His name" is Chochmah, and "what is His son's name" is Z'eir Anpin.

9 והנה כשמתעלות המדות נעשה יפה כח הבן ומעלה גם בחי' חכמה להמשיך התלבשות אוא"ס [אור אין

סוף] בחכמה להיות גלוי אנת הוא חכים

Now, when the emotive attributes (middos) are elevated, there comes about [the state in which] "the power of the son is greater," and it raises up even the level of Chochmah (wisdom), to draw down the enclothement of the Infinite Light (Or Ein Sof) in Chochmah, so that there will be the revelation of "You are wise";

כי א"ס בעצמו לאו דאית ליה מכל מדות אליו כלל. רק המשכת אוא"ס [אור אין סוף] להיות בחכמה תלוי בהמשכת והעלאת נשמות הצדיקים.

for the Infinite One (Ein Sof) Himself "has none of these attributes at all." Rather, the drawing down of the Infinite Light to be in Chochmah depends on the drawing down and elevation of the souls of the tzaddikim.

10 וכמארז"ל [וכמאמר רבותינו זכרונם לברכה] ע"פ ועשיתם אתם מעלה אני עליכם כאלו עשאוני. וכנודע ביחוד קי"ש [קריאת שמע] שלהיות הוי" אלקינו הוא יחוד או"א [אבא ואימא] מקדימים לומר שמע ישראל כי ישראל הוא המיוחד. לפי שאברהם חסד דרועא ימינא הוא קו ימין שמלמעלה למטה.

As our Sages, of blessed memory, said on [the verse] "And you shall do (va'asisem) them": "I account it to you as if you had made Me." And as is known about the unification of the Shema: in order for there to be "Havayah our G-d (Elokeinu)," which is the union of Abba and Imma (Chochmah and Binah), we first say "Hear, O Israel," for Israel is the one who unifies. For Avraham is Chesed (kindness), "the right arm," the right line, which is from above to below,

11 ויצחק קו שמאל ממטה למעלי [למעלה / למעלת] פחד יצחק. ויעקב הוא י" עקב בחור שבאבות המחברים אלקי אבי אברהם ופחד יצחק היה לי.

and Yitzchak is the left line, from below to above: "the Fear of Yitzchak." And Yaakov is yud-akev (the yud and the heel), "the choicest of the Patriarchs," who joins them: "The G-d of my father Avraham and the Fear of Yitzchak was with me."

ופי" היה לי שנמשך לי למטה. ולכן אמרו יעקב לא מת ששרשו מבחי" בטול הנמשך לחבר ב' הפכים.

And the meaning of "was with me" is that it was drawn down to me, below. Therefore [the Sages] said, "Yaakov did not die," for his root is from the level of self-nullification (bittul) that is drawn down to join two opposites.

12 וכן ישראל הוא גי"כ קו הממוצע. ובו ועל ידו נמשך להיות יחוד או"א [אבא ואימא] עילאין. ומה שאמרו ישראל עלו במחשבה בלבד דהיינו באותיות המחשבה. ונק' איהו וגרמוהי חד.

Likewise, Israel is also the middle line, and in him and through him there is drawn down the union of the supernal Abba and Imma (Chochmah and Binah). And what [the Sages] said, that Israel arose only "in thought," means in the letters of thought; and this is called "He and His vessels are one."

היינו כי הנה המדות הן מקור האותיות של המחשבה כי אותיות מלשון המשכה. ואתה מרכבת קדש. אתא בקר. והמשכה היא במדות

That is, the emotive attributes (middos) are the source of the letters of thought, for ottyos (letters) is from the language of drawing down, [as in] "And He came (ve'asa) from the holy myriads," [and] "Morning comes (asa)"; and the drawing down is in the emotive attributes.

וכן האותיות לא נולדו ונתגלו בשכל והבנה עד שתבאנה לידי גילוי במדות כנודע:

Likewise, the letters are not born and revealed in intellect and understanding until they come to be revealed in the emotive attributes, as is known.

13 ועתה נבאר ענין זכור ושמור בדבור א' נאמרו. זכור לדכר היא בחי' המשכה. ושמור לנוק' [לנוקבא] היא בחי' העלאה.

Now we will explain the matter of “ ‘Remember’ and ‘Keep’ were said in a single utterance.” “Remember” (zachor) is for the masculine (dechar), the level of drawing down; and “Keep” (shamor) is for Nukva (the feminine / Malchus), the level of elevation.

וכנודע שיש שבת דמעלי שבתא ושבת דיממא. שבת דמעלי שבתא היא בחי' העלאה שזהו ענין מזמור שיר ליום השבת וברכו ומזמור לדוד הכל בבחי' העלאה.

As is known, there is the Shabbos of the night (de-ma'alei shabbata) and the Shabbos of the day (de-yemama). The Shabbos of the night is the level of elevation; this is [the meaning of] “A psalm, a song for the Shabbos day,” and Barchu, and “A psalm of David”: all of it is in the mode of elevation.

14 ושבת דיממא היא בחי' המשכה. ולכן בלילה מזמירין אזמר בשבחין. וביום אסדר לסעודתא. וכל אל העלאות והמשכות נאמרו בדבור א' במ"ת [במתן תורה].

And the Shabbos of the day is the level of drawing down. Therefore at night we sing “Azamer bishvachin” (I will sing with praises), and by day “Asader lis'udasa” (I will arrange the meal). And all these elevations and drawings-down were said in a single utterance at the Giving of the Torah.

וביאור הענין בהקדים ענין התורה והמצות. מתחלה צריך להבין ענין עוה"ב [עולם הבא] שהוא ג"ע [גן עדן] ותח"ה [ותחיית המתים] ומבואר במפרשים וברמב"ן [וברבי משה בן נחמן] בשער הגמול שעיקר השכר עוה"ב [עולם הבא] הוא בתח"ה [בתחיית המתים] שמעלת תח"ה [תחיית המתים] היא יתירה מג"ע [מגן עדן] העליון.

The explanation of this [comes] by first [explaining] the matter of the Torah and the mitzvos. First we need to understand the matter of the World to Come, which is Gan Eden and the Resurrection of the Dead. It is explained in the commentators, and by the Ramban in Shaar HaGemul, that the main reward, [that of] the World to Come, is at the Resurrection of the Dead, for the superiority of the Resurrection of the Dead exceeds [that of] the upper Gan Eden.

15 והנה בג"ע [בגן עדן] יושבין נשמות הצדיקים בלא גופות. ובג"ע [ובגן עדן] העליון שם מקום הצדיקים הגדולים וכולם מופשטים מגופם.

Now, in Gan Eden the souls of the tzaddikim sit without bodies; and in the upper Gan Eden is the place of the great tzaddikim, and all of them are divested of their bodies.

כי הגוף א"א ליהנות בזיו ותענוג גדול כזה שאינו יכול לקבלו. ותח"ה [ותחית המתים] הוא שיעמדו בגופיהם.

For the body cannot enjoy such radiance and such great delight, since it cannot receive it. And the Resurrection of the Dead is that they will rise up in their bodies.

ואיך יזכו לתענוג עליון יותר מתענוג הנשמה שבג"ע [שבגן עדן].

So how will they merit a delight higher than the delight of the soul that is in Gan Eden?

וגם הנה אמרו על אחר מוטב דלידייניה וליתי לעלמא דאתי הוא ג"ע [גן עדן]. שכל יסורי גיהנם כדאי בשביל שתתענג הנשמה בג"ע [בגן עדן]. וא"א לה לקבל התענוג עד שתתמרק בכמה יסורים.

Moreover, they said about Acher, "Better that he be judged and come to the World to Come," which is Gan Eden; for all the sufferings of Gehinnom are worthwhile so that the soul may delight in Gan Eden, and it cannot receive the delight until it has been cleansed through many sufferings.

ובתח"ה [ובתחית המתים] אמרו כל ישראל יש להם חלק לעוה"ב [לעולם הבא]. דהיינו שיקומו בתח"ה [בתחית המתים]. מלבד אותם שמנו חכמים שלא יקומו:

And about the Resurrection of the Dead they said, "All Israel have a share in the World to Come," meaning that they will rise at the Resurrection of the Dead, except those whom the Sages enumerated, who will not rise.

16 אך הענין הוא כי נודע שיש ב' בחי' בגילוי אור א"ס ב"ה. הא' בחינת ממכ"ע [ממלא כל עלמין]. והב' בחי' סוכ"ע.

But the explanation is, as is known, that there are two levels in the revelation of the Infinite Light (Or Ein Sof), blessed be He: the first, the level of the light that fills all worlds (memalei kol almin); and the second, the level of the light that encompasses all worlds (sovev kol almin).

והנה גי' [גן עדן] הוא מבחי' ממכ"ע [ממלא כל עלמין]. ביו"ד נברא העוה"ב [העולם הבא] שראשיתו מחכמה. וכשנמשך לבינה אזי מתגלה תענוג עוה"ב [עולם הבא] וגי' [וגן עדן] אלא שגי' [שגן עדן] העליון הוא מבינה דבינה.

Now, Gan Eden is from the level of the light that fills all worlds. "With [the letter] yud the World to Come was created," whose beginning is from Chochmah (wisdom); and when it is drawn down into Binah (understanding), then the delight of the World to Come and Gan Eden is revealed. Only, the upper Gan Eden is from the Binah of Binah,

17 וגי' [וגן עדן] התחתון הוא מבינה דמלכות לכך אין תענוג זה מתגלה אלא לנשמות. אבל לעי' [לעתיד לבוא] בתח"ה [בתחיית המתים] יתגלה בחי' סוכ"ע. ושם הנשמה והגוף הם שוין.

and the lower Gan Eden is from the Binah (understanding) of Malchus (sovereignty). Therefore this delight is revealed only to souls. But in the Time to Come, at the Resurrection of the Dead, the level of the light that encompasses all worlds (sovev kol almin) will be revealed, and there the soul and the body are equal.

וגילוי זה הוא עי' המצות אשר יעשה האדם. כי תר"ך מצות הם תר"ך עמודי אור שבכתר שהוא סוכ"ע והכתר נעשה ממצות המלוכשים בעשייה גשמיית דוקא.

And this revelation comes through the mitzvos that a person does. For the 620 mitzvos are the 620 pillars of light in Keser (the Crown), which is the light that encompasses all worlds; and the Keser is made from mitzvos that are clothed specifically in physical action.

כמו עד"מ כתר מלכות שעושין אותו מאבנים טובות שהן בחי' דומם ונעשה כתר על ראשו למעלה.

As, by way of analogy, a royal crown: it is made of precious stones, which are at the level of the inanimate, and it becomes a crown upon [the king's] head, above.

18 ובבחי' זו אפי' [אפילו] פושעי ישראל מלאים מצות כרמון. ולכן כל ישראל יש להם חלק לעוה"ב [לעולם הבא] בתחית המתים חוץ מאותם שמנו חכמים.

And at this level, even the transgressors of Israel are "full of mitzvos like a pomegranate." Therefore all Israel have a share in the World to Come, at the Resurrection of the Dead, except for those whom the Sages enumerated.

ומתן שכרן של צדיקים לנשמות שהוא בגי' [בגן עדן] הוא רק לפי שעה עד שיתגלה בחי' סוכ"ע.

And the giving of the reward of the tzaddikim to the souls, which is in Gan Eden, is only temporary, until the level of the light that encompasses all worlds (sovev kol almin) is revealed.

19 ולכן אריכת הגלות בזמן הזה לפי שכל נפש מישראל צריכה לקיים כל תרי"ג מצות בפוי"מ [בפועל ממש] כדי שיתגלה אור הכתר.

And therefore the exile is so long in the present time: because every soul of Israel must fulfill all 613 mitzvos in actual deed, so that the light of Keser (the Crown) will be revealed.

וזהו ענין מ"ת [מתן תורה] אנכי הוא הארת הכתר וניתן זה במ"ת [במתן תורה] שיהיה הכח בידם להמשיך בחי' הכתר על ידי מעשה התחתונים.

And this is the matter of the Giving of the Torah: "I" (Anochi) is the illumination of Keser, and this was given at the Giving of the Torah, so that they would have the power in their hands to draw down the level of Keser through the deeds of those below.

כי עם היות ששרש המצות עצמן בכתר אינו יכול להמשיך מי שאינו ראוי לכך כגון קטן ואשה שפטורים שכל שאינו מחוייב בדבר אינו ממשיך כלום וכ"ש [וכל שכן] העכו"ם [העובדי כוכבים ומזלות].

For although the root of the mitzvos themselves is in Keser, one who is not fit for it cannot draw [it] down, such as a minor or a woman, who are exempt [from it]; for whoever is not obligated in a matter draws down nothing, and all the more so the idolaters.

20 וגם בנעשה ונשמע נמשכו ב' כתרין לכאו"א [לכל אחד ואחד] רק שבחטא העגל נטלו מהם. כמ"ש ויתנצלו בני ישראל את עדיהם. עדים הוא הארת הכתר.

Also, at "We will do and we will hear," two crowns were drawn down to each and every one, only that through the sin of the Golden Calf they were taken from them, as it is written, "And the children of Israel stripped themselves of their ornaments." "Their ornaments" is the illumination of Keser (the Crown).

וב' כתרין אלו הא' בבחי' העלאה בחינת נשמע שכל מי שרוצה לשמוע איזה דבר הוא מבטל כל חושיו וכל מחשבותיו רק לשמוע.

And of these two crowns, the first is in the mode of elevation, the level of "we will hear": for whoever wants to hear something nullifies all his senses and all his thoughts, only to hear.

ונמצא שהחושים והמחשבות מתעלים בעילוי הדבר שרוצה לשמוע. והמשכה היא בחינת נעשה כלומר נעשה ונמשיך ממעלה למטה:

It follows that the senses and the thoughts are raised up into the loftiness of the thing he wants to hear. And drawing down is the level of “we will do” (na’aseh), meaning: “we will make,” and we will draw down from above to below.

21 וזהו זכור ושמור בדבור א' נאמרו. כי זכור לדכר ושמור לנוקבא. זכור בחי' המשכה ושמור בחי' העלאה כנ"ל.

And this is [the meaning of] “ ‘Remember’ and ‘Keep’ were said in a single utterance.” For “Remember” is for the masculine and “Keep” is for Nukva (the feminine / Malchus): “Remember” is the level of drawing down and “Keep” the level of elevation, as explained above.

והיינו כמו עד"מ מי שהוא בעל שכל גדול ומוריד ומצמצם שכלו באיזה מעשה כגון ציור או כתיבה

That is, by way of analogy, like one who possesses a great intellect and lowers and contracts his intellect into some deed, such as drawing or writing:

הנה כשגומר מלאכתו ושובת ונח הרי השכל חוזר למקורו ואח"כ כשחוזר ורואה בעין שכלו הגדול את כל מעשהו והנה ישר לפניו נעשה בחינת חזרת המשכה.

when he finishes his work and ceases and rests, the intellect returns to its source; and afterward, when he looks again with the eye of his great intellect at all his work, and behold, it is right in his sight, there comes about [the level of] a renewed drawing down.

כך שבת דמעלי שבתא היא בחינת שביטא ונייחא כי ששת ימים עשה ה' וכיום השביעי שבת.

So too, the Shabbos of the night is the level of cessation and rest, for “in six days Havayah made, and on the seventh day He ceased.”

22 וכתוב ויכלו השמים. ויכל אלקים. שחזר למקורו ואח"כ ויברך אלקים את יום השביעי. שהיא בחינת חזרת ההמשכה.

And it is written, “And the heavens were completed,” “And G-d completed,” meaning that it returned to its source; and afterward, “And G-d blessed the seventh day,” which is the level of the renewed drawing down.

ולכן נק' סעודתא דע"ק [דעתיקא קדישא] שמתגלה ענג עליון מלמעלה למטה. וכל זה בזה"ז [בזמן הזה] שיש העלאות והמשכות עליות וירידות.

Therefore it is called "the meal of Atika Kadisha (the Holy Ancient One)," for a supernal delight is revealed from above to below. And all this is in the present time, when there are elevations and drawings-down, ascents and descents.

אבל לע"ל [לעתיד לבוא] דהיינו בתח"מ [בתחיית המתים] יהיה יום שכולו שבת ומנוחה לחיי העולמים ולא יהיו שוב עליות וירידות

But in the Time to Come, that is, at the Resurrection of the Dead, there will be "a day that is entirely Shabbos and rest for life everlasting," and there will no longer be ascents and descents,

כי יתגלה בחי' כתר סוכ"ע שאין שם בחי' מעלה ומטה לכן שם הכל בדבור א'.

for the level of Keser (the Crown), the light that encompasses all worlds (sovev kol almin), will be revealed, where there is no above and below; therefore there everything is in a single utterance.

והראה להם הקב"ה זה במ"ת [במתן תורה] שע"י המצות יזכו לזה שהתורה והמצות נלקחו ממקום עליון כזה וכח זה ניתן להם כנ"ל:

And the Holy One, blessed be He, showed them this at the Giving of the Torah: that through the mitzvos they will merit this, since the Torah and the mitzvos were taken from so lofty a place, and this power was given to them, as explained above.

23 ועתה נבאר רכב אלקים רבותים אלפי שנאן אדנ"י בם ברפ"ה. והענין כי דגש מורה על התחלה וכאן לא שייך התחלת דבר

Now we will explain "The chariot of G-d is twice ten thousand, thousands of shinan; Ado-nai is among them (bam)," [the beis] with a rafeh. The explanation is that a dagesh indicates a beginning, but here the beginning of something does not apply,

כי האלפי שנאן הם פני אריה פני שור כו' שהתהוותם הוא מבחי' אדנ"י מלי' דאצי' שהם נבראים ואדנ"י בם שנכללה בם מאחר שהם מעלים אותה. נמצא שאין כאן ראש וסוף שנעשה בחי' התכללות.

for the "thousands of shinan" are "the face of a lion, the face of an ox," etc., whose coming into being is from the level of Ado-nai, Malchus (sovereignty) of the World of Atzilus (Emanation), since they are created beings; and "Ado-nai is among them," for it is included in them, since they raise it up. It follows that there is no beginning and end here, for there comes about [a state of] inter-inclusion.

24 ולכן לא נמצא גלוי שכינה בכל מקום אלא עם המרכבה. וכמ"ש ויעל אלקים מעל אברהם שנסתלקה המרכבה.

Therefore a revelation of the Shechinah (Divine Presence) is not found anywhere except with the Chariot, as it is written, "And G-d went up from upon Avraham," meaning that the Chariot withdrew.

וכן יעקב מחנה אלקים זה וכן משה וישמע את הקול מבין שני הכרובים הם מט"ט [מטטרון] וסנד"ל [וסנדלפון].

So too with Yaakov: "This is the camp of G-d"; and so too with Moshe: "He heard the voice from between the two cherubim," which are Metatron and Sandalphon.

25 וכן ישעיה ויחזקאל ראו את המרכבה כי א"א להיות גילוי שכינה מבלעדי מרכבה שכלולה בהם אלא שלפעמים מתלבשת במרכבה זו ולפעמים במרכבה זו.

Likewise, Yeshayahu and Yechezkel saw the Chariot, for there cannot be a revelation of the Shechinah (Divine Presence) without a Chariot in which it is included; only that sometimes it clothes itself in this Chariot and sometimes in that Chariot.

ומה שארז"ל [שאמרו רבותינו זכרונם לברכה] אלפי שנאן. א"ת [אל תקרי] שנאן אלא שאינן שהקב"ה רוכב על כרוב קל שלו ושאת ב"ח אלף עולמות.

And as for what our Sages, of blessed memory, said on "thousands of shinan": "Do not read shinan but she'einan (who are not)": that the Holy One, blessed be He, rides upon His light cherub and roams through eighteen thousand worlds.

פי' וביאור הענין כי הנה נודע דח"י ברכאן שבשחרית הם ב' טית"ן דמט"ט [דמטטרון]. ט' ממעלה למטה.

The meaning and explanation of this: it is known that the eighteen blessings of the morning (shacharis) are the two letters tes of Metatron: nine from above to below

26 וְטִי מַמְטָה לַמַּעֲלָה. כִּי מַטְיֵט [מַטְטְרוֹן] נִקְי עֲבָדוֹ זָקֵן בֵּיתוֹ הַמוֹשֵׁל בְּכָל אֲשֶׁר לוֹ שָׁכַל הַנְּהַגַת הָעוֹלָמוֹת עַל יָדוֹ בִּימּוֹת הַחֹל וְהֵם וְיִקְ [וְיִקְצוּוֹת] דִּיצִי [דִּיצִירָה] וְנִקְי כְּרוּב קֵל. כִּי בִי כְּרוּבִים הֵם מַטְיֵט [מַטְטְרוֹן] וְסַנְדִּלְפוֹן [וְסַנְדִּלְפוֹן] שֶׁהֵם יִצִּירָה וְעִשְׂיָה.

and nine from below to above. For Metatron is called “his servant, the elder of his house, who ruled over all that he had,” since the whole conduct of the worlds is through him on the weekdays; and these are the six extremities (vav ketzavos) of the World of Yetzirah (Formation), and he is called the “light cherub.” For the two cherubim are Metatron and Sandalphon, who are [the Worlds of] Yetzirah and Asiyah (Action).

27 וְכְרוּב קֵל הוּא מַטְיֵט [מַטְטְרוֹן] בְּלִבְדּוֹ שֶׁהוּא בְּבַחֲי קֵל שְׁעָדִיין לֹא נִתְלַבֵּשׁ בְּבַחֲי עִשְׂיָה

And the “light cherub” is Metatron alone, who is at the level of “light,” since he has not yet become clothed in the level of the World of Asiyah (Action);

וְעַל יָדוֹ מִתְעַלִּי הַקִּבְיָה שֶׁהוּא זִיֵּא דְבִרְיָאָה לִיִּיחַ אֵלֶּף עוֹלָמוֹת שֶׁהֵן בְּבַחֲי אֲצִי שֵׁם הוּא בְּחִי חִיִּי אֵלֶּף. טִי מַלְמַעֲלָה לַמַּטָּה.

and through him the Holy One, blessed be He, who is Z’eir Anpin (the emotive attributes) of the World of Beriah (Creation), is elevated to the eighteen thousand worlds, which are at the level of the World of Atzilus (Emanation), for there it is the level of eighteen thousand: nine from above to below

28 וְטִי מַמְטָה לַמַּעֲלָה כִּי בְּחִי אָדָם הוּא טִיִּס [טִי סְפִירוֹת]. דְּטַפִּיט [דְּטִי פְעֻמִּים טִי] הוּא פִּיֵּא. וְגִיפ [וְגִי פְעֻמִּים] פִּיֵּא רַמְיָג וְהִיִּח [וְהִי חֲסָדִים] בְּגִי [בְּגִימָטְרִיא] רַמְיָח שֶׁהֵם אֵיבָרִים דָּאָדָם.

and nine from below to above. For the level of “man” is nine Sefiros; nine times nine is eighty-one; three times eighty-one is 243, and [with] the five chasadim (kindnesses) the numerical value is 248, which are the limbs of “man.”

וּבִיפ [וּבִי פְעֻמִּים] טִי הֵם חִיִּי וּבְבַחֲי אֲצִי נִקְי חִיִּי אֵלֶּף. וְכֵן חִיִּי בְּרַכָּאן דְּשַׁחֲרִית הֵן בִּיצִירָה.

And twice nine is eighteen, and at the level of the World of Atzilus (Emanation) it is called eighteen thousand. Likewise, the eighteen blessings of the morning are in the World of Yetzirah (Formation),

29 וחיי ברכאן דצלותא הן באצילות. והענין כי צ"ל יחוד מט"ט [מטטרון] וסנד"ל [וסנדלפון] ולכן שני הכרובים היו פניהם איש אל אחיו.

and the eighteen blessings of the prayer (tzelosa) are in the World of Atzilus (Emanation). The explanation is that there must be a union of Metatron and Sandalphon; therefore the two cherubim had "their faces one toward the other."

ובבחי' דבור הגם שהוא ביצירה יש בו יחוד יצי' [יצירה] ועשי' [ועשיה] דהרי הרהור לאו כדבור דמי עד שיוציא בשפתיו משום דעקימת שפתיו הוי מעשה לפי שיוציא הדבור דרך ה' מוצאות גשמיים אחה"ע מן הגרון כו'

And in the level of speech, although it is in the World of Yetzirah (Formation), there is a union of Yetzirah and Asiyah (Action). For "thought is not considered like speech" until one utters [it] with one's lips, because "the moving of one's lips counts as a deed," since speech comes out through the five physical points of articulation: alef, ches, hei, ayin from the throat, etc.

והרי נעשה יחוד אותיות המחשבה עם אותיות הדבור שאותיות המחשבה הם עצמם יוצאים לידי גילוי באותיות הדבור והמחברן הוא הקול שהוא רוחניות

And thus there comes about a union of the letters of thought with the letters of speech, for the letters of thought themselves come out into revelation in the letters of speech; and what joins them is the voice, which is spiritual.

ולכן מט"ט [מטטרון] שהוא כרוב קל שלו הוא המעלה על ידי בחינת הדבור כי בבחי' הדבור נעשה יחוד מט"ט [מטטרון] וסנד"ל [וסנדלפון]:

Therefore Metatron, who is His "light cherub," is the one who elevates, through the level of speech; for in the level of speech the union of Metatron and Sandalphon comes about.

וכל העם רואים את הקולות ואת הלפידים ואת...

“And All the People Saw the Sounds and the Torches”

1 וכל העם רואים את הקולות ואת הלפידים ואת קול השופר וגוי. להבין למה היה קול השופר במ"ת [במתן תורה]. וכי לכלי שיר היו צריכין.

“And all the people saw the sounds and the torches and the sound of the shofar,” etc. [We need] to understand why there was the sound of the shofar at the Giving of the Torah. Did they need musical instruments?

ועוד וכי אין כלי זמר משובח ממנו. הענין הנה קול השופר הוא קול פשוט ומטיל אימה שהוא קול חרדה וכמ"ש אם יתקע שופר בעיר ועם לא יחרדו.

And further: is there no musical instrument finer than it? The explanation: the sound of the shofar is a simple sound, and it casts dread, for it is a sound of trembling, as it is written, “If a shofar is blown in the city, will the people not tremble?”

2 וכן במתן תורה כתיב ויהי קולות וברקים וגוי וקול שופר חזק מאד ויחרד וגוי. אך על כל זה נקי שופר על שם שפרו מעשיכם שהוא הממשיך תענוג שבו

So too at the Giving of the Torah it is written, “And there were sounds and lightning,” etc., “and the sound of a shofar, very strong, and [all the people] trembled,” etc. Yet for all that, it is called shofar after “Improve (shapru) your deeds,” for it is what draws down the delight (taanug) within it,

ועל ידו נמשך למטה להיות התהוות תענוג כי הוא מבחי מקור התענוגים והמשכה זו היתה צריכה להיות במתן תורה מבחינת כי עמך מקור חיים מקור התענוגים:

and through it [delight] is drawn down below, so that delight comes into being; for it is from the level of the source of delights. And this drawing down had to take place at the Giving of the Torah, from the level of “For with You is the source of life,” the source of delights.

3 וביאור ענין זה כי הנה צריך להבין ענין מתן תורה שהרי גם קודם מתן תורה היו צדיקים ונביאים. כמו אדם הראשון חנוך מתושלח כו'.

The explanation of this matter: we must understand what the Giving of the Torah [accomplished], for even before the Giving of the Torah there were righteous people and prophets, such as Adam, the first man, Chanoch, Mesushelach, etc.

ואברהם קיים כל התורה גם עד שלא ניתנה. כמ"ש וישמר משמרתו רק שהיה זה ברוחניות כו'.

And Avraham fulfilled the entire Torah even before it was given, as it is written, "And he kept My charge"; only, this was in spirituality, etc.

ואיזו שינוי היה בנתינת התורה בגשמיות. אך הנה מעלת אברהם היתה הלך ונסוע הנגבה שנעשה בחיי מרכבה לבחיי נגבה.

So what change came about through the giving of the Torah in physical form? But the distinction of Avraham was "going on and journeying toward the south": he became the level of a chariot (merkavah) for the level of "the south."

ועד שנעשה מרכבה היה תמיד בבחי' הלך ונסוע דהיינו בחינת רצוא ושוב (רק דגבי חיות המרכבה כתיב והחיות רצוא ושוב. ומדרגת אברהם היתה למעלה מהם נקרא בשם הלך ונסוע)

And until he became a chariot, he was always at the level of "going on and journeying," that is, the level of "running and returning" (ratzo vashov). (Only, regarding the Chayos of the Chariot it is written, "And the Chayos ran and returned"; and Avraham's rank was above them, [so it] is called by the name "going on and journeying.")

ומהו ענין רצוא ושוב. הנה כתיב עושה שלום במרומיו. שיש אש ומים ואין המים מכבין את האש.

And what is "running and returning"? Now, it is written, "He makes peace in His heights": there are fire and water, and the water does not extinguish the fire.

ולכאורה אינו מובן איך שייך לומר במרומיו אש ומים ומהו המים מכבין את האש עד שהוצרך לעשות שלום.

At first glance this is not understood: how can one speak of fire and water "in His heights"? And what is [meant by] the water extinguishing the fire, so that He needed to make peace?

אך הענין דאש ומים הן הם בחינת רצוא ושוב וכוונת שיסוד האש בלב ששם הצמאון בחינת רצוא.

But the explanation is that fire and water are themselves the levels of “running” and “returning.” As is known, the element of fire is in the heart, where the thirst is: the level of “running.”

4 וכמאמר אם רץ לבך לבך דייקא והיינו ע”י בינה לבא שישים אל לבו ויתבונן בגדולת א”ס ב”ה שכשמו כן הוא אין לו סוף ואין לו תכלית רק הודו על ארץ וגומר.

As in the words, “If your heart runs”: your heart, specifically. That is, through Binah (understanding), [which is] “the heart”: he takes to heart and contemplates the greatness of the Infinite One (Ein Sof), blessed be He, who is as His Name: He has no end and no limit, and only “His splendor is on the earth,” etc.

5 ומלכותך מלכות כל עולמים. שכל עולמים חיותם וקיומם והתהוותם מאין ליש הוא מבחי מלכותו ית’

And “Your kingship is the kingship of all worlds”: for all worlds, their life-force (chayus), their existence and their coming into being from nothing to something, are from the level of His Malchus (sovereignty), may He be blessed,

שהיא בחי הארה בעלמא התפשטות לזולתו שאינו נוגע לעצמותו ומהותו כביכול כי הוא קדוש ומובדל מגדר עלמין לא בבחינת ממלא ולא בבחי סובב.

which is a mere glimmer, an extension toward what is other than Himself, which does not touch His essence and being, so to speak; for He is holy and separate from the category of worlds, neither at the level of “filling” (memalei) nor at the level of “encompassing” (sovev).

אשר ע”כ תכלה ותכסוף נפשו ליכלל וליבטל במציאו [במציאות] באור א”ס ב”ה ממש לדבקה בו ממש.

Therefore his soul will pine and yearn to be included and nullified in its very existence in the Infinite Light (Or Ein Sof) itself, blessed be He, to cleave to Him truly.

6 ולכן החיות רצוא ושוב כי בהיותם משיגים החיות הנמשך להם מקדושת א”ס ב”ה שאין לו סוף ותחלה כו’ הרי הם בוערים כמראה הלפידים בבחי רצוא

Therefore “the Chayos run and return.” For when they apprehend the life-force (chayus) drawn down to them from the holiness of the Infinite One (Ein Sof), blessed be He, who has no end and no beginning, etc., they burn “like the appearance of torches,” at the level of “running”;

כי היא מתהלכת בין החיות שהחיות הנמשך להם היא מתהלכת תמיד בבחי' רצוא ג"כ

for "it moves about among the Chayos": the life-force drawn down to them is itself what moves about constantly at the level of "running" as well,

להיות ואל אישת תשוקתך ליבטל וליכלל באור א"ס ב"ה ממש כשלהבת העולה מאיליה אך אח"כ הם בחינת שוב וכמאמר אם רץ לבך שוב לאחד.

so as to be [in the state of] "and toward your husband is your longing": to be nullified and included in the very Infinite Light (Or Ein Sof), blessed be He, like a flame that rises of itself. But afterward they are at the level of "returning," as in the words, "If your heart runs, return to the One."

ובחינת שוב הזה הוא מבחינת יסוד המים שבמוח בחי' חכמה כח מ"ה [מה] מה פשפשת מה ידעת כו'. וזהו שוב לאחד שהשוב הוא ג"כ מבחינת אחד.

And this "returning" is from the element of water that is in the brain, the level of Chochmah (wisdom), koach mah, "the power of 'what'": "What have you examined? What do you know?" etc. And this is "return to the One": the returning, too, is from the level of "One."

7 והנה בבחי' שוב בבחי' ומדרגה זו אין המים שבמוח מרוין את הצמאון שמיסוד האש שבלב להיות מכבין את האש לגמרי ולהיות נופל ע"י ממדרגת הצמאון והתשוקה שבלב.

Now at the level of "returning," in this level and rank, the water in the brain does not quench the thirst that comes from the element of fire in the heart so as to extinguish the fire completely, so that he would thereby fall from the rank of the thirst and longing in the heart.

כי הנה יש בכח הלב להתגבר עוד בבחי' אש וצמאון ולהוסיף מדורת אש השלהבת עזה ביתר שאת וכמ"ש בס"י [בספר יצירה] אש ממים כו'. וכמה מיני אש. אש אוכלת ואש שותה.

For the heart has the power to grow stronger still at the level of fire and thirst, and to add to the blaze of fire, a mighty flame, with ever greater force, as it is written in Sefer Yetzirah, "fire from water," etc. And there are several kinds of fire: a fire that consumes and a fire that drinks.

וכך היתה מעלת ומדת אברהם אבינו ע"ה [עליו השלום] הלך ונסוע תמיד בבחי' רצוא ושוב אש ומים אש למעלה ממים ומים למעלה מאש עד רום המעלות עד שנעשה מרכבה:

And such was the distinction and attribute of our father Avraham, peace be upon him: "going on and journeying" constantly, at the level of "running and returning," fire and water, fire above water and water above fire, up to the highest heights, until he became a chariot.

8 אך הנה כל זה הוא במעלת ומדרגת רוחניות העולמות במעלת הצדיקים ההולכים לפני האלהים ומעלת מלאכי השרת.

But all this belongs to the rank and level of the spirituality of the worlds: to the rank of the righteous who walk before G-d, and the rank of the ministering angels.

אך לא כל אדם זוכה לזה שיערה עליו רוח ממרום לבא לבחי' ומדרגה זו להיות תמיד בבחי' הלך ונסוע
But not every person merits this, that "a spirit from on high" be poured out upon him, to come to this level and rank, to be constantly at the level of "going on and journeying."

לזה ניתנה התורה הן הם המצות גשמיים בעשיה גשמיית שבהן ועל ידם יוכל כל אדם ג"כ להיות בבחי' הלך ונסוע.

For this the Torah was given, namely, the physical mitzvos in physical action, in which and through which every person, too, can be at the level of "going on and journeying."

9 והענין כי הנה בעשיה גשמית של התורה יש ג"כ בחי' אש ומים. כי הנה התורה היא מים שיורדת ממקום גבוה למקום נמוך. ונקרא אל תאמרו מים מים ב"פ [ב' פעמים] מים.

The explanation: in the physical action of the Torah, too, there is the aspect of fire and water. For the Torah is water, which descends from a high place to a low place. And it is called [water, as in] "Do not say, 'Water, water'": "water" twice.

מים העליונים בחי' ים החכמה וי"ד עלאה שהיא למעלה מבחי' גילוי התורה עצמה דאורייתא מחכמה נפקת שגילוייה הוא מחכמה ולמטה וירדה ממקום גבוה למקום נמוך יו"ד תתאה.

The upper waters are the level of the sea of Chochmah (wisdom) and the higher yud, which is above the level of the revelation of the Torah itself; for "the Torah comes forth from Chochmah," [meaning] that its revelation is from Chochmah downward, and it descended from a high place to a low place, [to] the lower yud.

ומים תחתונים בסוף מעשה קיום המצות גשמיות בפועל ממש שהם בבחי' מלכותך כל עולמים.

And the lower waters are at the end, in the action of fulfilling the physical mitzvos in actual deed, which are at the level of "Your kingship is the kingship of all worlds."

אבל על כל זה מלכותך כתיב (בכינוי רי'). ששרשם הוא מבחי' מים העליונים בחי' מלכותו של אי"ס ב"ה בעצמו ובכבודו כביכול רק שנמשך למטה להיות מלכות כל העולמים ומים התחתונים.

Yet for all that, it is written "Your kingship" (with the suffix kaf, ["Your"]), for their root is from the level of the upper waters, the level of the Malchus (sovereignty) of the Infinite One (Ein Sof), blessed be He, in His own Self and glory, so to speak; only, it is drawn down below to become the kingship of all the worlds and the lower waters.

ודרך כלל רמ"ח מ"ע [מצות עשה] הם הן בחי' מים שהם חסדים לפי שבהם ועל ידם נמשך המשכת או"ס [אור אין סוף] ב"ה למטה

And in general, the 248 positive commandments are the level of water, which is Chassadim (kindnesses), because in them and through them the drawing down of the Infinite Light (Or Ein Sof), blessed be He, comes down below,

כמאמר אשר קדשנו במצותיו שע"י המצות נמשך קדש העליון דהיינו בחי' קדוש ומובדל כו' להיות שורה ומתגלה למטה וכל המשכה היא בחי' חסד ומים כו'

as in the words [of the blessing], "Who has sanctified us with His commandments": through the mitzvos the supernal holiness is drawn down, that is, the level of "holy and separate," etc., to rest and be revealed below; and every drawing down is the level of Chesed (kindness) and water, etc.

אך יש בהם ג"כ בחי' אש גבורות וצמצומים להיות המצוה דוקא באופן זה ובענין זה שצוה עלינו, שמצותיו הוא בכך דוקא וכמו סוכה שהיא גבוהה למעלה מעשרים אמה פסולה

But they also have the aspect of fire, Gevuros (restraints) and contractions (tzimtzumim): that the mitzvah must be specifically in this manner and in this form that He commanded us, for His command is specifically thus. For example, a sukkah that is higher than twenty cubits is invalid,

וכן ציצית להיות החוטין שלמים וכיוצא בזה בכל המצות שפרטתיהן ודקדוקיהן הן הם בחי' גבורות וצמצומים אלא שהם כלולים מחסדים ג"כ כו'.

and likewise tzitzis, whose threads must be whole; and similarly in all the mitzvos, whose particulars and fine details are themselves the level of Gevuros and contractions, except that they also comprise Chassadim, etc.

10 והרי נמצא שיש בתורה ג"כ בחי' אש ומים בעשיה גשמית ג"כ וע"י אתערותא דלתתא אתערותא דלעילא להיות ג"כ הלוך ונסוע

So it turns out that the Torah too has the aspect of fire and water, in physical action as well; and through an arousal from below [comes] an arousal from above, so that there is also "going on and journeying."

וכח זה להיות נמשך אתערותא דלעילא על ידי אתערותא דלתתא ניתן לישראל במתן תורה שזהו ענין נתינת התורה שניתן להיות נקי שם מצוה על דברים גשמיים להיות בהן כח זה שעל ידם יומשך אוא"ס [אור אין סוף] ב"ה.

And this power, for an arousal from above to be drawn down through an arousal from below, was given to Israel at the Giving of the Torah. For this is what the giving of the Torah means: that it was granted for the name "mitzvah" to be called upon physical things, so that they would have this power, that through them the Infinite Light (Or Ein Sof), blessed be He, would be drawn down.

אך להבין מאחר שגם ע"י בחי' התורה יבא ויגיע לבחי' הלוך ונסוע א"כ למה לא ניתנה התורה לאברהם שקיים כל התורה ברוחניותה ולמה לא ניתנה לו גם בגשמיותה:

But we need to understand: since through the Torah, too, one will come and arrive at the level of "going on and journeying," then why was the Torah not given to Avraham, who fulfilled the entire Torah in its spirituality? Why was it not given to him in its physicality as well?

11 ולהבין זה צריך להקדים באור הטעם שיש הכח הגדול הזה במצות להיות על ידם דוקא המשכת אור א"ס ב"ה

To understand this, we must first explain the reason why the mitzvos have this great power, that specifically through them the Infinite Light (Or Ein Sof), blessed be He, is drawn down;

והרי כל המצות נעשים מדומם צומח חי כגון קרבן מנחה סולת מצומח וקרבנות בהמה ותפלין של קלף מעור בהמה כו' שהיו תחת ממשלת קליפת נוגה.

after all, all the mitzvos are made from the mineral, the vegetable and the animal: for example, the meal-offering of fine flour, from the vegetable [kingdom]; animal offerings; and tefillin of parchment, from the hide of an animal, etc.; which were under the dominion of kelipas nogah (the "glowing" husk).

12 ואיך יהיו הקרבנות דוקא אשה ריח ניחוח לה' ריח היא העלאה ממטה למעלה. ניחוח לשון תרגום נחת דהיינו ירידה והמשכה מלמעלה למטה

So how can the offerings, specifically, be “a fire-offering, a pleasing fragrance (rei'ach nicho'ach) to Havayah”? Rei'ach, “fragrance,” is ascent from below to above. Nicho'ach is the Targum's word nechas, that is, descent and drawing down from above to below.

להוי"ה. פי' להיות גלוי הוי"ה והמשכת אוא"ס [אור אין סוף] ב"ה בעלמא דאתגלייא שע"י הקרבנות נמשך גלוי אוא"ס [אור אין סוף] ב"ה למטה וכן ע"י מצות תפלין וציצית ממשך אוא"ס [אור אין סוף] ב"ה על נפשו.

“To Havayah”: that is, that there be a revelation of Havayah and a drawing down of the Infinite Light (Or Ein Sof), blessed be He, in the revealed world (alma de'isgalya); for through the offerings a revelation of the Infinite Light, blessed be He, is drawn down below. And likewise, through the mitzvos of tefillin and tzitzis, one draws the Infinite Light, blessed be He, upon his soul.

אך הנה נודע שהחיות המלוּבש בדומם צומח חי. שרשו הוא מבחי' לפני מלך מלך וגו'.

But it is known that the life-force vested in the mineral, the vegetable and the animal has its root in the level of “before a king reigned,” etc.

13 וכמ"ש אחור וקדם צרתני. אחור למעשה בראשית שמאמר נעשה אדם הוא מאמר אחרון שבכל המאמרות.

As it is written, “Behind and before You formed me”: “behind” in the work of creation, for the utterance “Let us make man” is the last of all the utterances;

שמאמר תוצא הארץ וגו' ונפש חיה וגו' קדמו לו. ולכך המאכל מחיה את האדם הגם דהיינו מוצא פי הוי"ה שבמאכל.

for the utterance “Let the earth bring forth,” etc., and “living creature,” etc., came before it. And therefore food gives life to man, although this is [through] the utterance of the mouth of Havayah that is in the food,

14 וכמ"ש כי על כל מוצא פי הוי"ה יחיה האדם. מ"מ הרי גם באדם יש מוצא פי הוי"ה ולמה לא יחיה על מוצא פי הוי"ה שבעצמו אלא דהיינו משום שמוצא פי הוי"ה שבמאכל גבוה ממוצא פי הוי"ה שבאדם כו' כמ"ש במ"א.

as it is written, "For by all that comes out of the mouth of Havayah does man live." Nevertheless, man too has the utterance of the mouth of Havayah [within him]; so why should he not live by the utterance of the mouth of Havayah within himself? Rather, it is because the utterance of the mouth of Havayah in the food is higher than the utterance of the mouth of Havayah in man, etc., as is explained elsewhere.

אך על כל זה הרי המאכל נפל למטה בשבירת הכלים וירד תחת ממשלת נוגה.

Yet for all that, the food fell down in the breaking of the vessels and descended under the dominion of nogah.

15 ולכך נתגשם מאד ומגשם את האדם האוכלו שמוריד את נפשו להמשיך אחר גשמיות העולם ואפי' [ואפילו] הצדיק שאוכל לשובע נפשו כו' כמ"ש באור ענין זה במ"א מ"מ יותר היה יפה לו בלא המאכל.

Therefore it became very coarse, and it makes coarse the person who eats it, bringing his soul down to be drawn after the physicality of the world. And even the righteous person who "eats to satisfy his soul," etc., as the explanation of this matter is given elsewhere: nevertheless, it would be better for him without the food.

16 ולכך משה רבינו ע"ה [עליו השלום] לא אכל בהר כל ארבעים יום הגם שמעלתו גבוה מאד מ"מ מצד חומריות המאכל וגסותו לא אכל

Therefore Moshe our teacher, peace be upon him, did not eat on the mountain all forty days. Although his rank was very high, nevertheless, because of the materiality and coarseness of food, he did not eat.

ואפי' [ואפילו] מן שנק' לחם אכירים לחם שמלאכי השרת ניזונים הימנו לא אכל איש זה משה לפי שרצה לקבל את התורה שהיא למעלה ממדרגת המלאכים שהרי הם בקשו תנה הודך על השמים כו'.

And even the manna, which is called "bread of the mighty," bread by which the ministering angels are nourished, this "man," Moshe, did not eat, because he wanted to receive the Torah, which is above the level of the angels; for they asked, "Set Your splendor upon the heavens," etc.

17 ולכך לא ניתנה תורה עדיין בימי אברהם כי בימי אברהם עדיין לא נתברר ונזכר חומריות העולם להיות המשכת אוא"ס [אור אין סוף] ב"ה ע"י מעשה המצות גשמיות שנלקחו מתחת ממשלת קליפת נוגה.

Therefore the Torah was not yet given in the days of Avraham: in Avraham's days the materiality of the world had not yet been sifted and refined, so that the Infinite Light (Or Ein Sof), blessed be He, could be drawn down through the deed of the physical mitzvos, which were taken from under the dominion of kelipas nogah.

ולא היו יכולין לקבל הארת א"ס ב"ה להיות נקי עליהם שם מצות עד אחר יציאת מצרים

And they could not receive the illumination of the Infinite One (Ein Sof), blessed be He, so that the name "mitzvos" would be called upon them, until after the Exodus from Egypt.

שמצרים הוא כור הברזל כמו מצרף לכסף וכור לזהב והיינו כדי להיות הגו סיגים מכסף שהכור הוא המפריד הסיגים דהיינו שלא יהיה תערובת פסולת בכסף וזהב.

For Egypt is "the iron furnace," like "a crucible for silver and a furnace for gold." That is, in order to "remove the dross from the silver": the furnace is what separates the dross, so that there be no admixture of waste in the silver and the gold.

18 וכך הוא מצרים כור הברזל שזיכך את ישראל ע"י קושי השעבוד בחומר ובלבנים להיות נפרד הרע מן הטוב ויתפרדו כל פועלי און

So too Egypt, the iron furnace, refined Israel through the hardship of the servitude "in mortar and bricks," so that the evil would be separated from the good and "all the workers of iniquity would be scattered,"

שע"י שהרע עושה פעולות רעות הוא כלה ונאבד כמ"ש חצי אכלה וגוי חיצו כלים כו'.

for through the evil doing evil deeds, it is consumed and lost, as it is written, "I will spend My arrows," etc.: "My arrows are spent," etc.

19 וכמשל עלוקה שכאשר מוצצת דם האדם מיד מתה. וכאשר נזדככו ישראל נזדכך ג"כ העולם וגשמיותו וחומריותו כי כל העולם תלוי בישראל וכמ"ש גם את העולם נתן בלבם.

As in the analogy of a leech, which dies at once when it sucks a person's blood. And when Israel were refined, the world too was refined, its physicality and its materiality; for the whole world depends on Israel, as it is written, "He has also set the world in their heart."

ואזי נתבררו ג"כ מצות מעשיות להיות נקי בשם מצות שבהם וע"י תהיינה המשכת אוא"ס [אור אין סוף]
 ב"ה גם באכילת קרבנות והקרבת מנחה סלת שמצומח הוא אשה ריח ניחוח לה'

And then the practical mitzvos, too, were sifted, so that they could be called by the name "mitzvos," so that in them and through them there would be a drawing down of the Infinite Light (Or Ein Sof), blessed be He: even in eating the offerings, and in offering a meal-offering of fine flour, which is from the vegetable [kingdom], it is "a fire-offering, a pleasing fragrance to Havayah"

(ואף שגם האבות הקריבו ג"כ קרבנות מ"מ לא הקריבו אלא עולות ולא זבחים הנאכלים ולא מנחות שמצומח).

(and although the Patriarchs too offered sacrifices, nevertheless they offered only burnt-offerings, not sacrifices that are eaten, and not meal-offerings, which are from the vegetable [kingdom]).

ועם כל הנ"ל יובנו כמה קושיות המבוארים בספרים כגון למה נשא יעקב ב' אחיות ועמרם נשא דודתו.

With all the above, several difficulties discussed in the books will be understood, such as why Yaakov married two sisters, and Amram married his aunt.

וכמו שהיה מצרים כור הברזל להיות ע"י זה מתן תורה כך גלות אדום הוא כור הברזל להיות ע"י ימות המשיח.

And just as Egypt was the iron furnace, so that through it there would be the Giving of the Torah, so the exile of Edom is the iron furnace, so that through it there will be the days of Mashiach.

שהרי המצות אינן בטלות לימות המשיח לכולי עלמא והמצות יזדככו יותר בבחי' פנימיות וכמ"ש ומלאה הארץ דעה.

For the mitzvos will not be annulled in the days of Mashiach, according to all opinions; and the mitzvos will be refined further, at the level of the inner dimension (pnimiyus), as it is written, "And the earth shall be filled with knowledge."

וכן בפרט כל אדם היסורים שלו לזכך מצותיו אשר יעשה אותם האדם שיהיו מתוקנים להיות עולה ונכלל באור אין סוף ב"ה:

And so too, in particular, for every person: his sufferings are to refine his mitzvos, "which a person shall do," so that they be rectified, to rise and be included in the Infinite Light, blessed be He.

20 ונחזור לעניננו שנתנית התורה בבחי' אש ומים למטה שע"י זה יהיה הלך ונסוע כנ"ל. אך איך יהיו שני הפכים אש ומים ואין המים מכבין כו'.

Let us return to our subject: that the giving of the Torah is the level of fire and water below, so that through this there will be "going on and journeying," as mentioned above. But how can there be two opposites, fire and water, and the water not extinguish, etc.?

ועל זה נאמר עושה שלום במרומיו שהשלום הוא כולל ב' הפכים והוא המחבר שניהם לפי שהוא גדול משניהם והם בטלים ונכללים בו.

Of this it is said, "He makes peace in His heights": peace encompasses two opposites and is what joins them both, because it is greater than both of them, and they are nullified and included in it.

21 וזהו בחי' קול השופר כי שופר תוקעין אותו מפיו הקצר והקול יוצא ומתרחב ויוצא בסופו במקום הרחב. ועל זה נאמר מן המצר קראתי יה ענני במרחב יה.

And this is the level of the sound of the shofar. For the shofar is blown from its narrow mouth, and the sound goes out and widens, and comes out at its end, at the wide place. Of this it is said, "From the narrow place I called upon Yah; Yah answered me with expansiveness."

פ"י מן המצר מקום צר שאינו מושג ולית מחשב' תפיסא ביה שהוא למעלה מכל ההשגות והוא ענין שופר שפרו מעשיכם ממשיך תענוג.

That is: "from the narrow place," a narrow place that cannot be grasped, where "no thought can grasp Him," for it is above all comprehension. And this is the meaning of shofar, "improve (shapru) your deeds": it draws down delight.

אבל בעצמו הוא קול פשוט מקור התענוגים כי עמך מקור חיים כתיב בחי' עמך בטל ונכלל באו"ס
[באור אין סוף] ב"ה ממש

But in itself it is a simple sound, the source of delights, for it is written, "For with You is the source of life": the level of "with You," nullified and included in the very Infinite Light (Or Ein Sof), blessed be He.

ומשם קראתי יה יו"ד עלאה בחי' חכמה והי' עלאה בינה היא רחובות הנהר הרחבת הדעת במה שמתבונן כו' (דהיינו שכבר יש בחי' השגה. משא"כ חכמה היא בחי' ברק כמ"ש במ"א).

And from there, "I called upon Yah": the higher yud, the level of Chochmah (wisdom), and the higher hei, Binah (understanding), which is Rechovos HaNahar ("the broad places of the river"), the broadening of the mind in what one contemplates, etc. (That is, there is already the level of comprehension; whereas Chochmah is the level of a flash of lightning, as is explained elsewhere.)

דהיינו שמשם התחלת התהוות חכמה ועדן ותורה להיות לעבדה ולשמרה ולעשות גן עדן וגלוי תענוג והשגת הנשמות ועי"ז ענני במרחב יה.

That is, from there begins the coming into being of Chochmah and Eden and Torah, "to work it and to guard it," and to make the Garden of Eden, the revelation of delight and the comprehension of the souls. And through this, "Yah answered me with expansiveness."

כי כמו שיש י"ה עלאין כך יש בחי' י"ה תתאין יו"ד בחי' בטול מים התחתונים חכמה תתאה יו"ד בראש ויו"ד בסוף והי' הוא בחי' אש וצמאון שבלב שכל זה נמשך מן המצר הוא קול השופר הנ"ל.

For just as there is the higher Yah [yud-hei], so there is the level of the lower Yah: the yud is the level of self-nullification (bittul), the lower waters, the lower Chochmah, a yud at the beginning and a yud at the end; and the hei is the level of the fire and thirst in the heart. All this is drawn down from "the narrow place," which is the sound of the shofar mentioned above.

22 ודרך כלל הוא בחי' תפלה בלחש כי ק"ש [קריאת שמע] וברכותיה יוצר משרתים והאופנים ברעש גדול בוערת כמראה לפידים.

In general, this is the level of the prayer said in a whisper. For the Shema and its blessings, "Who forms ministering angels" and "the Ofanim with a great noise," [are] burning "like the appearance of torches."

ועי"ז נאמר ותחת הרקיע כנפיהם ישרות שכנפיהם נקי עפיתם ברצוא ממטה למעלה ברשפי אש שלהבת ובווערות וכל זה הוא תחת הרקיע שהרקיע נטוי על ראשם כעין הקרח הנורא. בחי' קרח הוא בחי' בטול.

Of this it is said, "And under the firmament their wings were straight": their "wings" are their flight in "running" from below to above, in flashes of fire and flame, burning; and all this is under the firmament, for the firmament is stretched over their heads "like the awesome ice." The level of ice is the level of self-nullification (bittul).

אבל כאשר ויהי קול מעל לרקיע אשר על ראשם הוא קול השופר שהוא למעלה מעלה גם מבחי' הרקיע

But when “there was a voice from above the firmament that was over their heads,” that is, the sound of the shofar, which is far above even the level of the firmament,

והיא בעמדם בתפלה ואזי תרפינה כנפיהם שבטל ונכלל גם בחי' הרצוא גם בחי' השוב ומיוחדים ביחוד
גמור ואינו עולה לא בשם רצוא ולא בשם שוב

and this is “when they stood,” in prayer, then “they let down their wings”: both the level of “running” and the level of “returning” are nullified and included, and they are united in complete union, and it is called neither by the name “running” nor by the name “returning.”

ומשם ענני במרחב להיות גלוי הוי"ה גם בהתרחבות הלב

And from there, “[Yah] answered me with expansiveness,” so that there be a revelation of Havayah in the broadening of the heart too.

וזהו או יחזיק במעוזי יעשה שלום לי. שלום בפמליא של מעלה ושל מטה דהיינו
שיהיה מעלה ומטה שוין וכמו שהיה במצר כך במרחב כנ"ל:

And this is “Or let him take hold of My strength, that he may make peace with Me; peace he shall make with Me”: peace in the household above and the household below; that is, that above and below be equal, and as it was in the narrow place, so in the expanse, as mentioned above.

23 וזהו וכל העם רואים את הקולות ואת הלפידים ואת קול השופר. קולות הם המשכות כמו קול הגשמי
שהוא ענין המשכת ההבל מהלב להוציא בפה בדבור.

And this is “And all the people saw the sounds and the torches and the sound of the shofar.” The “sounds” are drawings down, like the physical voice, which is the drawing of breath from the heart to bring it out through the mouth in speech.

וכך על דרך משל המשכת אור א"ס ב"ה מהעלם אל הגלוי נקי בשם קול.

So too, by way of analogy, the drawing down of the Infinite Light (Or Ein Sof), blessed be He, from concealment to revelation is called by the name kol, “voice.”

24 וקולות לשון רבים כמארז"ל [כמאמר רבותינו זכרונם לברכה] זוכה לתורה שניתנה בחמשה קולות הם ה'
פעמים מים כמו שיש ה' פעמים אור כו'.

And “sounds” is plural, as our Sages, of blessed memory, said: “He merits the Torah, which was given with five sounds.” These are five times “water,” just as there are five times “light,” etc.

ומים הם המשכות החסדים שיורדים ממקום גבוה למקום נמוך דהיינו גלוי המשכת אוא"ס [אור אין סוף] ב"ה במעשה המצות. ואת הלפידים דהיינו בחי' אש בוערות כמראה הלפידים ברצוא ותשוקה ממטה למעלה.

And water is the drawing down of the Chassadim (kindnesses), which descend from a high place to a low place, that is, the revelation of the drawing down of the Infinite Light (Or Ein Sof), blessed be He, in the performance of the mitzvos. "And the torches": that is, the level of fire, burning "like the appearance of torches," in "running" and longing from below to above.

וכל העם ראו והשיגו עין בעין רואים את הנשמע והכל היה מפני קול השופר שקול השופר שהוא מן המצר הוא מקור התענוגים וממנו נמשך מים ואש שהם הפכים כו' כנ"ל:

And all the people saw and grasped [it] eye to eye, "seeing what is heard." And all this was because of the sound of the shofar: for the sound of the shofar, which is "from the narrow place," is the source of delights, and from it are drawn water and fire, which are opposites, etc., as mentioned above.

25 ואת ההר עשן. הנה עשן הוא ע"י שנאחז האור בדבר גשמי שיש בו יסוד העפר.

"And the mountain smoking." Now, smoke comes about when fire takes hold of a physical thing that has in it the element of earth.

וכך ע"ד משל התהפכות נפש הבהמית שמנוגה לסטרא דקדושה נקרא בשם עשן. וטבע העשן שעולה כשמתקרב לאש מדליק ומאחז את האש בדבר שהעשן יוצא ממנו.

So too, by way of analogy, the transformation of the animal soul from nogah to the side of holiness is called "smoke." And it is the nature of smoke that as it rises, when it comes near a fire, it kindles and makes the fire take hold of the thing from which the smoke comes out.

26 וכך ע"י ההר עשן נעשה המשכת קולות ולפידים שהם בחי' רצוא ושוב דסטרא דקדושה כנ"ל.

So too, through "the mountain smoking," the drawing down of "sounds" and "torches" comes about, which are the levels of "running" and "returning" of the side of holiness, as mentioned above.

וירא העם וינעו. הנה העם האמור למעלה ברישיה דקרא וכל העם רואים וגו' קאי על ישראל.

"And the people saw, and they trembled." Now, "the people" mentioned above, at the beginning of the verse, "And all the people saw," etc., refers to Israel.

אבל סיפא דקרא וירא העם וינועו קאי על ערב רב שלא היו רואים את הקולות רק ויעמדו מרחוק.

But the end of the verse, “And the people saw, and they trembled,” refers to the mixed multitude (erev rav), who did not see the sounds, but only “stood at a distance.”

27 וביאור ענין זה הנה קולות הם המשכות מאור א"ס ב"ה. דהיינו מה שאור א"ס ב"ה שורה ומתגלה במה שבטל אליו ית'. ובטול זה מפני מה שמתפעל הנפש מקרב איש ולב עמוק.

The explanation of this: the “sounds” are drawings down from the Infinite Light (Or Ein Sof), blessed be He; that is, the Infinite Light, blessed be He, rests and is revealed in whatever is nullified to Him, may He be blessed. And this nullification is because the soul is stirred “from the inwardness of a man and the depth of the heart.”

28 ולהיות הנפש בחי' נברא ובעל גבול ותתפעל מא"ס ב"ה שאינו בכחי' גבול ולית מחשבה תפיסא ביה כלל הרי זה בחי' קול והמשכה מא"ס ובלי גבול לבחי' גבול.

And for the soul, which is a created being and bounded, to be stirred by the Infinite One (Ein Sof), blessed be He, who is not bounded and whom “no thought can grasp” at all: this is the level of a “voice” and a drawing down from the infinite and unbounded to the bounded.

אבל ערב רב לא היה בהם כח והתפעלות זו מהתבוננות בגדולת א"ס ב"ה בעצמו כביכול.

But the mixed multitude did not have this power and this stirring [that comes] from contemplating the greatness of the Infinite One, blessed be He, Himself, so to speak.

וכמו עד"מ שעיקר התפעלות שלהם הוא שמתפעלים מהליכת הגלגלים וגדלם וגבהם שיעור גדול כל כך ואין זה אלא בחי' יש

For example, their main stirring is that they are stirred by the motion of the celestial spheres and their size and height, so vast a measure; but this is nothing but the level of yesh (existence),

אבל מבחי' א"ס ב"ה שאין לו סוף וכי' לא נמשך להם התפעלות כלל. ולכן אמרו ערב רב אלהים אשר ילכו לפנינו שיראוהו בעין גשמי:

whereas from the level of the Infinite One, blessed be He, who has no end, etc., no stirring at all is drawn to them. Therefore the mixed multitude said, “gods who will go before us,” so that they would see him with a physical eye.

29 ובוזה יובן מה שאמרו רז"ל [רבותינו זכרונם לברכה] על המזיקין שאלמלא ניתן רשות לעין כו'. ואעפ"כ [ואף על פי כן] אין עושים כלום מפני מורא שמים. וכדאיתא בגמרא אלמלא מכרזי עלך ברקיע כו'.

With this we will understand what our Sages, of blessed memory, said about the mazikin (harmful spirits): "If the eye were given permission," etc. And even so, they do nothing, because of the fear of Heaven, as is stated in the Gemara, "Were it not proclaimed about you in heaven," etc.

ומאחר שיש להם מורא שמים כל כך עד שלא יוכלו לעבור את פי ה' הרי בחינה זו גדולה משל אדם שהוא בעל בחירה וא"כ למה נקראו מזיקין.

Now since they have such fear of Heaven that they cannot transgress the word of G-d, this level is greater than that of man, who has free choice; so why are they called mazikin, "harmful ones"?

אך הענין שזהו כלל גדול שעיקר ההפרש בין סטרא דקדושה ובין קליפה וסטרא אחרא שהמלאכים ונשמות דסטרא דקדושה יש להם בטול מהמשכת אור א"ס ב"ה בעצמו ובכבודו כביכול.

But the explanation: this is a great principle, that the main difference between the side of holiness and kelipah and the sitra achra (the other side) is that the angels and souls of the side of holiness have self-nullification (bittul) from the drawing down of the Infinite Light (Or Ein Sof), blessed be He, in His own Self and glory, so to speak.

30 ולכן בטול המלאכים גדול עד למאד שתפול עליהם אימתה ופחד אשר לא יוכלו שאת כי המשכה זו מאור א"ס ב"ה עצמו היא אצלם בבחי' גילוי.

Therefore the angels' nullification is exceedingly great, so that "terror and dread fall upon them," which they cannot bear; for this drawing down from the Infinite Light (Or Ein Sof), blessed be He, itself is revealed to them.

משא"כ הקליפות וסטרא אחרא יניקתם ואחיזתם מעלמא דפרודא שאין המשכת אור א"ס ב"ה שורה ומתגלה בהם כלל בבחי' א"ס שהרי תופסים מקום דקרו ליה אלהא דאלהיא.

This is not so with the kelipos and the sitra achra: their nurture and their hold are from the world of separation (alma deperuda), where the drawing down of the Infinite Light, blessed be He, does not rest or reveal itself in them at all as infinite; for they take up room, as "they call Him the G-d of gods."

31 ועל זה נאמר מלכותך מלכות כל עולמים וממשלתך בכל דור ודור שכל עולמות עליונים מקבלים מבח"י מלכותו ית'

Of this it is said, "Your kingship is the kingship of all worlds, and Your dominion is in every generation": all the upper worlds receive from the level of His Malchus (sovereignty), may He be blessed,

שממליכים אותו ומלכותו קבלו עליהם ברצון לכך חל עליהם שם מלוכה כמו במלך בשר ודם שנק' מלך שכאשר בני המדינה המליכוהו עליהם.

for they crown Him and accepted His kingship upon themselves willingly; therefore the name "kingship" applies to them. As with a king of flesh and blood, who is called king when the people of the land have crowned him over them.

משא"כ בכל דור ודור שהם עלמא דפרודא לא יחול עליהם שם מלוכה אלא ממשלה שהוא בעל כרחם.

This is not so with "every generation," which is the world of separation: the name "kingship" does not apply to them, only "dominion," which is against their will.

32 וזהו ומברכים אותך יתברך שמך בפי כל חי פ"י שאנחנו בני ישראל מברכים וממשיכים אותך ממ

And this is "and [we] bless You; may Your Name be blessed by the mouth of every living being." That is: we, the children of Israel, bless and draw down You Yourself,

דהיינו המשכת אור א"ס ב"ה בעצמו ובכבודו יתברך וברכה והמשכה זו היא בקולות דהיינו בתורה שניתנה בה' קולות ה' המשכות.

that is, the drawing down of the Infinite Light (Or Ein Sof), blessed be He, in His own Self and glory, may He be blessed. And this blessing and drawing down is through the "sounds," that is, through the Torah, which was given with five sounds, five drawings down.

הגם שהתורה מלובש' בענייני [בעניינים] גשמיים וגם אנחנו מלובשים בגוף הגשמי הנה לפניו יתברך כחשכה כאורה.

Although the Torah is clothed in physical matters, and we too are clothed in a physical body, before Him, may He be blessed, "darkness is as light."

וכל היושב ושונה הקב"ה שונה כנגדו כו'. ודברי אשר שמתי בפיו ויתברך שמו בפי כל חי ששאר כל חי מברכים רק שמך בלבד:

And "whoever sits and studies, the Holy One, blessed be He, studies opposite him," etc. And "My words that I have placed in your mouth." And "may His Name be blessed by the mouth of every living being": for all other living beings bless only Your Name alone.

LikuteiTorah.com
THE CHASSIDISHE PARSHA

About this edition

This edition contains the Hebrew text and the English translation.

The Hebrew text of Torah Ohr: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Our English translation, made from the Hebrew without Kehot's notes: CC BY-NC 4.0.

This edition as a whole: CC BY-NC 4.0. Shuls, schools and non-profit projects may copy, print and share it freely, and may ask for donations to cover the cost of printing; it may never be sold. Credit Kehot Publication Society and likuteitorah.com.
<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

English translation: prepared for likuteitorah.com with AI assistance (claude-code/opus-5.5) and checked against the Hebrew and against Sefaria; not yet reviewed by a human editor. Please check anything important against the Hebrew.

The Rebbe asked that the maamarim of the week's parsha, the "Chassidishe Parsha," be learned during that week, spread over its seven days (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309). Why learn it, and the Rebbe's brachos: likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

A free, non-commercial project; nothing here is sold. Not affiliated with Kehot, Sefaria or the Lubavitch Library. © likuteitorah.com

From likuteitorah.com/torah-ohr/yisro/

DEDICATED IN HONOR OF

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Dedicated in honor of the Rebbe's father, Reb Levi Yitzchok